

Törst

Det här är nummer ett av
musiktidningen Törst, mars 2003

Bob Dylan har alltid velat vara med i *Törst*. "I look into the eyes of my merciful friend".

**SAMMANSTÄLLNING,
LAYOUT**
Fredrik Öjes

SKRIBENTER

Piotr Marciniak, Fredrik Öjes, Frankie Lee, Zamoth, Popnit, Stefan, Stora Engelska Ordboken, rent nonsens, Päter, hypotetisk, Micke Andersson, Mos, Maxim, Bönor & Segel, Alex Regné, lit, Mary Jane Parker, [id], Cheyenne, Hilly, Sebbe, Erik Åsberg, Sara Carlsson, Don Active, Lamont Dozier

ILLUSTRATÖRER:

Mary Jane Parker, Daniel Novakovic, [id]

OMSLAG

Illustration: Daniel Novakovic

IDÉ

Wayne Kramer

innehåll

- 04.....the wannadies
- 08.....the cowboy junkies
- 16.....the radio dept.
- 20.....weeping willows
- 26.....albumrecensioner
- 46.....the ark
- 52.....jim steinman
- 59.....maratonsoul

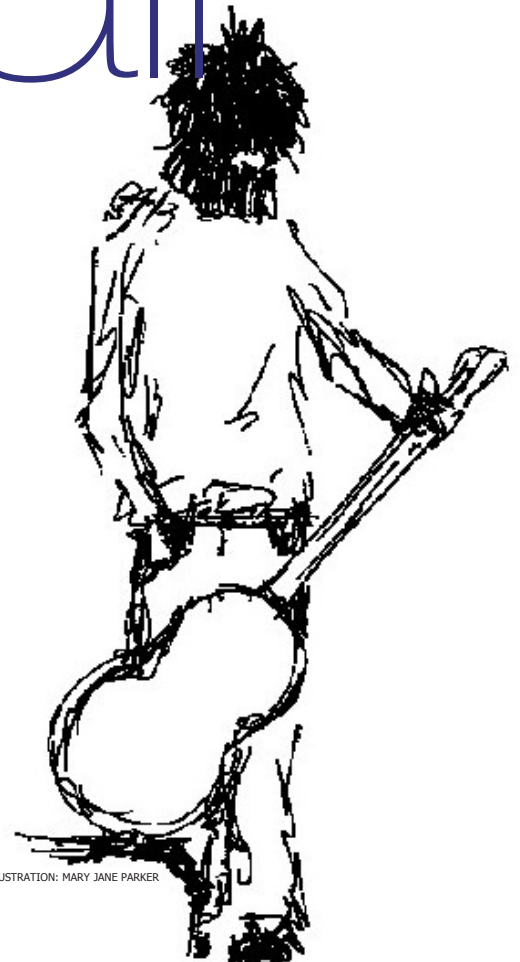

ILLUSTRATION: MARY JANE PARKER

därför törst!

Vi backar försiktigt tillbaka bandet till den 4 december 2002.

Det knastrar till och sen drar det igång. I bakgrunden hörs en låt om nån cowboy från yttre rymden och mitt i all ylande villervalla föds en galen idé om att göra en musiktidning. På ett forum nånstans börjar längtan efter att förverkliga galenskapen växa sig så oproportionerligt stor bland besökarna att ingen till slut kan förneka sin hunger till att få se det bli verklighet. I en kaosartad iver diskuteras det under de kommande veckorna om möjliga reportage och krönikor om allt från Lou Reeds frisyra till djuplodande analyser av Eskilstunas vilda musikliv och NWA:s banbrytande "Straight outta Compton". Och en aldrig tidigare skådad törst efter att verkligen få göra en egen musiktidning resulterar så småningom i en enda sanning: vi låter det hända.

Och så bestämdes att vem som helst får skriva om vad som helst, så länge det handlar om musik man verkligen *vill* skriva om. Så det är vad Törst nu har blivit. Som en enda livslång treminutersversion av the Shangri-Las "Past, present & future".

Det är bara att låta bandet rulla vidare...

Fredrik Öjes, mars 2003

FOTO: PRESSBILD

the was

THE WANNADIES – 100
THE WANNADIES DISK
VARA ELLER ICKE-VARA
FRÅN NÄTET.

TEXT: PIOTR MARCINIAK

The Wannadies föddes som ett fuck you-finger till hemstaden Skellefteås heavymetal-band och ett påstående: det går att göra pop med ett hårt bandnamn. Därefter födde bandet själva den svenska indiepopen och utvecklades till dess främsta utropstecken. 1994 snappade resten av världen upp utvecklingen när The Wannadies släppte albumet "Be A Girl" och fick ett internationellt genombrott med singeln "You And Me Song".

I skrivande stund befinner sig bandet på turné efter att ha släppt sitt sjätte album "Before And After" under våren 2002 och under en rökpaus i Malmö gjorde Pär Wiksten - sång och gitarr, Christina Bergmark - synth och Stefan Schönfeldt - gitarr, sig tillgängliga för att räta ut några frågetecken.

Fyller intervjuer någon annan funktion än promotion?

Christina: De fyller funktionen att man får prata, det tror jag vi tycker om allihopa. Det som är roligt är att intervjuer kan ge en nya vinklingar på saker som man inte har tänkt på förut. Dessutom fungerar det som självterapi, eftersom man får samma frågor hela tiden, att man kommer fram till nya saker medan man sitter och svarar.

Är det jobbigt i intervjuer att få samma frågor ställda hela tiden?

Pär: Ibland är det ju det, om det inte är någon dialog över huvudtaget, om det bara är ett enda rabblande, då kan det bli lite tråkigt. Men samtidigt får man ett tillfälle att formulera om sig och om man får en dialog så kanske någon håller med om något eller inte håller med om något och så tredje

gången kanske man kommer fram till hur något egentligen ligger till. Men sen finns det ju inga sanningar, man sitter bara och spekulerar hela tiden.

Har ni tänkt på att det finns många människor som läser musiktidningar som aldrig har hört er musik men som ändå vet en hel del om den och er enbart genom att ha läst intervjuer.

Pär: Det kan vara en fara beroende på att vissa intervjuer är väldigt långt från sanningen.

Brukar ni ljuga i intervjuer?

Pär: Nej inte ljuga, men om jag säger en sak och journalisten som skriver ner det vill göra det lite klatschigare, eftersom jag har suttit och pratat i fem minuter och han vill på två meningar förklara vad jag säger så blir det inte riktigt som jag sa ändå. I fall där jag försöker ge ett balanserat svar blir framställningen ibland helt svart och vit. Det kan helt plötsligt stå att jag hatar ett visst land och att jag aldrig kommer att åka dit, fast det inte var det jag sa. Utan jag sa att jag hade varit där en gång och då hade vi skittråkigt för att någon i bandet blev sjuk så man är lite nojig för att åka dit igen, ha ha skämt, och så blir det helt fel.

Journalister som rycker meningar ur dess sammanhang, det låter lite som brittisk sensationspress.

- Ja där kan man i princip svara vad som helst. Ibland känns det som att dom har skrivit klart en intervju innan dom har träffat en. Och sen börjar man prata och då verkar det som

Annandies

1 GÅNGER STARKARE ÄN SPRIT!

UTERAR DÅLIGA INTERVJUTEXTER, SVENSKA HÅLORS FOSTRANDE AV BAND, FYLLANS
PÅ SCEN, OCH GER I FÖRBIFARTEN SIN VÄLSIGNELSE ATT LADDA NER DERAS MUSIK

att de knappt lyssnar för att de redan har bestämt en viss vinkling på intervjun, som att vi är stenhårda och vill sparka ner folk på gatorna.

Stefan: Ibland så försöker dom pressa ur en svar. Liksom: "Visst är det så. Säg att det är så"...

Pär: ..."Ja men kom igen. Säg det nu, för det är mitt upplägg", medan man själv bara skakar på huvudet och säger "nej, nej, nej".

Stefan: För de har ju redan rubriken klar.

Pär: Men om man läser många intervjuer med ett band så tror jag att man till slut bildar sig en uppfattning som är rätt nära sanningen.

Tror ni att ni är det band i Sverige som flest människor vet vilken stad ni kommer ifrån?

Christina: Jag tror vi är med på den listan. "Hör hemma i en stad"-listan.

Vad beror det på?

Pär: Jag tror att en anledning är att vår andra singel, "My Home Town", handlade om Skellefteå och att den var en kärleksförklaring till staden, fast i princip var låten en kärleksförklaring till ens hemstad, vilken den nu än är.

Sen beror det väl också på att Skellefteå är en så pass liten stad och om det kommer ett band från Göteborg så är det ingen större sensation. Före oss hade det inte kommit ett band från Skellefteå på den nivån så det blev vi som satte staden på kartan.

Ni tillhör onekligen den grupp svenska band som är

intimt kopplade till sin hemstad, som The Hives är kopplade till Fagersta och Sahara Hotnights är kopplade till Robertsfors...

Pär:... Och Kent som är länkade till Eskilstuna... Men det är också en sån där fakta som är lätt att ta till om ett band om man inte ska säga bandets namn eller nämna en låttitel, så säger man vilken stad de är ifrån och det är mer intressant att säga att ett band är från Arvidsjaur än från Stockholm.

Men det stämmer alltså att små städer ofta fostrar stora band.

Christina: Vi tycker själva att det är en förutsättning att bo i en mindre stad för bor man i en stad som Stockholm finns det för mycket roliga grejer att göra och då har man inte tid att repa och starta band.

Pär: Det finns för mycket barer att gå på.

I svenska intervjuer får ni ofta frågor kring hur det är att bo i England. Är det intressant att prata om?

Pär: Det finns en lathet hos journalister förknippat med intervjuer och det är just det att man tar upp saker som vart bandet är ifrån, och att man beskriver musiken genom att namedroppa ett annat band för att det är mycket enklare än att med egna ord försöka förklara hur musiken låter. Då är det mycket lättare att säga att bandet låter som ett mellanting av Iron Maiden och Blondie. Intervjuer är ofta så standardiserade eftersom man alltid tar upp just var bandet kommer ifrån, några referenser för att beskriva musiken, och så en annan liten kufisk grej, som om någon i bandet är allergisk mot något eller om någon bor på ett konstigt ställe.

Bara för att fylla pappret med någonting. Och i och med att några av oss har varit utlandssvenskar ett tag så blir det den lilla kufiska saken.

Handlar The Wannadies mycket om trots? Ni tog ert namn för att trotsa lokala heavy-metalband och visa dem att ni kan ha ett hårdare namn och ändå spela pop, och på senaste skivan "Before And After" skiter ni i mallen för hur snabba och lugna låtar ska varvas utan lägger de snabba respektive de lugna på separata skivor.

Christina: Trots, det är en fin komplimang. Vi är inte så förtjusta i regler. Vi är mest intresserade av att tillfredsställa och inspirera oss själva och tycker vi att något är kul gör vi det även om det går emot regelboken.

Är trots ett självändamål?

Pär: Nej, i så fall är det inte något vi är medvetna om. Och det är ju svårt att analysera vad man är medveten om eller inte. För då måste man försöka vara medveten om huruvida man är omedveten. Men det är klart, känner man att man gör något som inte har gjorts tidigare så känns det roligare och originellare och man får en större kick av det. Och om det i sig är trots eller bara längtan efter en kick, det är svårt att veta... Jag kommer ihåg i början när vi skulle spela i TV så körde alla TV-program med playback. Men det vägrade vi. Och när vi senare såg en konsert med ett band och efter det såg samma konsert inspelad på TV så tyckte vi att det lät så jävligt illa att vi hellre spelade playback. Men då hade alla TV-program ändrat riktning och börjat köra live istället.

Är singlarna era bästa låtar?

Christina: Nej, vi gillar alla låtar och sen brukar vi överlåta åt skivbolaget att välja singel. Singeln blir mest en marknadsföringsgrej och det är deras område.

Stefan: Alla i bandet har ju sin favoritkandidat till singel och skulle vi bestämma så skulle det bli fem förstasinglar. Sen fem till nästa gång.

Christina: Sedan varierar ens tycke från dag till dag och beroende på vilket humör man är i. Men att en låt har blivit singel behöver inte betyda att den är en favorit.

Pär: Visst finns det folk som bara gillar singlarna men dom är nog inte så många. Våra lyssnare är nog sådana som gräver ner sig i b-sidor eftersom vi inte har så många mainstreamfans. Vi är inte så himla stora att vi har sålt 10 miljoner skivor runt om i världen. Så därför har vi inte nått till McDonalds-konsumenterna eller "Best Of"-människorna, alltså de som köper en "Absolute Music" och sen inget mer.

Laddar ni ner låtar från nätet?

Stefan: Jag gör det.

Är det ett ställningstagande att det är okej att ladda ner din musik?

Stefan: Men jag köper en massa musik också, och det är oftast någon obskyr remix som inte går att få tag på längre som jag försöker leta rätt på nätet.

Men du upplever inte att du upptäcker ny musik via nätet?

Stefan: Jo ibland så går man in på "All Music Guide" och läser in sig på en artist och laddar ner något, för att om det är bra gå och köpa skivan.

Pär: Vi har en pågående debatt i bandet om skivor, skivaffärer, CD-R och nedladdningar och vi är fortfarande inte på det klara med för-, och nackdelar. Jag tror personligen inte att mp3 nödvändigtvis är negativt för artister. Mest är det skivbolagen som är rädda eftersom skivförsäljningen är deras enda levebröd. Vi själva får ersättning för spelningar och STIM-pengar när vår musik spelas i radio och tv. Så jag är nog okej med att folk laddar ner vår musik för att jag vill att dom ska upptäcka oss. För vi är ju skitbra.

Ni har ett väldigt kännetecknande sound. Men är Pärs hår er främsta visuella trademark?

Pär: Ju tokigare man ser ut desto enklare blir det för folk att peka ut: Där är han! Så är det ju. Men jag tror inte att vi har sålt fler skivor för att jag har min Bobby Ewing-hatt. Och jag vet inte om andra, som Moby, säljer mer för att dom har ett seriefigursutseende. Men det är tråkigt att folk känner igen mig som person mer än dom känner igen musiken. Det är väl bara att klippa sig den dagen då man inte står ut med det längre.

Nån av er har sagt i en intervju att stå på scen är 1000 gånger starkare än sprit. Betyder det att om man står berusad på scen så är det 1001 gånger starkare?

Pär: Det kanske det är. Men det vet vi inte, för vi spelar alltid nyktra. Vi kan inte spela fulla.

Christina: Jag har provat att repa full.

Pär: Nån gång innan vi lägger ner får vi prova att spela fulla och se om det blir 1001. Den starkaste upplevelsen någonsin! ■

Världens vackraste låt

TEXT: FREDRIK ÖJES, FREDRIK@POPMUSIK.NU

"Jag kommer få fan för det här, tänker jag och sätter på världens vackraste låt. Jag kan inte rå för det men jag måste. Det regnar så jävla mycket genom snön att jag inte kan tackla det och där går jag i mina utsvulna skor, med iskalla händer djupt nere i fickorna och förlorade droppar som sakta rullar nerför mitt ansikte. Den enda värmen som finns är *förhoppning*, tänker jag. Den ödsliga vägen ringlar sig långsamt framåt ur tystnaden medan den tunga snön gör sig allt tyngre och jag bara kan förfasas över oändlighetens jävulska fåror av snöslask och is.

Ur mina hörlurar sjuder sakta en visa med Allan Edwall fram genom det tunga, mörka januariregnet. Det är just tonerna av "Förhoppning" som sakta rullar in i mitt undermedvetna medan en hopplös katt förgäves försöker få ordning på sin stripiga päls; där den sitter under en brädhög som ingen vågar sig på.

Jag går där och kämpar för mitt liv. Bakom några tallar försöker också någon annan släcka sin ångest och jag tänker.. då räcker det inte med att lyssna på en fantastisk samling deltablues; eller sätta världens snyggaste popslinga på repeat. Hur mycket jag än skulle vilja det, mellan de isiga stormvindarna i mina förkomna kvarlevor, tröstar heller inte de innerligaste soulpärlorna eller ens de mest hängivna gråtlåtarna. Med min sista gnista livshopp som insats inser jag med gråten i halsen att det bara är det allra, allra vackraste som kan lindra mig nu.

Till råga på allt blir det skymning där jag går, och inte skymning som i älvorna dansar och gåtfull magi, utan skymning som i djävulen som skyfflar igen den sista utvägen, kastar ner en brinnande bomb och lägger locket på. Folks

julgranar ligger ändå döda som skräckslagna lik i diken och de enda stjärnorna som någorlunda lyst upp tillvaron för en tid, skruvas nu, av nån obegriplig anledning, frivilligt ner från de förtappade människornas fönster, för att packas ner i gamla flyttkartonger och skickas som kondoleanser över floden Styx; för att slutligen kunna totalförintas i helvetet.

Herregud jag ser de sista ljusen försvinna. Jag behöver komma på vilken som är världens vackraste låt, tänker jag. Fort som fan, innan det är för sent.

Och så börjar jag i panik känna mig igenom det allra ömmaste jag har; deltabluesen, popslingorna, soulpärlorna, gråtlåtarna... Och Hank Williams och Jeff Buckleys "Hallelujah" och Mink Deville och.. av bara farten bläddrar jag igenom allt annat jag har också och nånstans på vägen tappar jag bara fullständigt bort det.

Och kvar finns;
ingenting.

Den tomma bussen dånar förbi. Några hundra meter framför mig stannar den ändå och släpper av nån sorglös själ som snart försvinner ut i det stora svarta intet för att aldrig någonsin mer komma tillbaka.

Och med dystra steg vet jag att jag snart går samma tragiska tillika hopplöst förlorade öde tillmötes."

...

Och till fots famlade han sig vidare genom mörkret och kylan, trots allt tillsammans med världens vackraste låt i sina öron, över livets ensliga vägar och nyckfulla regn... ■

FOTO: RICHARD BELLAND / PRESSBILD

More than a little human

FRANKIE LEE BERÄTTAR HUR DUMT DET ÄR ATT STARTA ETT BAND MED NÅGON MAN KÄNT HELA SITT LIV OCH MOTSÄGER GENAST SIG SJÄLV MED EN HÄNGIVEN KÄRLEKSFÖRKLARING TILL THE COWBOY JUNKIES.

TEXT: FRANKIE LEE

"To many a bewildered wardrobe person, I have tried to explain our lack of grooviness. It's just that we are Canadian and rather than being pretty in pink we are much more comfortable at being somber in black."

– Margo Timmins

Bland det dumaste man kan göra inom musiken verkar vara att bilda band med någon man känt hela sitt liv. När det går åt helvete blir grälen hårdare, meningsskiljaktigheterna svider än värre, förolämpningarna blir än mer omöjliga att svälja. Det som skulle vara värre vore väl att bilda ett band tillsammans med sina syskon. Herregud, se på bröderna Davies, Gallagher, Reid, Robinson... När man från barnsben lärt sig att "sättet att få lillebror att göra som jag vill är att klippa till honom", om man redan som 3-åringar löst konflikter genom att tortera varandras nallar, vad får en då att tro att man skulle kunna hålla sams 11 månader om året i turnébussar, studior, på konsertscener och i den där stora villan på rivieran dit du och brorsan dragit er tillbaka för att

fokusera på låtskrivandet? Jisses.

Och sedan finns familjen Timmins. Margo, Michael och Pete, som tillsammans med barndomskamraten Alan Anton utgör The Cowboy Junkies, världens charmigaste band.

Efter att ha harvat i ett antal fullständigt misslyckade indie- och noiseband ("We had released a single single, and sold dozens") åkte Mike och Al hem till Toronto 1985 och frågade Mikes syster om hon ville sjunga i deras nya band. Margo, som aldrig sjungit en ton i hela sitt liv, tackade ja och visade sig besitta en av de mest otroliga röster som någonsin hörts – ungefär som en fallen ängel som spökar i väggarna på en gammal nerlagd bordell. Fast bättre.

Debuten "Whites Off Earth Now!!!" spelades in på en enda dag med bandet sittande i en ring runt den enda mikrofonen. Eftersom de inte kommit på tanken att skriva själva blev det mest covers, huvudsakligen på gamla blueslåtar av folk som John Lee Hooker och Robert Johnson, men även Mikes "Take Me" och en suuuuuuuperlångsam version av Springsteens

"State Trooper" fick plats. Hela bandet spelar som om de befann sig i trans; Als sugande basspel, Mikes minimala gitarrspel, Pete som då och då petar till trumsetet och Margo som ännu inte lärt sig vad hon kan göra med rösten och ömsom viskar, ömsom mumlar fram texten. När de väl hittar ett groove håller de sig till det och skiter i ackordbyten och tockna nymodigheter. Skivan avslutas med en snubblande långsam version av Robert Johnsons "Crossroads", och när Margo till slut kommer fram till slutraden "I believe I'm sinkin' down" känns det nästan överflödigt att påpeka, då hela plattan varit ett handlöst fall i slow motion rakt genom jordskorpan. Eftersom ingen ville ge ut den startade de sitt eget bolag – Latent Recordings – fixade distribution själva "and sold hundreds" (noga räknat smått otroliga 3000 ex). En god början, men mer skulle komma.

"Ungefär som en fallen ängel som spökar i väg-garna på en gammal nerlagd bordell. Fast bättre."

Deras största kommersiella ögonblick kom med den andra plattan "The Trinity Session" från 1988, inspelad live på en dag med en mikrofon i en kyrka i Toronto (som de lyckades lura till sig genom att kalla sig The Timmins Family Singers och mumla något om gospel). Total budget: 250 dollar, inklusive pizza. Musiken hade nu kryddats med dragspel, mandolin, steelguitar, fiol och munspel - ljudet av Velvet Underground-fanatiker som turnerat på country-, and westernklubbar i ett år - men hade fortfarande det där långsamma, drömskt svävande soundet. Dessutom hade Mike börjat få fart på pennan; om "Take Me" på förra plattan mest hade varit en improvisation, finns här nu ett antal tecken på att han faktiskt skulle bli en lysande låtskrivare.

Skivan öppnar med Margo ensam vid mikrofonen, sjungande "Mining For Gold" med all sorg och tyngd i världen på sina axlar. När hon tystnar kommer ett ensamt munspel, Mikes gitarr och bit för bit hela bandet in medan Margo stämmer upp "Misguided Angel". Genom hela plattan lyckas de med det otroliga att vara ett fullt band – hela 9 personer som mest – utan att låta som det; så sparsmakat och rent att det låter som resultatet av månader av repetitioner, trots att allt är live. Låtvalet sedan: Hank Williams "I'm So Lonesome I Could Cry" sitter hur bekvämt som helst bredvid standarden "Blue Moon" (omskrivet av Mike) och Velvet Undergrounds "Sweet Jane". Och så, som sagt, Mikes egna låtar.

"I've got 200 more miles of rain asphalt in line / Before I sleep / But there'll be no warm sheets or welcoming arms / To fall into tonight / You say that I am crazy / My life wasting on this road / But ahead there is a light / Drawing me to reach an end / And when I reach there / I'll turn back and you and I can begin again" ("200 More Miles")

Men det som gör det till en oerhörd platta är inte bara låtarna utan HUR de låter. Steve Shearers ylande munspel på "I Don't Get It" och "Walking After Midnight". Mikes

fumlande gitarrintro och Kim Deschamps gråtande steel på "I'm So Lonesome...". Sättet den redan långsamma "200 More Miles" gradvis saktar ner till stillastående utan att tvärnita. Och så naturligtvis Margos röst som svävar som en ande runt högtalarna.

Succé! MTV! Skivkontrakt! Sen ut på vägarna igen. Cowboy Junkies har alltid varit ett liveband, det är på scenen de trivs, det är där de kan jamma, spela covers och det var där de finslipade samspelet inför tredje plattan. Med ett skivbolag i ryggen behöver man ju inte vända på slantarna fullt så mycket, och alltså slog de på stort och gick in i en riktig studio. Där försvann kanske en del av mystiken – "The Caution Horses" låter betydligt mer "normal" än sina rent hypnotiska föregångare, som den iskalla morgonen efter en sömnlös natt – men här får Mike blomma ut fullständigt och Margo har äntligen fattat allt hon kan göra med stämbanden. De inleder på volley med en av de mest fantastiska texter jag vet, "Sun Comes Up, It's Tuesday Morning" – en orimlad, oversad, fyraminuters intern monolog utan hook eller refräng som Margo lyckas väva in i en melodi på ett sätt som Dylan skulle avundats.

Förutom den viskande covern på Neil Youngs Crazy Horse-stampare "Powderfinger" och den avslutande "You Will Be Loved Again" står Mike för alla låtar här. Förutom "Sun Comes Up" finns här också "Cause Cheap Is How I Feel", "Escape Is So Simple" och "Where Are You Tonight?", låtar som lyckas stapla brustna hjärtan-klichéer ovanpå varann och ändå låta fräscha.

"There's a young man in the corner playing "Crazy" all night long / Quarters piled high upon the table / He orders Wild Turkey and with a quick wit and a smile / He says, "My darling, you're the one I'll drape in sable" / But his baseball cap and this bar-room rap tell me a different story / That this is not my prince to grant all my wishes / Just another lonely country boy grown weary of the night / Just another boy with a sink full of dirty dishes" ("Where Are You Tonight?")

Men även om den inte gjorde bort sig fullständigt var tydligen "Caution Horses" inte nog för att hålla bandet kvar i strålkastarljus. En framgång som den de fått med "Sweet Jane" skulle de aldrig få igen. Det kunde tagit slut där, de kunde gjort något desperat försök att få till en hit till, sprängt

FOTO: <http://www.geocities.com/p1726/Gj-abcchom201>

FOTO: RICHARD BELLAND / PRESSBILD

sig, klippt håret och skaffat riktiga jobb igen. I stället reagerade de som någon sorts musikens tjuren Ferdinand; de visste att kidsen i lustiga hattar inte skulle välja dem, och de brydde sig inte om det heller. Istället skaffade de sig en karriär vid sidan av, i finaste korkek, i ingenmansland någonstans mellan stora och små, indie och mainstream, country och rock, stora nog för att leva på sin musik och turnera världen över, men små nog för att ducka under MTV och radio. Fördelen med att inte göra hits – att inte förväntas göra hits – är ju att man i stället kan göra precis vad man själv känner för.

De tre första skivorna visade att Junkies var mångsidiga – att de kunde spela country, blues eller drömpop och ändå få det att låta som ett och samma band. Grenar på samma träd. De följande skivorna fortsätter i regel längre ut på grenarna, ofta åt olika håll på samma skiva, och blir inte alltid lika sammanhållna. Men höjdpunkterna finns där ändå. Den countrypoppiga "Black-Eyed Man", där de samarbetade med Townes Van Zandt. Den tunga, gitarrladdade "Pale Sun Crescent Moon" med en Dinosaur Jr-cover ("The Post"), den mäktiga prärievisslan "Pale Sun" och den paranoida "Floorboard Blues".

"It's a fucked-up ol' world, mama, but this ol' girl, she ain't givin' in!" ("Floorboard Blues")

Livedubbeln "200 More Miles" med en "Lost My Driving Wheel" som knäcker de hårdaste hjärtan till snyftande grushögar. Den nedstrippade, feedbackande "Lay It Down" där de låter tyngre och ilsknare än någonsin, och till och med

nickar åt Kurt Cobain, fortfarande utan att tappa det där svävande ekot. "Miles From Our Home" med Townes-hyllningen "Blue Guitar". B-sidesamlingen "Rarities, B-sides And Slow, Sad Waltzes" där de leker sig igenom Dylans "If You Gotta Go". Deras musik har fortfarande den där lätt loja kanadensiska uppsynen som är lika delar nyfikenhet, förlägenhet och ren glädje över att få tjäna pengar på sin hobby. Samma min som Neil Young har på omslaget till "Comes A Time" – 'vad händer om jag trycker på den här knappen? Ooops! Men den här då? Wow!'

Dödsstöten kunde ha kommit när de efter ett bråk med Geffen plötsligt fann sig utan skivkontrakt. Men de ryckte på axlarna, återupplivade sitt gamla Latent Recordings och började göra allt själva. Bandet sköter nu alltihop – från turnéplanering och skivinspelning till webbplats är allt en ren familjeoperation. De tillbringar en stor del av året på vägarna som ett Grateful Dead i miniatyrformat, spelar vad de känner för från kväll till kväll, uppmuntrar fansen att spela in konserterna – det finns till och med ett klotterplank på den officiella sajten enbart för byte av bootlegs – och lägger sedan upp sina egna turnédagböcker och foton på webben. (Andra band knarkar och sätter på groupies på turnéerna. Cowboy Junkies slår ihjäl tiden med broderi och krocket.)

Varenda intervju de gör får de samma fråga av journalister som bara hört "Sweet Jane": "Känner ni aldrig för att rocka loss bara lite grann?" Och varje gång blir svaret lätt förvånat "Men... det är väl det vi gör?". Både live och på skiva. De dundrar iväg smockor som "Hunted", "I Saw Your Shoes" eller "Murder, Tonight, In The Trailer Park". OK, så de är inte Motörhead, men *allt* de gör är inte så hypnotiskt långsamt som "Trinity Session". (Även om det tydligen är sant att Pete somnade när de spelade på Roskilde. Mitt i en låt, alltså.)

2001 kom senaste studioskivan "Open", med den vackra "Thousand Year Prayer", "Dark Hole Again" och inte minst

den rent oerhörda "Dragging Hooks", möjligen en av deras starkaste låtar någonsin.

"Can't lose the taste of this river mud / Black water in my lungs / They say you can't step in the same river twice / Well I've been stepping in this river, seems like most of my life / So sharpen up those dragging hooks / Tie that sheep shank tight / Cast into the water, boys / We're dragging for lost souls tonight" ("Dragging Hooks (River Song Trilogy Part III)")

...sjunger Margo medan musiken mullrar återhållet bakom henne. Live växer låten till långt över 10 minuter med smygande feedbacksolon och ett monotont groove som suuuuuger ner en i den där floden men med ett stadigt grepp om repet de kastar ner till en.

Turnén med "Open" tog dem till Södra Teatern i Stockholm – perfekta arenan, sittande publik, liten scen, mörkt... De kliver på och är lite äldre än på bilderna – Margo hade fyllt 40 några månader tidigare – men fortfarande med den där blicken av "fan vad kul det här ska bli!" De öppnar med ett par låtar som inte tillhör favoriterna, det lyfter inte riktigt, och man känner lite hur besvikelsen kommer... den där tanken att "nåja, det var ju ändå 13 år sedan "Trinity Session", man kan inte få allt". Då sätter de in "Sun Comes Up" och "Where Are You Tonight?" och jag trillar nästan av stolen. Därifrån är den gamla kärleksaffären igång igen, och både de nyare låtarna (en underbar "Beneath The Gate") och de gamla ("Hard To Explain") sitter precis där de ska, 2 cm från hjärtat. I "Hunted" går extramusikern Jeff Bird loss på sin wahwah-pedalkopplade mandolin som om Hendrix bestämt sig för att kika in. Mellan låtarna snackar Margo med oss, pratar om låtarna, klagar på svenskt toapapper... det känns som om vi allesammans sitter i ett vardagsrum med några vänner. Margo berättar fåniga anekdoter från turnébussen, sen spelar de en låt och hon håller upp våra hjärtan för oss och pekar ut skavankerna.

Halvvägs in går hela bandet utom Mike, Margo och Jeff av scen och de kör några låtar på bara gitarr och munspel. Publiken sitter knäpptyst, vågar inte ens harkla sig. Sista låten i det här lilla mellansetet får tiden att stanna.

"Yeah, I remember when we said "forever" / Was the craziest word that we knew / But I think that I like it much better

than I do "goodbye" / I could sit here all evening and think of the reasons / Why you are not by my side / Instead I'll go to the kitchen, find a strong chair to sit in / And drink myself far, far away / Escape is so simple / In a world where sunsets can be raced / But distance only looses the knife / The pattern of its scar can always be traced" ("Escape Is So Simple")

När låten är slut hörs en massiv inandning alldeles innan applåderna. Jag upptäcker att jag gråter som ett barn.

Inför sista extranumret berättar Margo att de skall göra en låt av en låtskrivare hon förälskade sig i och ville gifta sig med när hon var ung, och hur mycket hon älskade den här låten, och hur mycket annorlunda den känns nu när hon är 40 – "and I'm OK with it, hehe". Alla undrar – Neil Young? Hank Williams? Lou Reed? Gitarren plockar stilla, Margo lutar sig in i mikrofonen och viskar

"The screen door slams..."

och genom hela publiken går en kännbar rysning. På tejen hör man tydligt flera personer säga "ooof!" medan Margo leder oss längs en kolsvart "Thunder Road" med många nya avtagsvägar och mörka träd som hänger över vägbanan tills slutligen solen går upp. De återupprättar en av rockhistoriens mest uttjatade, urvattnade allsångslåtar, hittar en nerv i den igen, och när den till slut detonerar i ett fullt E Street Bandskt jubel känns det helt rätt.

Efter showen kommer Margo ut i lobbyn och signerar plattor och pratar med fansen. Där står jag och gapar som en idiot och håller ut mina gamla vinylor. Hon ler, sätter en autograf på dem... och hennes röst är lika vacker i verkligheten som den är i mina högtalare när jag kommer hem och lägger på "Pale Sun Crescent Moon".

"Won't you come with me", she said, "there's plenty of room in my iron bed / You're looking cold and tired, and more than a little human / I know I'm not part of the life you had planned, but I think once your body feels my hand / Your mind will change, and your heart will lose its pain" ("Crescent Moon") ■

POP 1965

Det var året då Barry McGuire och Glen Campbell protesterade och Dylan och Byrds sjöng om Mr Tambourine för fulla muggar. Beatles fanns ju där såklart men allra mest hördes kanske Animals när de skrålade "Oh, bring it to me..". I Sverige drömde Hep Stars till med "Farmer John" och jag vet egentligen inte så mycket, men det var väl ett ganska fint år.

TEXT: FREDRIK ÖJES

En
nybörjares
guide till

Radiohead.

VAD HADE RADIOHEAD VARIT OM INTE SINGELN CREEP SLÄPPTS 1993 OCH BLIVIT EN MONSTERHIT? HADE DE FORTSATT, OCH HADE DE KUNNAT VARA SÅPASS ICKE-KOMMERSIELLA SOM DE ÄR IDAG?

TEXT: ZAMOTH, LASSLARS@HOTMAIL.COM

Radiohead har släppt fem skivor, och alla är väldigt olika och man kan tydligt se en utveckling genom alla fem, en röd tråd som förändras under vägen, men som hela tiden håller ihop.

Pablo Honey

20 april 1993

"I dont belong here"

Med influenser såsom U2 och Pixies släpptes den 20:e april 1993 Radioheads debutfullängdare, "Pablo Honey". Med på skivan är

låten "Creep", som är en ångestfylld hymn till hur det är att känna sig otillräcklig och olyckligt kär i någon man inte kan få. Konzeptet lågmäld vers och refräng med distade gitarrer var inte nytt men blev inspiration för många band i mitten av 90-talet. "Creep" blev deras första stora hit, litegrann till deras egen förvåning, dock slog den mest i USA. Albumet är om man jämför med de senare skivorna klart svagast och ojämnast.

The Bends

4 april 1995

"Cracked eggs, dead birds"

"The Bends" bjuder på en annan ljudbild än "Pablo honey".

Fortfarande är det mycket gitarrbaserat, men mer distanserat,

nyanserat och mer välproducerat. Nu kan man ana ett annat Radiohead som ville mer än 'bara' vara ett engelskt gitarrbaserat rockband, man kan ana ett band som vill skapa något nytt, bort från det traditionella och ta musiken till nya ställen. Med på skivan finns låten "My iron lung", som handlar om tidigare nämnda låten "Creep". "Creep" var deras 'iron lung', en livsgivare som gav dem pengarna och storheten som band att kunna göra nästan vad de ville, men själva var de dödligt trötta på den, de ville bli av med sin kommersiella stämpel som one-hit-wonder och visa världen vad de kan göra utan att leva på vågen av tidigare framgångar med monsterhiten "Creep".

FOTO: TOM SHEEHAN / PRESSBILD

OK Computer

1 juli 1997

"We hope that you choke"

När den första singeln från "OK Computer", "Paranoid android", släpptes var nog många ganska fundersamma, låten är nästan sex

och en halv minut lång, har ingen riktig vers/refrängstruktur, och är egentligen tre låtar ihopsatta till en. Man kan med andra ord säga att den inte direkt är radiovänlig som singel. Skivan innehåller tolv spår som i sig är väldigt olika, men tillsammans binder de ihop "OK Computer". Stämningen i musiken har en känsla av alienering, utanförskap och samtidigt en vilja att inte heller komma in. Det var med denna skiva som Radiohead blev ett av de 'stora' rockbanden.

"OK Computer" har i mer än en lista blivit utsedd till bästa skivan, om det så varit årets eller århundradets skiva. Gitarrerna har här i ännu större utsträckning bytts ut mot samplingar och elektronik. "Fitter Happier", spår 7, är egentligen inte en riktig låt utan en text som talas av en talsyntes med ett sparsamt ackompanjemang på piano och den fungerar som en paus mitt i skivan, som mellan två akter. Texten beskriver den välartade medborgaren som inte gör någonting för mycket och inte för lite - bara lagom, och inte tänker själv. Detta är i många tycke Radioheads bästa skiva, och personligen håller jag med - ett måste i varje seriös skivsamling. Styrkan ligger i att alla låtar är bra - men de tar olika lång tid att förstå och uppskatta.

Kid A

3 oktober 2000

"I'm not here, this is'nt happening"

Med "Kid A" lämnar Radiohead i princip helt gitarrerna och förlitar sig till stor del på elektronik.

Trummaskiner, samplingar och ljudeffekter samsas om utrymmet på denna skiva, vars låtar inte nödvändigtvis innehåller sång, eller åtminstone inte sång som man är van att höra. I första låten "Everything in its right place" är Thom Yorkes röst samplad, nedbruten och uppspelad som en mosaik bakom resten av instrumenten. De syntetiska basgångarna tillsammans med den stadiga rytmen bildar en nästan hypnotisk stämning och sätter ribban för resten av skivan.

Man kan höra att denna skiva kom tre år efter "OK Computer", bandet har utvecklats, tröttnat på musiken de blev berömda för och gått helt nya vägar. Några låtar är dock äldre och det hörs, bland annat den vackra "How to disappear completely". Är det bra då? Man kan säga så här, fans som aldrig hört andra låtar än "Creep" från första skivan får nog svårt att ta detta till sig, medan de som följt bandets musikaliska utveckling från "Pablo Honey" över "The Bends" och till "OK Computer" nog kan se denna utveckling som ren musikalisk evolution. Det är svårt första, andra, fjärde och sjätte gången. Men låtarna smyger sig in i huvudet, och även om det finns väldigt få texter eller refränger att sjunga med i så kommer man på sig själv att nynna och vilja höra och komma i den stämning som "Kid A" försätter en i. Det är ett drömskt

landskap ridande på elektroniska vågor som biter sig fast i hjärnan direkt utan att gå förbi öronen.

Amnesiac

5 juni 2001

"Black-eyed angels swam with me"

"Amnesiac" spelades in samtidigt som "Kid A". Man kan fortfarande urskilja den röda tråden som är Radiohead, och det hörs att den

spelades in samtidigt som "Kid A". Trots det är det samtidigt en fortsatt evolution i musiken som hela tiden

fortsätter för varje skiva. Skillnaden mellan skiva 4 och 5 är inte så stor, men lyssnar man på den första och den sista så låter det inte som samma grupp. Även om gitarrerna på denna skiva återkommer till viss del så är det fortfarande andra ljud som har överhanden. Det är mycket elektroniskt och samplingar men man hör även nya influenser hos bandet. De har uppenbarligen lyssnat en hel del på jazz och musiken de skapar har färgats av det. Den sista låten, "Life in a glass house", påminner om en begravningsprocession i New Orleans. Långsam och gungande och ackompanjerad av en hel blåsorkester tar den lyssnaren långt ifrån "Creep". ■

Mormor, jag och några bullar

TEXT: POPNIT

I helgen var jag hemma hos min mormor, en snäll och oerhört spänstig 76-åring. Jag bjöd in mig själv på en liten fika med baktanken att jag skulle utföra en liten undersökning. En undersökning som gick ut på att jag skulle be min mormor lyssna på en blandskiva, med musik som jag lyssnar på, och se vad hon skulle tycka om den. Skulle hon tycka att det är bra? Eller är det alldeles för modernt och konstigt? Helst ville jag också efter slutförd undersökning ha påverkat mormor så pass mycket att hon skulle börja lyssna på bra popmusik. Över varsin nybakad bulle och en kopp kaffe hade vi ett roligt samtal.

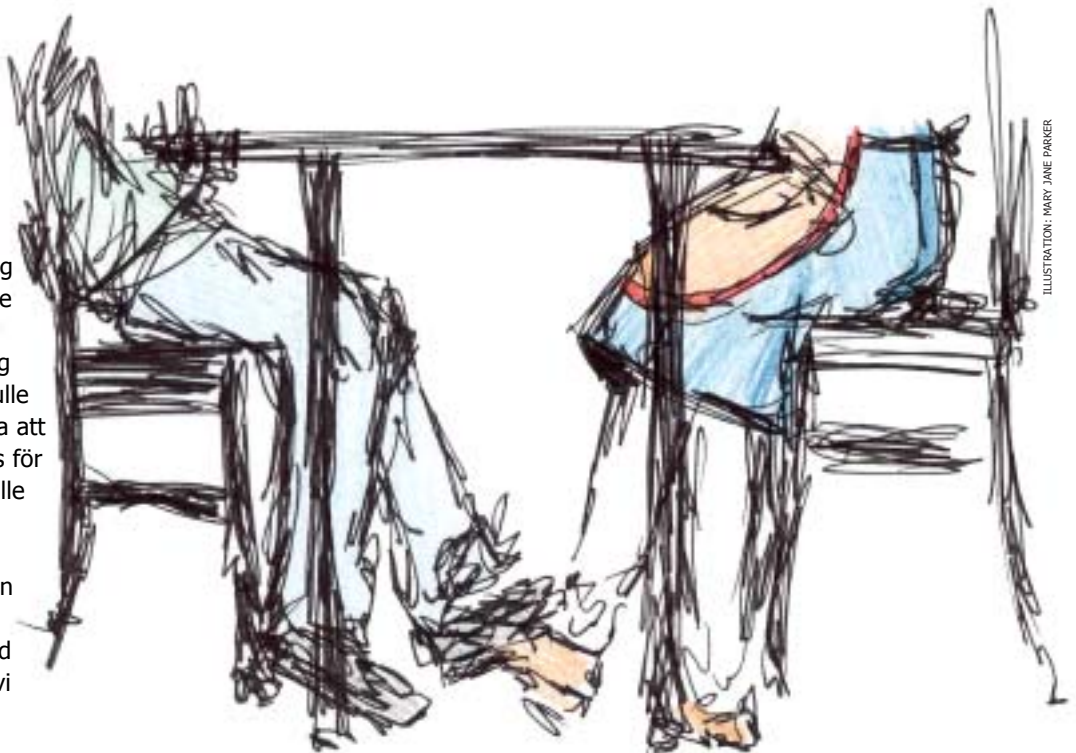

ILLUSTRATION: MARY JANE PARKER

PLAY > Sigur Ros – untitled track 1

Popnit: Det här är en låt från en grupp som kommer från Island. Vad tycker du om den?

Mormor: Väldigt fin inledning. Går hela låten så här lugnt?

P: Jo, detta spår är ganska lugnt och harmoniskt. De sjunger på ett egenkonstruerat språk. Visst är det fint?

M: Oj, det är ju jättefint! Det här är verkligen någonting jag skulle kunna lyssna på själv.

P: Det låter bra.

M: Men den där avslutningen gillar jag inte. Det låter som en katt som är hungrig och ledsen. Nä, usch, det där gillar

jag inte. Det låter illa!

P: Men du gillar väl arrangemangen och instrumenten och så va?

M: Ja, det gör jag, men det ska inte göra ont att lyssna på musik, man ska inte behöva lyssna till en hungrig katt.

PLAY > Sagor & Swing – Apollons aftonsång

P: Det här är nästan bara orgelbaserad musik, det borde du väl gilla?

M: Oj, det här låter lite kul. Men inte visste jag att det fanns band som gjorde musik på orgel. Jag trodde bara att orgeln fanns i kyrkan.

P: Tydligt inte. Orgel är ett väldigt mäktigt och pampigt instrument, men här används det på ett så litet och nätt sätt som gör orgeltonerna så söta.

M: Söta och söta. Orgeltoner ska vara pampiga, sedan ska man sjunga över orgeln. Jag saknar faktiskt lite sång i den här lilla biten.

PLAY > Ed Harcourt – All of your days will be blessed

M: Orgel igen! Det visste jag inte att ungdomar lyssnade på. Vad konstigt det känns att det i dagens popmusik används orgelinstrument.

P: Ja, en orgel till. Men det är ju så bra det här, är det inte?

M: Han sjunger lite farligt tycker jag. Synd att orgeln bara användes i första delen av låten. Resten blir lite för popig för min del.

P: Det här är Ed Harcourt och han betraktas nästan som ett musikaliskt geni.

M: Jasså det gör han, måste bero på att han kan spela orgel.

PLAY > The Radio dept. – Against the tide

P: Vad tycker du om det här?

M: Så mycket ljud på samma plats. Jag blir lite snurrig, vad ska man lyssna på egentligen?

P: Det är väl inte så mycket olika ljud? Jag tycker väldigt mycket om den här låten och framförallt gruppen, the Radio dept.

M: Men det här var inte så roligt tycker jag. En grötsång.

PLAY > Bright Eyes - You will. you? will. you? will. you? will.

P: Den här gruppen heter Bright Eyes. En av mina personliga favoriter.

M: Fint med akustisk gitarr, men varför ska sångaren sjunga så ledsamt? Han verkar väldigt ledsen.

P: Jo, det är ju väldigt känsliga och riktiga saker han sjunger om. Det är nog hans sätt att sjunga på skulle jag också tro.

M: Det är en ganska svår melodi.

P: Svår melodi?

M: Melodin är inte så jättebra. Jag fattar inte tycke för den. Och var är refrängen förresten?

P: Det kommer ett avslut som kan ses som en refräng, lyssna nu!

M: Jaha, vilken konstig låt.

PLAY > the Flaming Lips – Yoshimi battles the pink robot

M: Det här gillar jag inte. Byt till nästa!

P: Men varför det? Hör du inte den underbara sången?

M: Var då? Varför sjunger han om rosa robotar?

P: Jag tror att låten handlar om att besegra döden som är de rosa robotarna.

M: Döden är inte rosa, den är svart.

PLAY > the Roots – Rock you

P: Det här är väl bra?

M: Var då för någonstans?

P: Hahahaha...

M: Hihihih...

P: Nu var du inte snäll. Det här svänger ju!

M: Visst svänger det, men den där hiphopen eller var det nu heter är ju farlig. Jag tycker att de verkar lite för tuffa och läskiga. Sedan har jag nästan inte hört hiphop. I min ungdom lyssnade man inte på hiphop. Vet inte ens om det fanns då.

P: Lyssnade du mycket på musik som ung?

M: Nja, jag hade inte musiken som största intresse då. Men nu är det kul att gå på konserter.

P: Ok, men du gillade inte det här så mycket så jag tycker att vi byter till den sista låten.

PLAY > Dr. Higgins - Dempf

P: Det här är nästan som Real Group, fast utan röster. Hihih.

M: Real Group tycker jag är jättebra. De är så duktiga.

P: Jaaa, men vad tycker du om det här då?

M: Massor av ljud, bara en konstig blandning, massor ljud. Jag har svårt att se melodierna och det fina i det här. Bara en massa bliplöp.

P: Men hör du inte melodierna? Melodin är ju det första man fångas av här.

M: Jag hör ingenting som är bra här. Tyvärr.

STOP

P: Jahopp, då var det klart. Nu har jag spelat mina åtta låtar.

M: Tack för det. Det var trevligt att höra vad du lyssnar på, en del var väl ok, men det mesta var väldigt konstigt.

P: Men jag som hade lite som mål att få dig att lyssna på bra popmusik har alltså totalt misslyckats?

M: Du har inte fått mig på andra tankar.

P: Ajdå.

M: Nu är det min tur att spela för dig. Jag har en ny skiva här med Orsa spelmansorkester. Du kommer nog att tycka om det!

P: NEJ! Snälla låt mig få slippa det, SNÄLLA! HJÄLP! ■

Det är inte varje dag man berörs så där på riktigt. Det är inte varje dag man hör något så underbart att det ryser till i hela kroppen. The Radio Dept. är ett av få band som verkligen berört mig med något utöver det vanliga. Jag bad sångaren och den ena hjärnhalvan av bandet, Johan Duncanson, svara på några frågor.

Hela radioavdelningsgrejen började redan 1995 då Johan Duncanson (sång & gitarr) startade the Radio Dept. tillsammans med gamle klasskamraten Elin Almered. Medlemmarna i "radioavdelningen" har sedan starten kommit och gått och det var inte förrän 1998, då Martin Larsson (gitarr) anslöts sig till radioavdelningen, som det verkligen började hända något. Johan och Martin skapade låtar tillsammans och spelade en del live och gjorde inspelningar. I slutet av 2001 flödade kreativiteten igen då Lisa Carlberg (bas), Per Blomgren (trummor) och Max Weiland (gitarr) gick med i bandet.

Jag har läst att du och dina vänner har som ett kollektiv där det finns flera olika "avdelningar". Är det där ni får utlopp för er omätta kreativitet? Hur många "avdelningar" finns det?

- Det är mer som en önskan än ett faktum att vi är ett organiserat kulturkollektiv. Det är i och för sig sant att de flesta i bekantskapskretsen är väldigt kreativa inom olika områden och visst sker samarbeten. Men det där med avdelningar får vi jobba mer på om det ska gå att prata om ett faktiskt kollektiv som verkar i samma anda.

Hur känns det att bli utnämnd som Sveriges bästa band? Är det hedrande eller bara knasigt?

- Det är både och... ibland är man mottaglig och inser hur stort det är att en människa tycker om något man har gjort så mycket att hon/han gör ett sånt statement. Det är fantastiskt att man just då, för just den personen, betyder så mycket. Men sen får man inte glömma att det trots allt handlar om en persons högst subjektiva smak.

Tycker ni själva att ni är bäst?

- Nej, men vi tycker mycket om det vi gör. En låt måste beröra även oss själva känslomässigt för att vi ska bli nöjda.

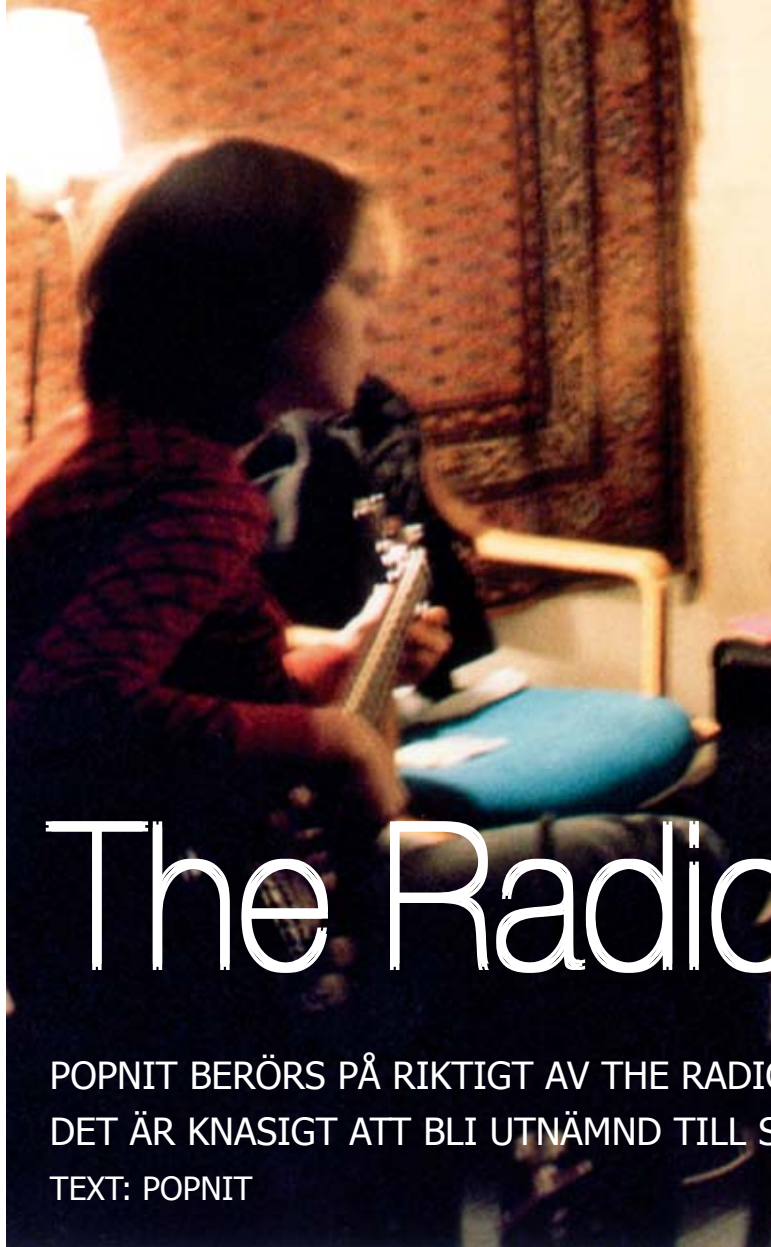
Hur går arbetet med den nya skivan? Blir ni nöjda med ert resultat?

- Om du menar albumet som kommer inom kort (släpptes 21/2-03) så blev vi klara med inspelningarna redan i början av november. Menar du nästa album så har vi bara precis börjat så smått... Men det blir nog fint.

Vad kan vi vänta oss av den nya skivan?

- Svårt med förväntningar. Vill helst inte bidra till att bygga upp några. Dessutom är det lite knepigt när man spelar i ett band, att beskriva sin egen musik. Det är ju ni journalister som har den uppgiften.

Har det inte varit lite strul med att släppa första fullängdaren? Jag menar, det har ju hela tiden varit spikade flera andra datum som sedan har ändrats. Har ni inte blivit nöjda med inspelningarna eller vad är det som gjort att det försenats?

The Radio Dept.

POPIT BERÖRS PÅ RIKTIGT AV THE RADIO DEPT.
DET ÄR KNASIGT ATT BLI UTNÄMND TILL SVERIGES BÄSTA BAND.
TEXT: POPIT

- Vi har jobbat/pluggat heltid och varit ute och spelat live, repat osv. Gjort en massa sånt som tagit tid från själva skivinspelningen. All tid som blev över tillbringade vi antingen med att spela in eller att vila lite.

Hur långt in i framtiden ser ni? Hur många skivor kommer ni att göra som det känns just nu?

- Ingen aning. Tänker inte så mycket längre egentligen än nästa EP eller spelning.

Hur många spelningar gjorde ni under 2002? Har ni blivit säkrare som band efter att ha spelat live? Hur är det med din scenskräck?

- Vi gjorde åtta spelningar 2002. Man blir säkrare, även om vi har en tendens att spela fel ändå. Vad scenskräcken beträffar har jag upptäckt att den inte alls plågar mig i samma utsträckning om vi spelar hyfsat ofta, men hinner det gå sex-sju veckor mellan två spelningar är det som att börja om igen.

Man gör inte bra popmusik hur enkelt som helst. Har ni fått arbetat stenhårt, eller har melodierna, ljudväggarna och texterna alltid funnits där?

- Det är olika. Det vet säkert du som skriver, att ibland hamnar man mitt i ett flöde av inspiration och då är det liksom bara

o Dept.

O DEPT. OCH UNDRAR OM
SVERIGES BÄSTA BAND.

“det där med
avdelningar får vi
jobba mer på”

FOTO: PRESSBILD

att släppa taget och följa med. Låtar verkar nästan skriva och spela in sig själva utan att man behöver anstränga sig nämnvärt. Ibland är det tuffare och man kan köra fast ordentligt, tvivla på om det man gör är någonting att ha överhuvudtaget och så. Det gäller att vara omgiven av bra kritiker ibland när man tappar kollen. Bra skivor är också bra att ha i närheten.

Allt för bra omdömen kan ibland ställa till det. Vilka är de bästa kritikerna? Vem/Vilka lyssnar ni mest på?

- Med bra kritiker menar jag egentligen bra bollplank. Vänner som kan ge en perspektiv eller vara ens öron när man inte längre hör vad som är bra eller dåligt i en låt. Våra kompisar har bra musiksmak. De guidar oss ibland.

Vilka är era främsta inspirationskällor?

- De främsta inspirationskällorna brukar vara de senast köpta/avbrända skivorna. Eller, det stämmer när det gäller själva inspelningsprocessen när vi arrangerar låtarna. De stunder däremot då låtar brukar bli till, uppstår lite då och då. Ganska oregelbundet. Man kan höra ett ljud eller vara med om nåt som har ganska lite, eller ingenting med musik att göra och så kan det sätta igång någon sorts process. Nu blev det fel, allting har ju med musik att göra. Man kan se hur solljuset ligger över en busshållplats och så kommer man, kanske bara

för ett ögonblick, ihåg en annan busshållplats men där solen lyste på samma vis och då gör det kanske skitont en stund. Och så måste man liksom skriva ner den känslan, för även om den gjorde ont så var den jävligt vacker.

Hur gör ni er musik? Vem bestämmer mest över hur det ska låta? Får alla vara med och säga sitt?

- Martin och jag spelar in allting hemma på pc. Det är väldigt enkelt, vi har inget mixerbord eller så, utan vi spelar in och mixar i samma datorprogram och sen är det klart. Vi är typ producenterna i bandet så vi bestämmer väl mest antagligen jag.

Vad fick er att skriva på för Labrador?

- De är oberoende, jättebra och de hörde av sig.

Ni har släppt mycket eget på det egna bolaget Slottet. Är det tänkt att ni ska fortsätta att ge ut singlar genom Slottet eller ska ni gå över helt till Labrador?

- Vi kommer att fortsätta att ge ut saker på Slottet ibland när vi har råd. Sidoprojekt, kompisars band och Radioavdelningen. Det är hemskt roligt att ge ut skivor men det tar också mycket tid från musiken.

The Radio dept. är bäst. Ingen protest. ■

“Nu är det bara jag och någon jävla tidvattenbrytare.”

Jag försöker skriva, men det går inte. Det bara knyter sig i mig då jag sitter här och utsätter mig för Jeff Mangums blixtrande ordflöde i “Where You’ll find me now”. Den tog slut. Hoppas på att min mp3-spelare kan rädda mig idag. “Mull of Kintyre”, det var bättre. Då kanske jag kan fly ut från mitt rum och ut på gröna vidder som man bara ser i smörreklamen. Men nej, jag kommer ingenvart. Världen är fortfarande grådassig och persiennrandig., “Mull of Kintyre” är inte så bra som jag övertygat mig om

tidigare. Paul McCartney borde ha stryk, lägga in bråkiga säckpipor bara så där. Han borde veta när man ska tona ned. Inte fläska på med svulliga arrangemang hela tiden.

“Neil Jung”

smeker sig nu ut ur högtalarna. Det börjar lätta lite grann. Räddning känns inom räckhåll, vardagen må vara kring hörnet, men den bekommer mig inte. “Girlfriend” kommer efter. Detta ser ut att vara början på en svit som kan driva bort demonerna. Gitarrsolot är ju inte av denna värld. Om jag också hade en sån där flickvän så kunde jag nog se genom målningarna.. Nej! Det som såg så bra ut håller på

att rämna. “Against the tide” med Radio Dept. är inte vad jag behöver nu. Den skrämmer bort den där konststuderande flickvännen jag hade här nyss. Nu är det bara jag och någon jävla tidvattenbrytare.

Men nu, återuppstånden från de fulla, vaknar jag. “The ballad of El Goodo” kommer ut ur datorn och lyfter upp mig i armvecken. Den ger mig mod. Kanske törs jag slå igång telefonen och se vad jag skrev för urbota meddelanden i natt. Bara nästan dock, “Hold on”-partiet i låten är mig alldeles för mäktigt. Jag kan inte resa på mig,

jag är fast här. En sådan sång till och jag är förlorad.

Det måste finnas någon låt därute i etern som kan ställa allt till rätta. Som kan tvätta ur mig all denna etanol och ättiksyra som kontaminerar mitt inre.

Och där kom den. “Brownsville Girl” med Bob Dylan. Väskan är packad, nu ska jag ut och åka genom den målade öknen tills hjulen faller av och brinner. Men jag kommer tillbaka.

“I know that she ain’t you, but she’s here and she’s got that dark rhythm in her soul”

TEXT: STEFAN, YKKPERMEABEL@HOTMAIL.COM

Kommande Blur-skiva

Det var julen 1995. Jag fick önskepresenten: en cd-skiva med Shaggy. “Boombastic” hette den så klart. På juldagen lyssnade jag på den för första och sista gången. Min bättre hälft, det vill säga min storebror jag såg upp till, fick nämligen en annan cd-skiva. Det var Blur – “The Great Escape”. Man kan säga att den skivan förändrade mitt liv. Jullovet flöt förbi med The Great Escape i bakgrunden dygnet runt. Det var det bästa jag hört, det bästa jag upplevt. “Vill ha mer” tänkte jag. Det var min väg in i det stora musikintresse jag, som så många andra av er, har. Skivor började köpas hit och dit. Naturligtvis skolkade jag i februari 1997 så att jag skulle stå utanför den lokala skivbutiken när de öppnade. Naturligtvis skulle jag vara först i stan med nästa Blur-album, det självbetitlade, i handen. Det var givetvis i mitt tycke mycket bättre än “The Great Escape”, som jag idag räknar som bandets svagaste.

Nu har det utlovats ett släpp av en sjunde fullängdsplatta av Blur nån gång i vår. Ett provsmak har vi redan fått. I mitten av november 2002 släpptes den anti-invadera-Irak-låten “Don’t Bomb When You Are The Bomb” på vinyl i några enstaka butiker i London. Den föll mig inte så väl som jag hade hoppats. Sångaren Damon Albarn har dock i många uttalanden påpekat att det övriga albumet inte kommer att låta så. Nånting som säger mig att nya skivan ändå kommer vara helt annorlunda från tidigare verk är en ingrediens som saknas i “Don’t Bomb When You Are The Bomb”, nämligen gitarren. Att gitarristen Graham Coxon inte är med i bandet längre anses av många betyda slutet för de andra. Flera fans tycker att den nyläppta singeln är

ett tydligt bevis på att Coxon var den enda talangen i bandet. Han har, enligt mig, lyckats väldigt bra med sin solokarriär och jag har gillat hans gitarrspel. Även om jag inte heller är så förtjust i "Don't Bomb When You Are The Bomb" så tycker jag att den kvarvarande trion har behandlats lite orättvist. Jag ser väldigt mycket fram emot deras nya skiva. Nyfikenheten om bland annat hur musiken har påverkats av Albarns sidoprojekt Gorillaz (Eller är det rent utav så att Blur är sidoprojektet?) är stor. Bandet har en tendens att ändra soundet till nästkommande skiva, och klivet åt ett annat håll lär inte vara mindre den här gången.

Det har snart gått fyra år sedan förra skivan "13" kom, den längsta pausen i produktionen hittills. Mycket har hänt, inte bara Gorillaz och sparkandet av Coxon. Möjligtvis har även musiklivet vid inspelningsplatsen i Marrakech, Marocko haft inflytande på soundet. Jag vet inte. Det finns däremot en sak jag vet. Det är att jag kommer att stå och vänta utanför samma skivaffär som förra gången och vara först i stan med ett ex av den nya Blur-skivan. Men i väntan på den nya, låt oss säga, underbara plattan från mina forna favoriter ska jag nu sätta mig ner och spela in ett blandband med endast Blur-låtar till en ännu icke insnöad vän. Jag hoppas han kommer att gilla bandet lika mycket som jag. Vem vet, det kanske förändrar hans liv? (Troligtvis inte.)

TEXT: STORA ENGELSKA ORDBOKEN

Härskaren Anssi Kela

Alltför ofta dyker det upp band eller artister, som får all möjlig uppmärksamhet och som blir otroligt folkära. En dag är de här och så en annan dag fattar man att de är borta. Men tiden, när de är inne, är oftast hemsk.

Ungefär för ett år sedan var det Anssi Kela som härskade över Finlands massmedier. (Vet ni inte vem han är, är det bäst, att ni tackar er Gud för det i aftonbön, och ber att ni aldrig får veta heller). Som sagt, allt snurrade runt honom. Han gjorde en skiva, som hette "Nummela". Och plötsligt var han på allas läppar. Kritiker och journalister skrev om honom. Skolbarn och deras föräldrar snackade om (läs: hyllade) honom. Och i bakgrunden spelade alla radiokanaler oavbrutet hans trista låtar.

Alla utom jag verkade älska honom. Vart jag än gick, vad jag än gjorde, fick jag inte vara i fred. Så jag satt hemma, höll för öronen och led. Lillasystemen satt bredvid och nynnade på någon Kelas låt. När hon såg min lidande min, sa hon: "Detta är ju bra musik. Jag fattar inte varför du hela tiden försöker vara så originell och hatar allt som spelas i radion!" Då bestämde jag mig för att börja ignorera A. Kela, trots att det inte var lätt.

Jag bor i en småstad, där finns inga skivaffärer. Den lokala bokhandeln säljer nog lite finsk och svensk

schlagermusik, men det räknas inte. Dessutom finns det en kiosk som säljer tidningar, lösgodis och överprisade tio-i-topp-skivor. En dag i våras var jag där och bläddrade bland skivorna. Då kom det in en trött kvinna som hade en sliten päls på sig. Hon tittade på skivorna och såg desperat ut. Till slut gick hon till expediten och frågade om de hade Anssi Kela "Nummela". Expediten svarade att om det inte fanns några exemplar i hyllan så var skivan tyvärr slut. Men skivan skulle gå att beställas, och det skulle bara ta några veckor. Pälskvinnan blev ledsen. Hon kunde inte vänta, hon behövde skivan just då.

"Hon blev överlycklig. Hon kramade mig hårt och jag kunde se glädjetårar i hennes ögon."

Jag stod bredvid och lyssnade. Jag visste att expediten hade fel, det fanns nämligen ett ex av "Nummela" i hyllan, jag hade just sett det. Det hade bara hamnat under "J" istället för "K". Jag visste inte om jag borde berätta det för kvinnan. Jag var i valet och kvalet. Jag är blyg och jag hatar att tala med människor jag inte känner. Och det här var ju inte min sak. Och, detta var viktigast, jag verkligen hatade Anssi Kela och var övertygad om att världen skulle vara ett bättre plats att leva i utan honom och hans musik. Men kvinnan var så sorgsen, och jag visste att hon inte behövde vara det. Skivan hon ville ha fanns ju där. När hon höll på att ge sig iväg bestämde jag mig för att visa skivan för henne. Det var ju min plikt, eller hur?

Hon blev överlycklig. Hon kramade mig hårt och jag kunde se glädjetårar i hennes ögon. Hon var tacksam och lättad och berättade att skivan var en födelsedagspresent till hennes gudson. Visst var det fint. Jag hade räddat hennes (och antagligen också gudsonens) dag! Men jag kände mig konstig. När jag för en gångs skull gjorde dagens goda gärning, handlade den om Anssi Kela. Pälskvinnan kanske tänkte att jag var som alla andra finnar och gillade honom. Naturligtvis struntar jag i vad okända människor tänker om mig, men ändå... Jag var besviken. Både på mig själv och på världen. Allt kändes så ytligt. Alla skulle väl ha gjort just som jag, alltså visat skivan för kvinnan. Men om jag hade velat göra nåt gott, kämpat för en bättre värld, då skulle jag ha rått henne att köpa någon annan skiva istället. Detta var nämligen en principfråga, trots att jag kanske hade fel. Kanske kunde inte tusen och åter tusen finnar ha fel. Kanske Anssi Kela var nåt fint, kanske var "Nummela" en bra skiva. Kanske var jag dum och ville bara vara originell. Men jag hade en åsikt och jag borde ha stått bakom den. Det gjorde jag inte.

Om jag minns rätt finns det i boken High Fidelity en scen där en man kommer in i skivaffären, där huvudpersonen och hans kompisar jobbar, och frågar efter någon skiva. De har skivan, men vägrar att sälja den eftersom de tycker att den är så dålig. Detta är moral, tycker jag! Och ändå svek jag mina ideal.

Livet är verkligen svårt. Vad skulle ni ha gjort?

TEXT: RENT NONSENS

Weeping

WEEPING WILLOWS SÄGER FUCK OFF TILL DIG.

ÄR DU VANLIG? ÄR DU NORMAL? LÄS DÅ DET HÄR,
FÖR WEEPING WILLOWS HAR EN BIFF MED DIG.

TEXT: PIOTR MARCINIAK

WILLOWS

Weeping Willows är en institution i svenskt vemod. De började lipa i 60-talsamericana med Roy Orbison-hatt på skivorna "Broken Promise Land" och "Endless Night", fast det var Sverige och sent 90-tal. Sedan hände något. De frivilliga gubbarna ville gräva sig ännu längre in i vemodet och kom till kärnan, de blev yngre, de blev svårmodiga indiekids, de knackade på dörren till 80-talet och där inne hittade de inte bara synthar utan även The Smiths, kärnan. Tidsresan dokumenterades på skivan "Into The Light" och Sverige fick sin mest äkta Smiths-bastard någonsin i singeln "Touch Me". Och ett band som föder Smiths-bastarder lyssnar man på, speciellt när sångaren har landets kanske vassaste pipor.

Jag träffade en lite blyg och tystlåten Ola Nyström, en hängig, förkyld och lite rödsvullen Anders Hernestam, en okej Stefan Axelsen och en desillusionerad, smått föraktfull men främst rädd Magnus Carlson för en intervju om intervjuer, folk som drar mitt i ens konsert, den dumma massan, den skrämmande vanligheten och The Smiths "There Is A Light That Never Goes Out".

Vad tycker ni om intervjuer?

Stefan: De är kul, sen beror det på vad det är för intervju förstås, och vad det handlar om. Det är inte alltid det handlar om musik, det kan handla om helt andra saker. Jag tycker

personligen att just studenttidningar och fanzines är roligare att prata med eftersom man vill hjälpa till, och de intervjuerna kan faktiskt bli de bästa för man lägger själv manken till. De tråkigaste intervjuerna är när det kommer journalister som absolut inte är intresserade.

Magnus: Så är det absolut. I amatörintervjuerna sitter man ofta skitlänge och pratar bara för att det är intresserade människor som gör sådana intervjuer, typ för studenttidningar och fanzines eller lokalradion. Det är mycket roligare än proffsintervjuer.

Anders: Idiotintervjuerna där de undrar vilken ens favoritfärg är heller inget vidare.

Stefan: Det behöver inte nödvändigtvis handla om musiken, det kan handla om andra ämnen. Men vissa saker kan bli tjatiga. Det finns ett intresse för fotboll i bandet och ibland kan man gå in på en radiostation och få frågor där 90% handlar om hur vi tror det kommer gå för Hammarby. Vi är ju ändå där som ett band så det kan bli lite tråkigt.

Är frågan "Är ni ett ledset band?" den vanligaste frågan ni får i intervjuer?

Stefan: Inte frågan ställd på det sättet men dock "gråter folk på era konserter?". Dels så har det skett några gånger i början att folk grät på våra konserter och därefter blev det en mediagrej som har hängt efter oss jättelänge och blivit lite tjatig. Det är helt fantastiskt att man berör människor så mycket att de kan börja gråta men det är inte ett ändamål vi har. Man får gärna bli glad också när man lyssnar på vår musik.

Magnus: Det är ju ofta den sortens stereotypa frågor man får, vilket är skittråkigt.

Hur får man till en bra intervju med er då?

Magnus: Jag tycker att det som ofta blir intressant när man gör en intervju är när man får en kompiskänsla till den man blir intervjuad av. När man bara sitter och pratar som när man är hemma hos någon och dricker kaffe och så spånar man in på ämnen som kanske ingen hade tänkt på innan. Det är roligt. De intervjuerna blir ofta jävligt bra eftersom det inte bara blir en massa "ja", "nej". Det är viktigt att den som intervjuar förstår det.

När man bäst ut med det man vill säga genom intervjuer eller genom texthäftet?

Magnus: Man får lätt veta bäst om ett band genom att läsa en bra intervju med bandet, det tror jag. Kombinerat med att man har ett intresse för musiken. För låttexter behöver inte handla om personen som har skrivit den. Om jag skriver en text så behöver den inte handla om mig. Däremot så handlar den om något som jag vill sjunga om. Men texten behöver inte säga så mycket om mig, om hur jag är.

Men det gör den väl ändå? Dina texter är alltid en reflektion av något som finns i din hjärna.

Magnus: Absolut. Men om man vill veta mer om mig som person så får man veta det bättre i

en intervju...

Stefan: Ibland borde man ta tillfället i akt och säga vad man tycker om samhället och allt möjligt i intervjuer. Det är ju ändå otroligt att man får sin röst hörd. När det kommer till musiken som man själv har gjort vill man dock ibland helst låta den tala för sig själv. Man vill inte prata sönder något som man själv har gjort.

Magnus: ...The Ark till exempel. Jag får ut skitmycket mer av att läsa en intervju med Ola Salo än vad jag får av att lyssna på hans musik.

Till och med när du lyssnar på exempelvis förra singeln "Father Of A Son" där det omöjligtvis kunde framgå tydligare vad Ola sjunger om? (Homooptionsrätt)

Magnus: Det är sant, det vill jag också hylla honom för. Det är få artister som gör något sådant, speciellt när det gäller ett sånt brett band som The Ark. Sådant behövs verkligen. Men på tal om musiken talade jag och Stefan om den: deras musik är inte direkt vår stil.

Stefan: Det är för mycket musikalkänsla.

Magnus: Men att någon sjunger om något sånt, det är suveränt... Ingen av oss är egentligen sådana som vill vara med i media, det finns ingen sådan drivkraft hos någon av oss. Att "fan vad häftigt att bli intervjuad", vi är inte sådana människor. Jag försöker i och för sig skriva texter som är engagerande, som inte bara handlar om en kille och en tjej, jag försöker få in ett större perspektiv i det hela men inte så att det blir exempelvis politiskt. Det måste inte handla om partier och sånt utan om mer grundläggande värderingar

som vad är orättvist och vad är rättvist. Sådana enkla saker som inte har med politik att göra även om politik bygger på det. Mer livsprinciper... kanske livsmoral. Även om jag kanske sjunger om att jag ville träffa någon att hångla med och att jag misslyckas med det så handlar historien också om att jag inte känner mig hemma i och inte tillhör samhället, eller den gemenskapen som finns i samhället. Det är ett ständigt tema för mig.

Har ni fortfarande kul när ni står på scen?

Stefan: Hur ska jag svara på det? Vi gjorde en turné i mars (2002) som i princip varade hela månaden med bara en dags ledighet. Det var otroligt mycket spelningar. Då inträffade det ibland, vissa kvällar, att man fick koncentrationssvårigheter för att man hade spelat så jävla ofta.

Det blir alltså aldrig tråkigt, trots att ni har hållit på så länge?

Stefan: Tråkigt har man aldrig men ibland kommer man in fel i en spelning och då måste man försöka rädda det, det brukar gå om alla tänker: "nu fan rycker vi upp oss". Då kan det bli häftigt om man lyckas vända på det. Men ibland är det helt omöjligt, man kommer in fel och sen är det inte kul att vara på scen för att man känner att: "fan, vi får inte tag i det här".

Ola: Då blir man så engagerad i det för att man är så engagerad i att spela. Men att stå och börja acceptera att man har tråkigt på scen tror jag är något helt annat. Då skulle jag aldrig palla att gå upp på en scen, om jag hade en känsla av att det är tråkigt. Jag kan tänka på det när man känner en massa musiker som turnerar med en massa olika artister, där måste det infinna sig en massa konserter där man står och har tråkigt. Jag kan inte begripa det, då skulle jag hellre fortsätta köra SL-buss.

Magnus: Självklart när man spelar så mycket som vi ändå gör att det då och då inträffar en spelning när... man är kanske trött den dagen eller har inte den rätta känslan, men jag tror aldrig att det blir direkt dåligt. Däremot så kan det vara magiskt ibland och det kan vara omagiskt ibland men på det stora hela så får jag roligare och roligare för varje gång för att vi har en utveckling som faktiskt går lite uppåt för oss. Det kommer mer och mer folk och tittar på oss och då blir det roligare, vi har fler och fler låtar, vi kan byta ut låtar och jag känner personligen att jag lär mig mer hela tiden. Jag blir mindre och mindre nervös. För några år sedan spydde jag före varje konsert. Nu är man coolare och kan vara mer avslappnad, så för min del blir det bättre och bättre även om man ibland har downgrejer.

Men många artister använder sig av nervositeten för att få till en bra konsert.

Stefan: Det är olika för oss i bandet, jag kan bli sån att jag

först vill spy och sen direkt gå upp på scen. Anders blir sån att han vill vänta med att gå upp på scen. Det beror på att vi har olika temperament i bandet och det i sig är någon slags uppladdning.

Anders: Det är farligt att bli för bekväm i det man gör, det är en fara med musik överhuvudtaget om man tycker att man har hittat sitt sound och börjar bli för bekväm och säker, för då sumpas man efter ett tag en viss spänning och utmaning. Det måste vara läskigt att spela också.

Magnus: Det här med nervositet... Det är klart att när man har jobbat skithårt med att skriva och spela in låtar så vill man vara seriös och göra låtarna rättvisa när man står på scen. Dessutom har folk förväntningar på en och de har betalat och då vill man göra dem rättvisa också och därför blir man nervös. Man är alltid lite nervös, men det är inte kul att vara för nervös så att man skakar sig igenom sju låtar, då blir det inte bra heller. Men egentligen är vi väldigt coola, skulle någon spela fel så påverkar det aldrig något, det är ingen som märker det.

Stefan: Det märks inte utåt kanske... Men ibland är det kaos inuti en.

Magnus: Publiken är också skitviktig, och om det är mörkt eller ljust. Om solen skiner och folk gnider sig på hakan blir det jobbigare att spela.

Ni har alltid blicken på publiken?

Magnus: Det är klart, det är därför jag ser så jävla arg ut när jag sjunger, det är för att jag är så himla koncentrerad och känner efter och lyssnar. Folk tror att man är sådär råsur, jobbig grej.

Vad gör ni när det är glesare i publiken än ni hade förväntat er?

Magnus: Antalet tycker inte jag spelar så stor roll. När vi exempelvis spelade i Malmö på Stortorget i somras var det inte så mycket folk men det blev ändå en skitbra spelning.

Stefan: I Umeå gjorde vi dock en riktigt dålig konsert, det kände vi själva, sedan tunnades det ut lite i publiken och efter ett tag gick de som stod längst bak.

Hur känns det? Att publiken drar mitt i en spelning.

Stefan: Då spelar man för den lilla klicken där framme, allt är bara för dem. Det går inte att tänka på något annat. Men Umeå blev det riktigt jobbigt, det var på grund av kombinationen att man kände att man spelade dåligt samt att folk började dra. Men nu börjar det låta som att vi bara gör dåliga spelningar, så är det inte riktigt.

Magnus: Det är som med allt i livet, man har en tendens att komma ihåg allt som är jobbigt, allt som är dåligt. Det är så jävla tragiskt. Man går liksom runt och tänker på sjukdomar

“Det jag tyckte om med det var att ta något töntigt som just smöriga countrylåtar och göra det med ett sånt jävla fuck off.”

istället för allt fint. Man koncentrerar sig för mycket på skiten.

Anders: Man tänker på Auschwitz istället för paradiset.

Magnus: Precis.

Vi indiekids älskar er för att ni alltid kör en cover på The Smiths "There Is A Light That Never Goes Out" på era spelningar. Är det er favoritlåt med The Smiths?

Stefan: Jag hatar att välja ut en låt, jag hatar den grejen.

Magnus: Med den låten är det lite publikfrieri, vi bestämde oss för att köra den för att vi visste att alla som gillar The Smiths skulle bli skitglada för just den låten är faktiskt svinbra.

Stefan: Den låten är en bjussning till publiken.

Magnus: "There is a light..." är för mig en hyllning till dem som gillar den låten. De som gillar den låten gillar jag också.

Anders: Nu är jag taskig, men på vissa ställen när man spelar den låten, som på festivaler där vi spelar med såna som E-type och Carola så blir den låten en vattendelare. Man kollar ut i publiken och känner gemenskap med de som står och sjunger med och gillar låten och tänker att de är riktiga musikintresserade som hajar någonting.

Stefan: När större delen av publiken står som frågetecken...

Magnus: Vi började faktiskt som ett coverband och körde smöriga countrylåtar. Det jag tyckte om med det var att ta något töntigt som just smöriga countrylåtar och göra det med ett sånt jävla fuck off. Som låten "Blue And Alone" som egentligen är en smörig dansbandslåt om man gör den fel, men gör man den rätt så blir det just ett jävla fuck off. Det är därför jag tycker om att göra covers, men att göra det lite fuck-offigt.

Anders: ...Men man vill inte heller släppa iväg bra musik

till idioterna.

Magnus, mot vem riktar du alla dina fuck offs?

Magnus: Det är människor som jag är rädd för i min egen värld. Folk som går och röstar på Ny Demokrati. Men också vanliga människor som jag är helt rädd för. Jag är väl en lite fördomsfull människa kanske. Men allt som är vanligt och normalt skrämmer mig.

Stefan: Menar du verkligen det?

Magnus: Ja, jag är skraj för folk.

Stefan: Men du är ju så utåt.

Magnus: Det är mitt sätt att hantera det.

Stefan: Jag fattar inte riktigt vad du menar?

Magnus: Jag kan inte riktigt förklara det.

Ola: Menar du när den stora massan börjar marschera åt ett visst håll?

Magnus: ...

Stefan: Jag tycker att det är läskigt när det finns en uppslutning kring grejer om vilka jag tänker: "vad fan är det här att titta på, med sina barn och allt?" Som E-type, han har en stor svensk flagga på scenen och en jävla brud som visar upp hela paketet. Jag tycker att det är så jävla sjukt att se att barnfamiljer bara rusar till scenen för att få de bästa platserna.

Magnus: De rusar för att få sitt intellekt förolämpat. Det är det jag menar, jag har svårt att förklara ibland, jag är ingen talare. Jag tycker att folk är inskränkta och för lata för att tänka och jag kan bli helt livrädd av att gå på O' Learys, ett helt vanligt ställe, för att jag känner mig som en jävla rymdmänniska. Det är det jag menar med att det som är vanligt och normalt är för mig helt jävla sjukt. ■

FOTO: PRESSBILD

The Jayhawks

Okej, det går ett rykte om att nya plattan, "Rainy day music" med smått fantastiska Jayhawks ska vara bättre än vad jag nånsin vågat tro.

Det är ett band som jag aldrig riktigt har kunnat släppa. Ändå har jag befarat att de nog inte skulle kunna fortsätta att göra så svinbra plattor som föregångarna. Jamen "Hollywood town hall", "Tomorrow the green grass", "Sound of lies", "Smile" - behöver jag säga mer? De har hela tiden tagit sig framåt och vågat ta nya avstickare från countryrocklandsvägen - jag vet förstås inte hur det har blivit den här gången - men någon viskar dragspel och stämsång, och är låtarna och melodierna minst lika vackra som förut så kommer jag smälta bort med vårsolen.

Får jag sen också se dem live i sommar så är året räddat.

TEXT: FREDRIK ÖJES

Brolle Jr, the man, the myth, the legend

Många har undrat och framförallt har jag själv ställt mig frågan många gånger: varför är jag så fascinerad av Kjell "Brolle Jr" Wallmark? Ofta brukar jag avfärda frågan med ett dåligt skämt eller nån ploj så att de ska tro att det bara är nåt "skojigt påhitt", de skulle ju ändå inte fatta, dumbommarna.

Jag brukar nästan alltid veta när och hur jag hörde eller hörde talas om en artist för första gången, undantaget som bekräftar regeln är såklart Brolle Jr. Brolle bara fanns där, och på något obegripligt sätt så älskade jag helt plötligt killen från Boden med kanske världens fulaste artistnamn och en frisyra som verkade vara mer inspirerad av en marängsviss än något som kan förknippas med hår. Obegripligt. Det kanske mest konstiga är att på samma sätt som jag exploderat av ilska när någon uttalat sig negativt om någon av mina andra inbitna hjältar (t.ex. Håkan Hellström) så har liknande uttalanden om min Brolle Jr bara gjort kärleken starkare, kanske för att jag känt mig så nöjd med att just jag förstått vad Brolle har att säga, eller att just jag kan se bortom gränserna för vad man "ska" gilla om man är "popare", "rockare", "indie" eller vad man nu väljer att ge sig för undertitel.

Jag har förstått så mycket att det inte bara är musiken (eller ens frisyren) som fångslar mig, det är fenomenet Brolle.

Det faktum att en grabb från Boden, med världens kanske fulaste artistnamn och marängsvissfrisyr och som upptäckts i en dokusåpa och sjunger radiovänlig hitmusik med en "old-school"-röst, kan fångsla en så annars ganska fördomsfull popinsnöad ung pojke som jag, är ju helt underbart! Händelsevis tycker jag att några av Brolles

FOTO: PRESSBILD

skivskapningar på skivan "Rebellious heart" är riktigt dåliga, kanske har jag inte ens brytt mig om att köpa skivan, det är inte det som är det viktiga och kanske är det det som är så unikt med Brolle Jr. Jag hör låtarna på radio och TV med jämna mellanrum samt äger en dator som innehåller en hel del Brolle, men det spelar ju ingen roll. Brolle kommer alltid att vara Brolle och jag kommer aldrig att sluta vara besatt av fenomenet Brolle Jr. Tror jag...

TEXT: PÄTER

I'm tribal forever

Jag måste erkänna en sak. Den är hemlig, så du får inte säga detta till någon annan. Detta stannar mellan dig och mig. Tummis?

Jag är kär. Våren har grabbat tag i mina innersta känslor och rört om i mitt pulserande hjärta. Tribal Ink heter de mina nya och alldeles egna små älsklingar. Jag skriver egna för jag tror nog att det bara är jag som älskar dem. Det är bara jag som fattar något.

Vem faller inte för Funky Dans (sångaren) otroliga röst och spänstiga rörelsemönster. Jag ryser bara av tanken på att han skuttar runt där på scenen och sjunger rakt från hjärtat. Och man ska inte glömma de andra i bandet heller. De är så sammansvetsade och de skriver så underbart ärliga låtar. Jag älskar er!

Oj, nu börjar det här bli lite för mycket kärleksförklaring

och för lite recension. Jag hade ju egentligen tänkt recensera deras senaste mästerverk "Surrounded by freaks". Det är en riktigt grym platta de kommit med, de små mysbjörnarna. Alla rapmetalband kan kasta sig i väggen! Linkin Park och Limp Bizkit kan lika gärna lägga av, för det kommer aldrig att komma upp i den makalösa standarden som mina älsklingar gjort på "Surrounded by freaks". Skivan innehåller allt man kan önska sig till julafton: Tunga gitarr-riff, mäktiga trumsolon, svårslagen rapsång samt en cover på Dr. Dres och 2Pacs "California Love", som helt enkelt sopar mattan med originalet.

Jag måste erkänna att jag inte hört något bättre på många år och dar. Det här är det bästa som har hänt Sverige. Till och med världen. Årtusendets skiva är här! Funky Dan, Lonne Bergman, Ulf, Niels och Stojan har DET! Dessutom är de snygga också. Det är inte så många som både kan göra bra musik samtidigt som de kan vara snygga. Men det kan Tribal Ink.

TEXT: POPNIT

ALBUMRECESSIONER

KATHRYN WILLIAMS Little Black Numbers (Warner, feb 2002)

Jag upptäckte Williams genom ett reportage i Musikbyrån (inte speciellt ovanligt för min del). Det enda jag hörde var rösten, vilken otrolig röst, jag fick gåshud så fort hon öppnade munnen. Följden blev att jag var tvungen att ge mig ut i den iskalla vårvinden dagen efter, den här skivan

kunde jag bara inte släppa. Efter att ha lyssnat på skivan i 2 minuter i den lokala skivaffären (jag var ju tvungen att kolla om det verkligen var samma artist som i programmet) så lade jag upp pengarna. Under de två minuterna i skivaffären så var det som om världen stannade. Den kalla vårvinden byttes ut mot silkeslena smekningar i mitt öra i form av Williams röst.

"You said clichés come from the truth of beauty that everyone feels they can own."

Sitter på busshållplatsen och väntar på bussen efter mitt besök i affären, vinden är fortfarande isande kall men ändå fryser jag inte, skivan är som en varm filt som sakta breder ut en inbjudande ljudbild som genast fångar mig. Hon har sagt i en intervju att hon inte respekterar folk som skriver dåliga texter, det märks att hon tar texterna på stort allvar. Men det känns aldrig krystat eller pretentiöst som det ibland kan göra när en artist försöker förmedla något speciellt. Istället breder sig små historier ut i texten som behandlar relationsproblem med en klarsynthet som gör att jag får aha-upplevelser om och om igen. I och med den här skivan så måste jag faktiskt använda mig av det slitna uttrycket "quiet is the new loud", Kathryns viskningar lämnar minst lika djupa intryck som en starkt sjungande Thom York gör. Om Seinfeld-gänget skulle få förmånen att beskriva musiken så skulle Kathryn Williams helt klart klassas som en "lowtalker"...

Det känns som om Williams har fattat allt, med sina texter klär hon av mig så att jag hamnar naken i ett hörn med röda kinder. Texterna känns nästan obehagligt genomtänkta och istället för att vräka ur sig impulsiva känslostormar så har hon tänkt över varenda textrad. Jag får bilden av en människa med verkligt god självkänedom men som samtidigt berör med sparsmakade formuleringar som lämnar mycket utrymme till personliga tolkningar.

"Is your life so exciting? You have to tell everyone you

meet. Try and make it so enticing. You wear your soul out to your feet."

En textrad som förmedlar så mycket sanning för en person som jag som ofta talar först och tänker sen. Jag har en förmåga att alltid försöka övertyga folk om hur intressant jag är, "you wear your soul out to your feet", det säger så mycket. Visst kanske man kan skönja en viss jantelagsmentalitet, men det är inget som det finns ett överskott av inom musikindustrin. Även om Williams inte är speciellt unik så har jag totalt fastnat i hennes värld. Något som dock skiljer henne något från många andra i den överbefolkade singer/songwriter-genren är kompet. Basen i "We Dug A Hole" eller cellon i "Jasmine Hoop" passar perfekt och ger låtarna flera dimensioner till skillnad från dem som endast litar till sin akustiska gitarr.

"A passion in life is all that I want in it. Please let me wake up one day and find myself found."

Jag blir mer och mer övertygad om att Kathryn Williams är min Morrissey eller Jocke Berg.

Det här är texter som skulle fungera som poesi. Det här är texter som berör. Det här är texter som gör att jag lätt får ångest över att skriva över huvudtaget eftersom det aldrig kommer att beröra någon lika mycket som Kathryns vemodiga låtar gör.

TEXT: PATRIK "HYPOTETISK" EDVARDSSON,
HYPOTETISK@HOTMAIL.COM

THE PAYBACKS Knock Loud (Get Hip, april 2002)

Betyg: 10/10

"Knock Loud" var utan tvekan förra årets bästa album och en av de bästa debutalbum jag någonsin hört. Jag ville ha det sagt med en gång så ni vet var ribban ligger.

Mest kända kanske The Paybacks är för sin medverkan på Sympathy For

The Record Industrys eminenta samlingssskiva "Sympathetic Sounds Of Detroit". Det var där man överglänste band som The White Stripes, Detroit Cobras, Von Bondies och Soledad Brothers med sin enormt svängiga hit "Black Girl". Där visade man upp den potential och klass som finns i bandet. När man sedan släpper en debutplatta som

innehåller "Black Girl" plus nio minst lika bra om inte bättre låtar så bevisar man att The Paybacks är kungar av Detroitrocken!

"Knock Loud" är en 33 minuter lång underbar resa in i rockens land när den är som skitigast, svettigast och bäst. Sångerskan och tillika gitarristen Wendy Case bär upp de tio spåren på ett magnifikt sätt med sin underbart perfekta röst, från inledande "Just You Wait" genom hela plattan till det lysande avslutningsspåret "Vegas". Just "Vegas" har ett av de bästa intron som jag hört på senare år, så ofattbart rent, enkelt och blytungt. Världsklass och enorm gåshudsvarning utfärdas härmed.

Det är alltid lika svårt att utnämna bästa låten på en platta utan svagheter, men om jag måste så blir det "Don't Lay It On Me". En riktig partyhöjare som kommer att fungera på många förfester, och efterfester för den delen, de kommande åren. Garanterat! "Where I come from we never shoot pigs in the back!" Sug på den textrad. Allt material är förövrigt skrivet av Wendy Case, med lite hjälp av gitarristen Marc Delicato på vissa låtar. The Paybacks låter så mycket Detroit att man ibland börjar undra om det verkligen är värt det. Hur mycket orkar man med, snart måste måttet vara rågat. Men jag vågar lova att "Knock Loud" kommer att stå sig genom årens lopp och kommer inte att vara den plattan som får bågaren att rinna över.

Bästa egenskapen hos "Knock Loud" är just att det inte finns en enda dålig sekund på hela albumet, total dominans visas upp på samtliga områden från början till slut och helhetsintrycket kan inte bli mer än högsta betyg. Det är inte varje dag man sitter med ett sådant album i spelaren och The Paybacks bevisar att man inte behöver ha minst en lugn låt på varje skiva för att lyckas. Samtliga inblandade har lyckats få ut sitt yttersta och det är bara att gratulera The Paybacks till platsen i mitt musikaliska hjärta. Så dra på volymen så högt du vågar och bli frälst du också.

TEXT: MICKE ANDERSSON

BABY WOODROSE

Money For Soul (Bad Afro/VME, april 2003)

Betyg: 8/10

Kvalitetsborgande skivbolaget Bad Afro skakar i äppelträdet och ner ramlar ännu ett intressant släpp. Den minimalistiska laguppställningen för danska Baby Woodrose lyder som följer: Guf Lorentzen, även trummis i bandet On Trial, på sång och

gitarr, Anders Skjöldt, gitarrist i On Trial, spelar 4-strängad gitarr och Anders Grön sitter bakom trummorna.

Danmark har kanske inte spottat ur sig bra rock den senaste tiden - om de nu någonsin har gjort det - och därför är det inte heller så konstigt att inspirationskällorna kommer utsocknes. Bandet spelar spretig mångdimensionell rockmusik med svarta soulglasögon. Stundtals är vi på två minuter långa cigarettraster på Fordfabriken i

Detroit, för att i nästa stund befinna oss i en fult inredd replokal i Fagersta. Helt plötsligt leker de spöklekar med Roky Erickson i hissen på trettonde våningen. De får ibland även för sig att låna familjen Wilsons gamla krackelerade surfbrädor som blivit stående där i det kaliforniska garaget sedan Dennis flöt i land en decemberdag 1983. Vill man vara elak och trångsynt kan man säga att den enda våg de surfar på är den tillfälligt reinkarnerade garagevågen. Det vore dock väl cyniskt, just därför att Baby Woodrose är mer mångfacetterade och minst lika tuffa som Black Rebel Motorcycle Club. De är råare än The White Stripes och de har en betydligt bättre trummis än Meg White i Anders Grön (artistnamnet lyder självfallet: Rocco Woodrose), tidigare trumslagare i en tidig uppställning av The Raveonettes. Lägg dessutom till en melodikänsla i paritet med den hos The Royal Beat Conspiracy och ni bör genast inse att Baby Woodrose är alldeles för bra för att negligeras och avfärdas som nästa plasthypade garagesensation.

Möjligen kan man anmärka en aning på lyriken. Texterna är generellt sett inte speciellt genomarbetade. Lyssnar man noga finner man emellertid storköksportioner av punkattityd och skruvade reflektioner: "Hey little doll is your heart made of steel / you know how to suck dick but you don't know how to feel", kapat från titelspåret "Money For Soul", plattans kanske allra starkaste låt. Som album betraktat är det en strålande debut. Här finns perfekt synkad handklapp, knarksvart psykedelia och knivskarpa orgelslingor att spetsa till riff-festen med. Skala bort tre av plattans tolv kompositioner och kvar finns fortfarande något som allt mer börjar likna en av årets hittills stora debuter. Det svänger ju nåt ofantligt. Och så har folk mage att påstå att det enda sättet att undvika rutten frukt är genom att plocka den direkt från träden.

TEXT: MOS

ED HARCOURT

From every sphere (EMI, feb 2003)

Betyg: 10/10

Kanske är det helt fel att skriva om Ed Harcourt. Det måste finnas viktigare saker att lägga sin kraft på, till exempel Revlon 9, The Corals nya album, Audiobullys debut, Jeff Mills senaste projekt... Det är dags att blicka framåt, man måste hela tiden titta

runt nästa hörn. Modernism och futurism.

Fast Ed Harcourt står över det där. Han är något så gammeldags som en romantiker. Och sådana ser vi inte alltför ofta. Jag menar, mannen sjunger vaggvisor. Han hyr in stråkorkestrar. Till och med en pumporgel har han släpat in i studion.

Ni känner alla till historien om underbarnet som släppte ett geniförklarad minialbum och sedan ett ännu mer geniförklarad debutalbum. Men det var bara hur det såg ut.

"Maplewood" - det charmiga minialbumet - och, framförallt, "Here Be Monsters" känns mest som obligatoriska grundkurser inför "From Every Sphere". Jag kan inte riktigt förstå vilket utbyte man har av "From Every Sphere" utan att ha hört dem. "Maplewood" var bara Harcourts sätt att få kontakt med oss. Ett försmyget leende i vår riktning. Och "Here Be Monsters" var själva flirten, när vi började utbyta blickar, skratt och se varandra lite djupare i ögonen. Och i vissa stunder, som oändligt vackra "She Fell Into My Arms", så var det nästan färdigt, vi var beredda att göra just det han bad oss om. "Here Be Monsters" var bara en lång prolog, en nödvändig introduktion och programförklaring till "From Every Sphere", hans egentliga debut. Det är vad jag misstänker i alla fall. För du kastar dig sällan in i en het romans på en gång. Det tar lite tid, ni måste lära känna varandra först. I alla fall i Ed Harcourts värld. I hans värld dricker man vin när man är ensam och saknar henne, en värld där du skulle klia hennes rygg om du hade klor.

Sedan är vissa spår på "From Every Sphere" rena anspelningar på låtar från "Here Be Monsters". "Bleed A River Deep" är ju "Those Crimson Tears" utspelat i ett kallt, mörkt vindsutrymme. "Watching The Sun Come Up" är lika påtryckande i all sin David Bowie-kraft som "Shanghai". Harcourt har bara förfinat sitt uttryck, försökt rätta till sina felsägningar. Han vill ju oss så gott och inte sära oss på något vis. Det är snarare vi som sårat honom. "From Every Sphere" ljuder av nostalgi och brännheta känslor. Skivan börjar med raderna "If I could only see you straight, I wouldn't be lonely these days". Det säger ganska mycket då "Here Be Monsters" slutade med låten "Like Only Lovers Can", ett trevligt slut där pojken sprang ikapp flickan i regnet och förklarar för henne hur mycket hon betyder för honom, och sedan möts de i en kyss (utzoomning, panorama över New York, fade till eftertexterna). Nu har hon lämnat honom, och Ed kan inte annat än beskylla sig själv. Det fortsätter fram över första singeln "All Of Your Days Will Be Blessed" med sin gnisslande pumporgel, tar raka vägen upp mot himlen i söta "Jetsetter" och tar ner stjärnorna åt dig i vaggvisan "Fireflies Take Flight". Däremellan råkar han av misstag spela konstig Marilyn Manson-funk i "Ghostwriter", hälsa på i Elvis Costellos "Stranger In The House"-Country Theme Park och i förbifarten göra en Mary Poppins-ballad. Och allt är fullkomligt makalöst vackert i all sin melankoli. Men även "From Every Sphere" slutar gott, i en av de finaste kärleksballaderna jag hört, "Metaphorically Yours". Den är så banal i all sin enkelhet att den inte kan göra annat än gå rakt in i hjärtat. Harcourt står på perrongen, men inser vad det är han är på väg att förlora och springer i ösregn hela vägen hem till henne. Han vill bara berätta för henne vad hon betyder för honom: "And we are joined at the hip like Siamese twins, that's a metaphor for the feelings that I store, I confess I love you so". Jag lovar; jag ser framför mig hur han står med rufsigt hår och genomdränkt trenchcoat och säger "come wrap your arms around the man who's back in town and loves to watch you smile" samtidigt som stråkarna kommer in.

Cirkeln som påbörjades i "Apple Of My Eye" och tog rundan om "She Fell Into My Arms" och "Like Only Lovers Can", är sluten. "From Every Sphere" tar avsked med

titelspåret, precis som på "Here Be Monsters". Ett subtilt THE END i slutet av filmen. Nej, det finns nog inget viktigare än Ed Harcourt. Nu väntar jag bara på att han gör ett filmsoundtrack, en julska eller det dubbelalbum som den här skivan var ämnad att bli. Vad det än blir så kan det bara bli bra. Men till dess får ni nöja er med "From Every Sphere", årets debut.

TEXT: MAXIM LINDQVIST

THE RADIO DEPT. Against The Tide EP (Slottet, 2002)

Betyg: 10/10

Formeln är upptäckt. Perfekt noisepop utvinnes ur lika delar idéextrakt från Joy Division, My Bloody Valentine, Jesus & Mary Chain och svenska Yvonne.

Damer och herrar, formeln är upptäckt och nobelpriset tilldelas ljudmatteingenjörerna i EP-

debuterande Malmöbandet The Radio Dept.

De fyra fantastiska låtarna som bandet presenterar kan världen inte längre leva utan. I synnerhet de indiekänsliga ungdomarna som har rapporterats lugga varandras svarta sneda för att komma före i skivbackskön och få ett ex av detta till vinylplast omsmälta opium. Det handlar om ljudknark så beroendeframkallande att en femma svart afghan tillsammans med Bob Marley i hörlurar inte står sig i konkurrensen.

The Radio Dept. är popuett, framtiden och the shit i en och samma bandkonstellation. The Radio Dept. är inflationen i vanligt knark och anledningen till att langare i ren desperation och marijuanskadad fantasifullhet med skiftnycklar försöker att banka ut bandets demoniska närvaro i den stereo som hårbärgar denna EP. Vi snackar om en närvaro mera påtaglig än Ian Curtis spöke vid första förälskelselyssningen av "Love Will Tear Us Apart".

Langarna, snedluggarna och undertecknad gapar unisont: hur är detta möjligt?

Att väva en ljudgobeläng vackrare än My Bloody Valentines magnum opus "Loveless". Att bara för detaljens skull nonchalant sno Håkan Hellströms patenterade fågelkvitter och ett Joy Division-intro och få det att låta trademark. Att vara svenne och sjunga engelska så sexigt att Jim Reid i Jesus & Mary Chain vid en jämförelse låter som en pakistanier i en engelska för nybörjare-klass. Att i varje enskild låt kulminera i en popkänsla som till och med någon så tokhyllningskåt som undertecknad inte har mage att försöka beskriva.

Inte heller vågar jag beskriva de enskilda låtarna. Men det är mest av samma anledning som att man inte bör köpa ut cigaretter till ungdomar under elva.

TEXT: PIOTR MARCINIAK

BREAKING BENJAMIN

Saturate (Hollywood Records, aug 2002)

Betyg: 7/10

Jag fick upp ögonen för Breaking Benjamin när jag läste att de skulle vara förband till 3 Doors Down under en period av deras USA-tour förra året. Eftersom 3 Doors Down är ett av mina favoritband alla kategorier så gav jag Breaking Benjamins

debut "Saturate" en chans. Jag hade inga som helst förhoppningar eller förutfattade meningar - vilket man tyvärr har om det mesta av dagens musik vare sig man hört det eller inte - när jag laddade skivspelaren. Jag visste knappt vilken sorts musik det var som skulle strömma ur högtalarna. Det jag visste var vad jag hade läst på All Music, och av det kunde man befara att detta bara var ännu ett meningslöst nytt new metal-band i klass med Linkin Park och Limp Bizkit.

Visst, vid en första snabb genomlysning kommer nog många att avfärda Breaking Benjamin som just ett sådant band. Men ge dem chansen och ni kommer att gilla det, jag lovar. För här pratar vi om ett band som spelar riktig rak rock, inte något som skall jämföras med det dravel som Limp Bizkit och liknande band försöker sig på. De undviker de hål och gropar som det är lätt att falla ner i och omöjligt att ta sig upp från, dessutom är låtmaterialet mycket imponerande för ett debuterande band.

De har redan fått en mindre tv-hit i "Polyamorus" som spelas flitigt nattetid i de program där MTV vågar avvika från tuggummi-, och topplistemusiken. Förhoppningsvis blir nästa hit den klockrena "Natural Life" som sitter som en fläskläpp en sen lördagskväll, eller underbart ljuvliga "Home" eller varför inte "Medicate". Ja hela skivan är en imponerande uppvisning av de fyra killarna i Breaking Benjamin. Faktum är att två av medlemmarna, Aaron Fink (gitarr) och Mark James Klepaski (bas), lämnade en grupp som precis fått skivkontrakt för att få arbeta tillsammans med barndomskamraterna Jeremy Hummel (trummor) och Ben Burnley (sång). De såg vilken potential som Burnley hade som låtskrivare och den de tillsammans hade som grupp att de avstod ett skivkontrakt för att börja om på ny kula. Breaking Benjamin bildades och det dröjde inte länge innan Hollywood Records insåg deras storhet.

Det är alltid lika roligt när man blir positivt överraskad av en skiva som man inte hade några större förväntningar på. "Saturate" är en sådan skiva, jag kan fortfarande inte sluta lyssna på den och imponeras dagligen över den jämnhet som finns där. Inte en antydning till några debutnerv finns och jag kan bara hoppas att flera skall upptäcka Breaking Benjamin och verkligen ge dem chansen utan att på förhand döma någonting man inte hört. Om man sedan räcker ut tungan åt mig och säger blaha blaha, då kan jag ta det. Mig imponerar de i alla fall på.

TEXT: MICKE ANDERSSON

MANIC STREET PREACHERS

Forever Delayed (Epic/Sony, okt 2002)

Betyg: 8/10

Tänk er de före-, och efterbilder som kvällstidningarna brukar ha när de upptäckt ett nytt bantningsmedel. Manic Street Preachers utveckling kan beskrivas precis så, fast tvärt om. Före: fyra smala energifulla killar. Efter: tre

halvfeta män som verkar ha förlorat det mesta av energi. På ett sätt överensstämmer dock bandets utveckling helt med kvällstidningarnas bilder: eftervarianterna är mycket hälsosammare. Trots att vissa av bandmedlemmarna numera lagt sig till med lite ölmage är det betydligt nyttigare än både anorexi och alkoholism.

Men vad hjälper det att gatupredikanterna själva fått det bättre? Musikälskare är ett egoistiskt släkte som snarare önskar sina idoler misär än lycka och välgång. För handen på hjärtat, ingen tror väl att The Smiths hade varit så bra som de var om Morrissey haft en alltigenom lycklig barndom? Och hur många finns det som föredrar 2000-talets hälsosamma Suede framför den nerknarkade varianten från början av 90-talet? Nu ska man kanske inte överdriva. Även om alla tycker att Suede var bättre förut finns det väl ingen som tycker att de borde börja knarka igen. Trots det går det inte att komma ifrån att en majoritet av de låtar som betyder något faktiskt fötts i misär och olycka. Man kan tycka vad man vill om det, men popmusiklyssnaren är beroende av artister som mår skit.

Inte helt oväntat är det därför "The Holy Bible", Manic Street Preachers tredje skiva och den sista innan Richey James försvann, anses vara deras höjdpunkt. Konstnärligt sett är det väl tveksamt om det går att ifrågasätta. Kommersiellt var den dock inget vidare. Följaktligen har bara en låt därifrån kommit med när Manic Street Preachers största hits nu ska sammanfattas.

För en, vars första bekantskap med den här gruppen är den här skivan, måste Manic Street Preachers te sig som ett minst sagt splittrat band. Låtarna är inte placerade kronologiskt. Det har gjort att låtar från deras mörkare perioder har hamnat jämsides med deras mest stadiumsymfonirockiga diton. Vilket är en aning olyckligt. På själva låtvalen finns dock inget att invända. Samlingen innehåller det den utger sig för att innehålla, deras största hits. Dessutom finns här två helt nya låtar. De är inte alls dåliga, inte speciellt bra heller, snarare lite tråkiga. Det är nog så man bäst kan beskriva Manic Street Preachers senare material, inte dåligt men ganska tråkigt.

Dessvärre är det nog nåt vi får leva med. För Richey James lär inte komma tillbaka och James Dean Bradfield lär inte banta bort sin ölmage. Och även om de gjorde det skulle det naturligtvis inte hjälpa. Manic Street Preachers kommer aldrig att bli som de var förr. Lite synd för oss fans kanske, men en himla tur för de själva.

TEXT: BÖNOR & SEGEL

OKKERVIL RIVER Don't fall in love with everyone you see (Jagjaguwar, jan 2002)

Betyg: 9/10

Ibland kan jag inte låta bli att bli lite arg på världen. Det är synd och skam att så få människor som det trots allt är har upptäckt Okkervil River. Okkervil River spelar musik som framförallt lutar åt alt. country och indiefolk och texterna förmedlas med

mycket känsla. Kanske inte på samma sätt som allas gunstling Connor Oberst. Det känns lite mer hämmat men likväl fullt av känsla.

Will Sheff kan ibland sjunga som om livet själv hade misshandlat honom och kramat ur vartenda spår av energi och kraft i honom. "My bad days" är ett bra exempel på detta och man får nästan känslan av att det är det sista Sheff kommer att sjunga innan han faller i sömn efter ett ordentligt slagsmål. Variationen på låtarna är kanske inte den bästa men det finns vissa som trots allt drar igång ett visst tempo som mandolindrivna "Dead dog days" och kanske trumpetpartiet i "Lady liberty", men överlag är detta en mycket lugn och melankolisk skiva.

Okkervil Rivers debutskiva "Stars too small to use" var även den en trevlig upplevelse av lågmäld indie-folk/alt. country; men produktionen har blivit mycket bättre på "Don't fall in love with everyone you see". På gott och ont kanske, men jag tycker att bandet fortsätter att förvalta känslan från debuten på ett mycket bra sätt.

På "Happy Hearts" har man lånat in Daniel Johnston till att sjunga refrängen men Will Sheff tar hand om resten av sången. Underbart!

"Westfall" är kanske skivans mest lättillgängliga spår och texten handlar om en man som erkänner sitt mord och väntar på rättegången. Sheff sjunger låten i jag-form med en härlig distans till ämnet med sin lite skorrande röst. Efter biten där han berättar om mordet på den unga flickan följer ett långt lalala-parti vilket ger en härlig kontrast och sedan skanderas

*"They're looking for evil
Thinking they can trace it
But evil don't look like anything"*

Man kan inte annat än njuta. Texterna är fyndiga, intelligenta, poetiska och inte minst riktigt bra.

Okkervil River förtjänar en hel del mer uppmärksamhet än vad de hitintills har fått. Det finns många låtar som är oerhört fina på den här skivan. Det finns inga låtar som är dåliga. Det är ren njutning rakt igenom. Vare sig man är på ett gladare eller mer sorgset humör finns det ändå någonting som man kan finna sig i.

Med tanke på att artister som Bright Eyes framförallt men även Bonnie Prince Billy är omtyckta idag tror jag även att Okkervil River skulle kunna vara det. De blandar lekfull musik med gripande texter och en stundom makalös

spelglädje. Det borde ju rimligtvis gå hem.

Dessutom är ju skivans titeln riktigt bra. På tal om ingenting.

TEXT: ALEX REGNÉR

SUEDE A New Morning (Columbia, sep 2002)

Betyg: 2/10

Musikjournalistikteori:

"Musikkritiker är misslyckade musiker." Eller Andres Lokkos version: "Musikkritiker är misslyckade DJs."

Detsamma gäller er vanliga musiknördar: vare sig det är på musiker eller DJs som vi hänger hjälteglorior så

är vi blott våra förebilders luggslitna skuggor. Vi är inte mer än ett påskiljebblad i Morrisseys bakficka, en sömn i Springsteens jeans eller en stjärnpaljett i Henrik Berggrens ansikte.

Hjältarna är våra själsliga förlängningar, levande exempel på hur vi själva tycker att vi borde ha fötts, och hey – om vi nu inte föddes till rockstjärnor så vet vi i alla fall att "Rocket To Russia" på vinyl och ett par Converse gör en tiondels Joey Ramone.

Denna psykologiska betingelse hos oss musiknördar ligger till grund för en marknadslag inom musikindustrin: sälj inte enbart skivor till nördarna, sälj också coolhet. I praktiken innebär det att om vi köper, exempelvis, en Velvet Underground-skiva så tillfaller en viss procent av Lou Reeds coolhet oss köpare.

Ett klagörande ord i sammanhanget är "förlängning", det är själva fundamentet i vår hjälteidentifikation. När vi ser en cool snubbe stå på scen i stringalsonger och stoppa isbitar innanför kallingarna samtidigt som vi tycker att vi innerst inne kan identifiera oss med dåren - som i det här fallet heter Iggy Pop – då sker inom oss en förlängning. En förlängning av vår egen pyttefarlighet och lillvildhet som kanske tar sig uttryck i en snattad godisbit på ICA till en farligt cool näve is runt Iggys ballar. Iggy, eller valfri hjälte, är alltså vår egen coolhet förlängd till månen, eller vår önskelista på coolhet uppfylld.

Alltså, våra hjältars främsta funktion är att de tar våra små korn av coolhet eller farlighet, vildhet, begåvning, sexighet, whatever och förlänger dem tusenfallt. Vi får leva ut värdefulla promillen av våra hjältars existenser om vi köper deras skivor och älskar dem på högsta volym. Det enda kravet vi ställer är: var coolare än vi själva klarar av att vara. Trasha hotellsviter där vi bara vågar dra ut kontakten till TV:n. Ät sushi på rakade muttor där vi bara törs pussa på kinden. Frossa i heroin där vi spär ut vår Absolut med Coca Cola.

Recension: Brett Andersson har slutat knarka.

TEXT: PIOTR MARCINIAK

URGA

Urgasm (Silence, 2000)

Betyg: 7/10

Upprättelse två och ett halvt år senare

Jag skrev förr för intromusik.com (R.I.P) och fick då även promos hemskickade till mig med jämna mellanrum. En av dessa var "Urgasm". Då tyckte jag den var väldigt medioker och sa mig ingenting. Jag tror

inte jag har lyssnat på den på över två år förrän häromdagen.

Jag såg på Kanal Köbenhavn som jag misstänker att alltför många av er inte får in. Där visas ett radikalt program av ungdomar som heter TV Stop och de visade bilder från demonstrationerna under Internationella Kvinnodagen i Malmö. Till bilderna av banderoller som sa "Kvinnors Intifada" och liknande, spelade de musik. Något lät som "Vagina Grande" och mycket kunde jag inte känna igen.

Men så kom den. "Raggamoda" av Urga. Den passade så fantastiskt bra in. Jag undrar om det var då det föll på plats eller ifall jag hade tyckt om låten ändå om det inte vore för bilderna. Jag tror nästan inte det. Hur som helst blev jag tvungen att lyssna på "Urgasm" samma kväll. Jag hade helt plötsligt fått flera låtar från skivan i huvudet och kunde inte ens bli av med dem genom våldsam chockterapi. Det var väldigt störande. Jag hade knappt kunnat minnas några melodier alls från låtarna tidigare. Jag mindes kanske refrängen i "Loco" och Eeeeeee-biten i tidigare nämnda "Raggamoda". Det var inte mycket mer. Sen var det som om jag kunde nästan alla melodierna utantill. Och jag förstår inte hur det gick till. Jag tyckte ju aldrig om Urga när jag fick skivan. Jag lyssnade enbart på den för att försöka få ihop en hygglig recension.

Urga är väldigt svåra att sätta i någon genre, ursäktas klyschan, men det är faktiskt så det är. De håller ju sig inte bekvämligt nog till en och samma genre. Här finns drag av både svensk och östeuropeisk folkmusik samtidigt som det också rymmer en stor del musik i baktakt och drum n' bass-trummor. Ibland går det bara inte att komma undan klyschor. Ni är välkomna att komma med förslag ifall ni vet vad det är för genre Urga håller sig till. Jag vet det då inte.

Jag föredrar låtarna som sjungs på deras påhittade språk. Det är överlag mycket bättre än de som är på engelska och det beror inte enbart på att deras påhittade språk är ett väldigt trevligt sådant. De låtarna är helt enkelt bättre. På de flesta sätt och vis. De engelska låtarna är ganska meningslösa förutom kanske "Curious Crowds". Fyra av tio låtar på skivan är på deras eget språk medan de övriga sex är på engelska.

Urgas språk låter lite som en blandning av en del olika språk. Jag antar att den modifieras för att passa känslan i låtarna. Ibland låter det närmast spanskt, ibland grekiskt och ibland mer mot de baltiska språken.

Den engelska sången är ganska charmig men den är

långt ifrån perfekt. Det är charmigt, som sagt, men inte särskilt bra. Jag har flera gånger beklagat mig över att svengelska låter så fantastiskt fånigt. Ryssar låter hårda när de pratar engelska. Det samma gäller tyskar, fransmän, italienare, spanjorer, indier, islänningar, finnar och olika afrikanska språk. Varför ska just svenskar, norskar och danskar låta så enormt fåniga på engelska? Björk med sin diskreta isländska brytning är ju helt underbar, varför ska det här låta så dumt?

Jag antar att det är ganska svårt att komma undan så det får väl vara så. Jag tycker dock om att Irya Gmeyner inte gör till sin röst som så många andra sångare och sångerskor. Det får låta lite svengelskt. Charmen tycker jag om men hur det låter kan bli lite pinsamt ibland. Hellre så här än till exempel den fejk-brittiska dialekt som The Mo, Melody Club, Her Majesty eller vem det än är använder sig av, jag vet inte skillnaden på dessa band och några till. De låtar som är på deras eget språk är bättre. Överlagset. De drar ibland igång med nästan samma infernaliska sväng som Hedningarna och ibland är musiken också lite åt det hållet. Den kvinnliga sången är inte heller helt olik den i Hedningarna. Att Urga sedan ibland börjar spela i baktakt tycker jag inte gör någonting. Det är trevligt och originellt. Åtminstone i mina ögon.

Urga turnerar (har i alla fall turnerat) tillsammans med Cirkus Cirkör. Här finns en låt som är specialskriven till ett av cirkusens nummer. "Cold" heter den och det är faktiskt en bra låt trots att den sjungs på engelska. Musiken är bra. Ger emellanåt små vibbar av Led Zeppelins "Kashmir", men skenet bedrar. Det rör sig om något helt annorlunda. Jag undrar om det är sådant här som kallas för konstmusik? Jag kan bara tänka mig en massa akrobater kråla runt och då borde det vara konstmusik? Åh, musiken är inte svår i alla fall. Det kanske är där som skillnaden mellan musik och konstmusik går. Jag vet inte och jag orkar nog inte reda ut det heller. Jag är inte särskilt intresserad av konst. Jag är nog för enkel för sådant.

Producerat har Papa Dee gjort. 'Åh grymma öde för denna ack så arma grupp' kanske man tänker då. Den andra producenten heter Christer Björklund. Jag visste inte om det var schlagerfjollan (Christer Björkman) men det såg inte så bra ut när jag läste det och inte hade lyssnat än. Papa Dee och Christer Björklund. Tjoho. Rock n' roll. Det visade sig dock vara bra producerat. Jag vet inte om det är Papa Dee som medförde reggae-influenserna till bandet eller om de fanns där redan innan. Om det är hans förtjänst får jag väl ge honom en liten eloge för det. Han dyker även upp på sång några gånger men endast i en liten rad här och var. Lite tontigt kanske och de hade troligen klarat sig lika bra utan honom där men det är väl en liten kul grej för den Papa Dee-frälste. Om det finns någon sådan. Skulle väl vara DJ Lars Leijonborg i så fall.

När jag recenserade Urgasm för första gången tror jag att jag gav den en trea eller fyra av tio möjliga pinnar. Jag inser så här efteråt att det var alldeles för lågt. Jag tokhyllar inte skivan nu och kommer troligen aldrig att göra det heller. Jag tyckte bara att den förtjänade ett visst upprättande från min sida. Jag var lite väl hård förra gången. Jag har lärt mig och utvecklats en hel del sedan jag var 15-16 år. Jag var dessutom nästan helt inskränkt på riktigt tung metal i Sepultura-andan och svensk folkmusik

på den tiden. Jag kanske var fel recensent då men jag tror att jag kan bedöma Unga ganska neutralt idag. Och jag tycker om en del av det jag hör. Det blir stundtals riktigt bra dessutom som i "Loco" och "Maimo". "Loco" är en riktig dängare. Blås, baktakt och en galet energisk refräng. Vilket driv! Påminner i mina öron lite om Klezmer samtidigt som rejäla spår av reggae finns där. Gottebo.

Jag hoppas nästan att någon i Unga läser det här och har överseende med min barndoms synder. Det är inte omöjligt att jag återkommer om 5 år och har höjt betyget än en gång. Men det tror jag inte som det ser ut nu. "Urgasm" ligger bra på en stabil sjuan och det är knappast ett dåligt betyg.

Oj lele, oj lele, oj lele, oj nani. Rodjikele, rodjikele, rodjikele oh nani!

TEXT: ALEX REGNÉR

THE BLACK HEART PROCESSION Amore del tropico (Touch & Go, okt 2002)

Betyg: 5/10

"The procession moves on"

Det citatet är saxat ur "The Eternal" från Joy Divisions andra album "Closer".

Kopplingen till recensionsobjektet är trefald. För det första: San Diego-baserade The Black Heart Procession är ett tematiskt och idémässigt

syskonband till Joy Division (med skillnaden att BHPs musik vilar på en country/americana-botten lik den hos bl.a. Nick Cave & The Bad Seeds och Calexico). För det andra:

"Amore del tropico" är uppföljaren till bandets monumentala "Three". Ett - nästan kriminellt förbisett - melankoliskt och avgrundsdjupt svärtat mästerverk som jag i min bok håller lika högt som "Closer" eller Cures "Disintegration". Ett faktum som borgar för omöjligt högt ställda förväntningar på förestående recensionsobjekt. För det tredje: begravningsståget rör på sig.

"Amore del tropico" är en logisk fortsättning på den experimentlusta och starka böjelse för innovativa ljudbyggen som kännetecknade dess föregångare. Tropicana-inslag, kvinnokörer, till och med ett enstaka Dr Dre-groove är bara några av de nya grepp som BHP har omfamnat. De närmast patenterade svepande pianoslingorna har glädjande nog fått stanna kvar även om de numera ofta står i skymundan för ibland tämligen uddlösa stråkarrangemang.

Tyvärr befinner sig låtmaterialet långt ifrån den dräpande kaliber som gjorde "Three" så outhärlig. De forna Mercury Rev-drömska ljudbyggena och Cure-eposen har här reducerats till luftslott. När det är som värst. När det är som bäst låter det som överblivet material från "Three", material som när det begav sig borde ha fått bandet att lägga sin panna i djupa veck innan det blev slutgiltigt refuserat. Som ni kanske förstår är det i sammanhanget ett mycket gott betyg.

Undrar ni över svärtan? Den tonsatta tjäran, arvet från Joy Division som BHP tidigare har förvalt så värdigt. Den främsta anledningen till att jag en gång förälskade mig i det här bandet.

En bläckdroppe i havet.

TEXT: PIOTR MARCINIAK

SMACK Smack on you (1984)

Kysen som svider.

Beroendeframkallande?

Absolut. Bedövande?

Definitivt. Som en drog vann det finska bandet Smacks liveframträdande anhängare i medlet på 80-talet, tyvärr endast främst i Finland och på den amerikanska västkusten.

Ifall Smack skulle verka idag, är jag säker på att bandet inte skulle vara okänt för någon som har lite koll på rockgenren.

Liksom alla bra rockband var också Smack som bäst när dom fick agera live och spruta ut sin energi, rått och frenetiskt till tonerna av låtarna från sitt debutalbum "Smack On you". Lyckligtvis finns draget dokumenterat på liveplattan "Desire".

Trots liveskivan är det ändå debuten som lyser kraftigast med gitarristen Manchurias starka låtar, Claudes texter och hypnotiska röst samt den oslipade produktionen. Hela plattan kan stå som en "best of" fastän Smack också gjorde lysande låtar på sina senare skivor. Produktionen blev bara aldrig lika rå och rättvis för bandet som på "Smack on you". Fastän skivan är gjord 1984 finns det ingenting som känns gammalt eller luktar unket, den kunde lätt vara gjord idag. Det är svårt att plocka fram någon enstaka låt, men kanske kan deras första singel "Criminal" representera vad det handlar om; blod, svett och rå energi med ångestladdade texter eller ett maniskt springande till förintelse som på låten "Run rabbit run". Andra versen går: *"thought the cold sidewalk stones, broke your little brittle bones, I know you were already dead, when the truck rolled over your head"*.

Att skivan är nyutgiven i cd-format känns rättvist för alla rockälskare som inte fått tag på originalplattan, men faktum är att vinylen för mig känns som det enda äkta formatet precis som det är med "Never mind the bollocks".

Smack lämnade ett härligt testamente efter sig, som antagligen kommer att uppskattas av generationer framöver tillsammans med Iggy Pop & the Stooges och MC5. Bl.a. har Izzy, Slash (G'n'R), Kurt Cobain och killarna i Disneyland after dark nämnt "Smack on you" som en av deras favoritskivor. Nirvana brukade även spela cover på låten "Run rabbit run". I och med Claudes bortgång -96 (RIP) gick Smack bokstavligen i graven och allt hopp om comeback spilldes ut. De pinande abstinensbesvären måste man bara vänja sig vid.

Här framöver hoppas jag att ni vet att Smack både är farligt och beroendeframkallande, men att det definitivt

inte är någonting man skall röka, utan lyssna på med volymknappen vriden mot sydost. Min vilda gissning: Once you've heard them, you can't live without them.

TEXT: T-BERG A.K.A LIT

SIGUR RÓS

( ) (Fat Cat/PGM, okt 2002)

Betyg: 10/10

Att upphöja svaghet till styrka; Sigur Rós är ett kryptiskt band. De är restriktiva med intervjuer och deras förra skiva "Ágætis Byrjún" hade texter skrivna på isländska och självuppfunna språket "hopelandic". Den här skivans texter är enbart på

"hopelandic" och skivan saknar både namn och låttitlar. Ändå är det min övertygelse att just detta, att upphöja svaghet till styrka, är vad Sigur Rós handlar om. Som bakomliggande idé, som motto, som mantra, som mandat. Ytterst vilar min övertygelse på en känsla som jag inte kan förklara men som jag ska försöka förmedla och ge skäl för och hoppas att ni ska förstå vad jag menar.

Jag ber er att betrakta videorna till singlarna från förra skivan, "Svefn-G-Englar" och "Viðar Vel Til Loftárása", och hålla i åtanke att de bygger på bandets egna idéer.

I den första dansar mongoloida på den, av klippor omgärdade, vackraste och grönaste äng, utklädda till änglar. Två får upp ögonen för varandra, de övervinner sin rädsla, de övervinner sin blygsel och närmar sig varandra försiktigt. De möts och förenas i en kyss (låten går över i ett himmelsprängande crescendo) och antingen punkteras ert hjärta och tårkanaler eller så kan ni sluta läsa här för er kommer man aldrig att kunna nå.

I den andra sitter en kanske 11-årig pojke på en brygga och leker med en docka. Pojkens pappa kommer och rycker ifrån honom dockan, kastar den långt ut i sjön. Han tar sonen till en fotbollsmatch och tvingar honom att delta. Innan matchen, i omklädningsrummet, kommer en annan pojke fram till honom och räcker honom någonting invirat i ett vitt skyнке. Han vecklar ut det, skyнкet faller till marken och i sin hand håller han – trasigare och smutsigare än förut men ändock densamma – dockan. Pojkarna får upp ögonen för varandra. Matchen börjar, de två pojkarna spelar i motståndarlag och pojken med dockan gör mål. Fadern utbrister i ett jubel som snart omvandlas till ett oändligt raseri. Sekunden innan fadern rycker upp sin son i luften, innan en åskådande präst tappar sin bibel i marken, ligger sonen där i gräset, i segeryra, med den andra pojken. Deras ansikten närmar sig varandra. De möts och förenas i en kyss och antingen punkteras ert hjärta och tårkanaler eller så kan ni sluta läsa här för er kommer man aldrig att kunna nå.

Att upphöja svaghet till styrka: förstår ni vad jag menar?

Sigur Rós bör jämföras med utländska band som Sex Pistols, The Smiths och The Cure. Med svenska band som Ebba Grön, Broder Daniel och (tidiga) Kent. Musikaliskt har

de inget gemensamt, inte heller radar jag upp dem för att samtliga är bra. Bra musik växer på träd, som Mando Diao, Missy Elliot och The Embassy för att nämna 2002 års fruktskörd. Skillnaden mellan band som Broder Daniel, The Smiths och Sigur Rós å ena sidan och Mando Diao å andra sida är att Mando Diao inte betyder någonting för någon. Inte på riktigt. De kan vara viktiga och trevliga i samma utsträckning som en vän kan ha inflytande på en, men de kan inte, som Broder Daniel, The Smiths etc, vara direkt avgörande för ens liv som en förälder eller förmyndare kan vara.

Sigur Rós är ett avgörande band. De kan, precis som The Smiths och Broder Daniel, erbjuda tänkande och kännande ungdomar en hel världsbild, en livsfilosofi, ett förhållningssätt till livet, tröst. De kan vara centralväsen i ensamma pojk-, och flickrumssessioner. För pojkar och flickor som låser in sig i sina rum vid 14 års ålder och kommer ut helt förändrade när de öppnar dörren vid 17 kan de vara den reagerande kemikalien.

Det är, om man tänker efter, en makalös bedrift att de kan det eftersom de, till skillnad från de andra nämnda banden, inte använder sig av begriplig text för att nå fram. Det är sant att de kan det eftersom jag har varit på en konsert med dem och upplevt vilken oerhörd inverkan de har på sin publik, de får en tusenhövdad publik att gråta.

Hur de kan det?

Sigur Rós är musikaliska schamaner. Deras studio är en ombyggd swimmingpool i vilken de spelar på instrument som (elektrisk?) digeridoo och en överkörd cymbal upplodad från gatan. De spelar gitarr med stråke, bas med trumpinne, sångaren sjunger ibland med sin svävande och fladdrande falssett rakt in i gitarrmikrofonen, de spelar med stråkorkestrar, de spelar framförallt på lyssnarens känslor som om de vore instrument. De låter som ingenting annat. (Tänkbara likar är dock Pink Floyd, Mogwai, Godspeed You! Black Emperor, Cocteau Twins och Brian Eno men att påpeka dessa som referenser vore en både orättvis och ointressant förenkling.)

Musiken är sublim och uppbygglig. Filmisk och episk. Vacker, på ett följsamt och smekande vis, på ett skört, skirt och nästan sprickande vis. Det bräckliga upphöjt till det sköna. Storslaget, högt svävande men samtidigt levande och spännande på ett partikulärt plan. Emotionellt djuplodande, från ytterlighet till ytterlighet.

Ömsom hjärtvärmande som scenen i "Forrest Gump" där förståndshandikappade Tom Hanks träffar sin son för första gången och frågar Jenny, mamman, om han är normalbegåvad eller om han har ärvt hans åkomma. Hjärtvärmande som den sammanbitna minen som spricker och tåren som rinner när hon svarar att han är bland de mest begåvade i sin klass.

Ömsom hjärtslitande som scenen i "Schindler's List" där en judisk far sliter geväret från SS-soldaten som ska skjuta hans son. Hjärtslitande som resultatet att fadern själv blir skjuten för att sonen ska få en chans att fly innan han oundvikligen går sin faders öde till mötes med en kula i ryggen.

Men det minimalistiska och förborgade anslaget med avsaknad av namn, låttitlar och med sång på ett obegripligt språk är hopplöst pretentiöst. Belackarna säger så. Att Sigur Rós är uteslutande i sin medvetna

obegriplighet, att de inte vill nå fram till lyssnaren och att deras musik helt enkelt inte är kommunikativ. Inget kunde vara längre från sanningen. Sigur Rós är inte uteslutande, de är inneslutande. Det fria och öppna anslaget, avsaknaden av titlar och begriplig text, detta är en garant för en medskapanderätt hos lyssnaren. Vi ger själva mening åt texten. Musiken färdigställs först i vårt medvetande.

Sigur Rós har alltid handlat om att nå ut, att kommunicera. När mp3-tjänsten Napster utstötte dödsryckningar för att flertalet artister och skivbolag stämde dem för olovlig spridning av deras musik gav Sigur Rós, som enda stora band, sitt tillstånd att all deras musik fick spridas gratis på Napster.

Lika mycket som detta är ett tecken på en obändig vilja att kommunicera är det ett bevis på bandets konstnärliga integritet (framför ekonomisk vinning).

Sigur Rós har alltid handlat om konstnärlig integritet. De har erbjudits lukrativa avtal för tillståndet att använda deras musik i reklamfilmer (tyvärr råder en viss missuppfattning att Sigur Rós skulle vara ett slags Enya-aktigt new-age-flum värdigt en Toyota-reklam) men tackade nej. Däremot skänkte de tillståndet till en känd biståndsorganisation vilket kan ses i ljuset av andra "bryende" artister som Håkan Hellström och The Ark som ställer upp i faddergalan när de har en ny skiva att marknadsföra. Inget illa ment mot Håkan och The Ark men jag tror att om man tittar lite närmare framgår det tydligt vem som menar allvar.

TEXT: PIOTR MARCINIAK

THE CORAL

The Coral (Columbia, sep 2002)

Betyg: 8/10

Ni skulle se min katt när jag sätter på "Dreaming of you". Vare sig hon spinner sött i soffan eller dummar sig med att slicka gräddtoppen av min kopp med varm choklad som jag ställt att svalna i fönstret (tyvärr måste jag säga

Kissemiss att ibland kan du vara ett riktigt kattskrälle) kommer hon att hoppa upp på sina bakben, slänga tassarna i vädret och jama med i melodin för allt vad hennes kattpäls är värd. Sanna mina ord, man blir så fånigt glad, så löjligt lycklig av den låten.

- Spotta ut det nu Kisse. Varför The Coral?

- Det hör du väl. "Dreaming of you" är årets poppärla.

En soulig krafturladdning behäftad med dräpande sväng och omedelbar klassikerstatus. Gammalt skrälle som jag är kan jag säga dig att hade bandet för 30 år sedan köpt lösafros, sminkat sig med skokräm och skatteskrivit sig i Detroit hade låten varit en fribiljett till en plats på en "Best of Motown"-samling.

- Jag är beredd att skaka din tass på det. Men resten av plattan då?

- Den är skojigare än en korg med garnnystan. Bandet presenterar fler idéer på sin debut än de flesta artister gör på en livstid. De packar sin skattkista med jazz, folkmusik, musikalrock och urstarka refränger. Där det finns utrymme kvar strör de ner guldmynt som psykedeliska solon, galna taktbyten, sjömanssång och teatraliskt flum. Så mycket att hela bandet måste ställa sig på kistan för att locket ska gå igen.

- Låter lite lekstuga.

- Ischhh... Det är ju poängen din tok. Med sin hungriga brittisk-småstadshåla-fostrade attityd (bandet är bördigt från kuststaden Hoylake) vänder de upp och ner på pophistorien. Räcker du bandet en regelbok för hur traditionell pop ska låta åter de upp den som ett fiskhuvud.

- Men bör man inte närma sig The Coral med viss försiktighet? Det har ju hypats i samma andetag som brittisk skit som The Music, Starsailor... (varvid Kisse skjuter rygg, fräser ilsket och lappar till min näsa med utspärrade klor så att jag får lägga handen för kranen för att inte blöda ner mattan.)

Där har ni det gott folk. Avbryt aldrig en dansande katt.

TEXT: PIOTR MARCINIAK

WILCO

Yankee Hotel Foxtrot (Nonesuch/Warner, april 2002)

Betyg: 3/10

I mer eller mindre alla artiklar och recensioner om Wilco de senaste fem åren så poängteras det om och om igen att Wilco inte längre är ett altcountry-band som är en fortsättning på Uncle Tupelo. Det har vi upptäckt själva vid det här laget.

Tyvärr så borde de fortsatt vara ett altcountry-band. För de suger som popband. Visst är melodierna ibland underbara och texterna genialiska men känslan och spelglädjen är förpassad till de sälla jaktmarkerna. Fantasi kan man klara sig utan men när känslan har rykt åt helvete är det kanske dags att lägga av.

I låten "Radio Cure" låter Jeff Tweedy så trött att man vill skona honom och be honom sluta. En hel del av hans "grej" ligger ju i den släpiga, nonchalanta sången, men det finns gränser. I "I'm The Man Who Loves You", med de hemska körerna, blir det bara för mycket. Låten skulle passa i någon lite löjlig, smilfinkig tv-serie, typ Ed. I och för sig skulle man vara tvungen att bryta efter halva låten för då blir den outhärdlig, och i annat fall varna epileptiker innan programmet.

För utan låtar som "War on War" och "Jesus" etc, skulle "Yankee Hotel Foxtrot" passa utmärkt som hissmusik på nåt tråkigt, dyrt hotell. Övriga låtar är ett sammelsurium av ljud och oljud som borde irritera, men hur man än anstränger sig lyckas man ändå behålla ett avstånd till musiken som är svårt att överbygga. Det känns som om

Jeff och resten av bandet står i en glasbur och man ser att de spelar och att de rör på sig, men man hör dem inte. Man märker oftast inte skivan förrän den tagit slut. Helt plötsligt upptäcker man att det är tyst. Yankee Hotel Foxtrot går en helt förbi.

"Dont cry / You can rely on me honey"
Så fan heller.

Lyssna istället på: Wilco – "A.M.", "Summerteeth" och "Uncle Tupelo – 89/93: An Anthology".

TEXT: MARY JANE PARKER, MARYJANEPARKER@HOME.SE

EDITH NYLON

Johnny Johnny (CBS, 1980)

Betyg: 8/10

Mitt exemplar av Edith Nylons "Johnny Johnny" fick följa med hem från begagnataffären tack vare en handskrivnen lapp någon satt på omslaget på vilken det stod att de båda Clash-medlemmarna Mick Jones och Topper Headon medverkat på ett spår vardera. Väl hemma och efter att skivan snurrat ett par vändor på spelaren bestämde jag mig för att den var ett lyckat köp, det var ju fransk punk, superhäftig. Den fick bli ett exotiskt inslag i skivsamlingen där den gömdes undan och kom att vara en sådan skiva man bestämt att man gillade men som man av någon anledning aldrig riktigt kom sig för att lyssna på.

Det där var några år sedan nu och jag kan inte ens säga att jag blev överraskad när jag återigen slog på "Johnny Johnny" och upptäckte att jag, hur cool jag än hade tyckt den var, hade underskattat skivan totalt. Hade nog anat hela tiden att där fanns mer än vad jag tidigare kunnat ta till mig. Det var inte bara en häftig grej att ha liggande i skivskåpet, det var en massa riktigt bra, charmig och underhållande musik.

Skulle vilja säga att det här är tidlöst, men det kanske inte är så, skivan kanske nu återigen bara råkar, över 20 år efter släppet, ligga i samklang med omgivningen. Hur det än må vara med den saken, om någon av låtarna skulle dyka upp på radion i idag så skulle man snarare ta det för något nytt än för något gammalt, och åtminstone jag skulle börja vänta på att en ny CD skulle dyka upp i butikerna.

Det jag faller för är fantasin och variationen som gör att jag trots att jag inte förstår ett ord franska inte finner ett spår som vid något tillfälle känns tråkigt. Låtarna upprepar sig liksom aldrig, de går framåt och hela tiden händer någonting nytt. Men hur punk Edith Nylon egentligen är har jag ingen aning om, jag förstår ju som sagt inte ett smack av vad sångerskan Khaski sjunger om. I musiken finns det toner som andas punkrock, eller kanske snarare just the Clash, men Edith Nylon har inte låtit sig inspireras av så väldigt mycket mer. Om jag säger att de låter som Doktor Kosmos så stämmer det inte alls, men det blir en hint i rätt riktning.

"Johnny Johnny" från 1980 var Edith Nylons tredje - och näst sista album, de skall tydligen ha förändrats och utvecklats rätt mycket på vägen men jag själv har (tyvärr)

inte hört de andra plattorna (ännu) och vet ingenting mer än vad jag kunnat läsa mig till av det lilla man kan hitta på internet.

TEXT: ISAK "[ID]" DAHL, JANUARI@INBOX.LV

BLANDEDE ARTISTER

Sounding sad upon the radio (CD-R / www.revo9.com)

Det är bara att gratulera fanzinet Revolution #9! De har lyckats så otroligt bra med den här samlingen poplåtar. Det bara lyser energi, kreativitet, lekfullhet, allvar och kärlek om denna lilla samlingsskiva. Det här är skivan som räddar en tråkig dag. Vilken tråkig dag som helst. Sätt på den och hoppa runt till Doroteas "Boring, Baby, Boring", sjung med i allsången på The Juniors "Mentally unchallenged" eller ta det lugnt till The Frosts "A song about us". Har du en dålig dag? Lyssna då till denna skiva och dina smilband kommer att peka uppåt en hel vecka. Speedmarket Avenue och Mano And the tears är som självskrivna på sommarens alla blandband. Tack för er goda smak, Revolution #9!

TEXT: POPNIT

JACQUELINE

Dialog mit dem junge (CD-R / Slottet)

Det här är en söt liten cd-r-skiva med ett otroligt snyggt fodral ihopsytt av blommig plastduk. Ett utmärkt exempel på hur ett omslag/fodral ökar intresset för musiken. Jag erkänner faktiskt att jag ofta går på omslagen då jag letar efter ny och okänd musik. Ofta

blir jag överraskad, ibland besviken. "Dialog mit dem Junge" är ett bra exempel då både omslag och musik går hand i hand. Musiken är experimentell, melankolisk och elektronisk. Roliga ljud blandas med små, sköra melodier. En pumpande trummaskin för musiken framåt. Jag fastnar inte bara för musiken, den sköra sången förtrollar också. Jacqueline ger oss också den ärligaste och coolaste låten om kärlek. "Love is so cool (that my heart goes boom)" heter den i alla fall och jag blir kär i kärleken.

TEXT: POPNIT

DIFFERNET

Kabelsalat (CD-R / differnet.plansanddesign.com)

Hur ska jag egentligen beskriva Differnetns ljud? Hur ska jag kunna beskriva Differnetns musik? Jag skulle helst vilja låta

bli, för den beskriver sig självt på något sätt. Differnet är en samling ljud. Massor av obekanta och bekanta ljud hittar här en perfekt plats att leka tillsammans. Differnet bjuder på en ljudfest i långsamt tempo. Sakta rör den sig framåt, den tittar sig nog för innan den gör sina framsteg. Så försiktigt och så noggrant. Nästan direkt fattade jag mycket gott tycke för det första spåret "Fragment 45" som har ett underbart flyt. Men ju mer man lyssnar på denna skiva, desto mer undrar man. Ibland blir det lite för konstigt, lite tråkigt. För mycket ljudkonst istället för mer ljudkänsla. Alla Differnetns skivor är stora experiment som man antingen tar till sig eller avstår ifrån. Hela skivan tilltalar inte mig, jag tröttnar en del på mitten, men den har riktigt bra ljuspunkter vilka jag tycker är värda att upptäcka.

TEXT: POPNIT

LIVERECENSIONER

MERCURY REV The Savoy Theatre, Cork, Irland (tisdag 2 oktober 2001)

"Bands, those funny little plans, that never work quite right" ("Holes", 1998)

Den ovanstående textraderna säger en hel del om rymdrocksvisionärerna från Catskill Mountains, NY. Det blir aldrig som man tänkt sig. Interna stridigheter, fatalt drogmissbruk och katastrofala försäljningssiffror har resulterat i att bandet i dagsläget bara har tre permanenta medlemmar (ursprungligen var de sex). Efter att tredje albumet, hypnotiska "See You On the Other Side" floppat rent försäljningsmässigt bytte de skivbolag till V2 och sa till sig själva: "Va fan, detta är sista dansen, vi gör plattan vi alltid velat göra."

Sent om sides 1998 släpptes emellertid den obeskrivligt vackra "Deserter's Songs" och toppade sedermera många kritikerlistor i juletid.

Av förståeliga skäl - främst närmast ohälsosamt, sadistiskt lyssnande till "Deserter's Songs" - är det med spänd förväntan jag kliver in i den atmosfäriska teaterlokalen. Mercury Rev har på denna turné med sig två keyboardister vilket gör att vi kan skåda fem medelålders svartklädda kufar på scen, efter att frontmannen och gamle Flaming Lips-medlemmen Jonatan Donahue sist anträt scenen beväpnad endast med en svart Gibson-gura.

De inleder ljudkalaset med den skönt flummiga "The Funny Bird". Volymen från de stora främre högtalarna är nästan smärtande hög och alla kastas vi av tryckvågen ett par centimeter bakåt i rummet. Efter öppningsspåret följer en kavalkad av nya låtar från rykande färsk [i skrivande stund!] "All Is Dream". Jonatan, som även hunnit med att spela såg på Nina Perssons A Camp-platta, ler oavbrutet sitt smått självgoda leende och dirigerar bokstavligen sin fyrmannaorkester, allt med en inlevelse och karisma som bisarrt nog enklast leder tankarna till vilken pompös nutida musikaluppsättning som helst.

Av kvällens nya spår är det framförallt förstasingeln "Nite and Fog", sagolika "Little Rhymes" och spelningens paradnummer, pianoballaden "The Dark Is Rising" - där Donahues sköra stämma tveklöst återkallar en ung Neil Young från tiden i Buffalo Springfield - som uppbringar den mest villkorlösa magin och således sätter de djupaste spåren i själen. Under konserten dammar de även av äldre livefavoriter som allas (eh, I hope, I think, I know) vår "Goddess On A Hiway" och "Opus 40"; jag upplever tyvärr den senare som lite väl utdragen (nära 11 minuter) och därigenom förlorar låten delar av sin direkta styrka. Strängbändare Grasshopper får briljera i extanumret "Car Wash Hair", samt under en tillrättalagd Black Sabbath-cover vars titel denna gång undkommer undertecknad.

"I always dreamed of big crowds, but dreams are always wrong"

Så sjunger Donahue i avskedsnumret. Kanske har vinden börjat vända, kanske blir drömmen sann denna gång. Jag hoppas det. Med albumet "All Is Dream" lyckades de mytiska herrarna från de björntäta vidderna i Catskills med det omöjliga: att följa upp 1998 års episka "Deserter's Songs" med en nära nog lika stark, och om möjligt än mer tidlös och bitterljuv platta. En höstregnig tisdagskväll, stående på en intim teaterscen på södra Irland, tog de återigen sin musik till smått narkotiska höjder. Drömmar jag? Väck mig då för fan inte.

Så här i efterhand, blev drömmen verkligen sann?

TEXT: MOS

SIGUR RÓS Chinateatern, Stockholm (17 februari 2003)

Till ljudet av dånande basslag intar de försiktigt teaterns scen. Sigur Rós tillsammans med en inhyrd stråkkvartett. Teatern är fylld av en stor skara olika människor. Alla ska nu fångas och trollas bort till en annan värld där musiken är språket. Kvällens föreställning inleds med det första spåret från den senaste skivan. Ikväll är ord obetydelsefulla. Det allra vackraste man vill säga går ibland inte att säga med ord. Den allra vackraste musiken behöver inga ord.

De ljudmålningar som Sigur Rós med stor precision skapar för våra ögon är makalöst vackra. Allt är där, färgerna, ljuden, smakerna och lukterna. Text-, och namnlöshet skapar anonymitet. Ingenting är bestämt utan det är fritt fram att själva göra sina egna tolkningar. Inofficiellt finns det titlar på de namnlösa låtarna. Men de betyder bara något för Sigur Rós och jag tycker att det bara är de som borde få använda titlarna. Alla närvarande borde ha haft sitt exemplar av häftet till "( )" med sig. På de tomma sidorna skulle de skriva ned sina egna texter, tolkningar och tankar. I och med att vi fyller i häftet slutför vi verken och gör dem till våra egna.

Kvällens föreställning skiftar i intensitet. Från lugnt och melankoliskt till bombastiskt och pampigt. De fullkomligt

FOTO: KALLE MAGNUSSON

exploderar i slutet. Och en obeskrivlig kväll är slut. Nu ska jag gå hem och skriva lite i "( )"-häftet och somna till den ljuva musiken som klistrat sig fast på trumhinnan för en lång tid framöver.

TEXT: POPNIT

MORRISSEY KB, Malmö (24 oktober 2002)

När Morrissey sträcker ut sin hand till publiken från KB:s lilla intima scen nyper man sig snarare i armbågen än sträcker tillbaka. Den charmigaste mannen är här!(?)

Stephen. Patrick. FUCKING. Morrissey! står på scen och det är som att befinna sig på en brits i ett mottagningsrum med en läkare som ska testa ens reflexer med en liten hammare som han slår på knät och fast man vet att benet ska rycka till så blir man ändå märkligt förvånad över att det gör just så. Jag får ta ett extra starkt tag om kravallstaketet för att inte singla ner till golvet som höstlöven på marken utanför entrén till KB där en kö - med Sveriges Morrisseykonnässörs-elit insprängda mellan oss vanliga afficiandos bestående av Nicklas Franke, Peter Birro och Lukas Moodysson men till min förvåning inte Magnus Carlson (hoppas inte en 10-tonns lastbil kraschade in i honom på Möllegatan) - bildats så ivrigt att man skulle kunna tro att vi alla var lytta och spetälska som väntade på Jesu bot. Och sanningen ligger inte långt ifrån.

Nåväl, tillbaka till scenen där en - fördomskrossande - jovialisk och uppslupen Morrissey inleder väckelsemötet med Smithspsalm 2:3 (andra skivan, tredje låten) "I want the one I can't have" och någon i publiken sträcker upp en

påskliilja i luften som Morrissey tar och viftar runt som vore det 1983 och the Smiths just håller på att spela in videon till "This charming man" med bara bristen på volym i elvisfrisuren som bryter illusionen.

Smithsnostalgin återkommer i enstaka låtval under kvällen men det är solokarriärens material som självklart dominerar och vi får också höra nytt utgivet material som mycket väl kan vara det starkaste den här mannen någonsin har skrivit under eget namn.

En ny låt, "The first of the gang to die", som varken är släppt eller inspelad i studioversion visar sig till och med vara en mp3-hit när publiken sjunger med trots Morrisseys uppfordrande presentation:

- *You're not supposed to know the words to this song.*

Morrissey i sitt esse

Han är generös med fyndigt mellansnack och framför låtarna med skärpa om än lite lojt emellanåt och bristen på allvar blir ibland lite väl påtaglig och skavande i synnerhet i förhållande till de stundom gravallvarliga och frätande textraderna. Men What difference does it make när Morrissey besitter en teatralisk elegans som skulle göra hans förebild Oscar Wilde grönare än en av sina smaragdbroscher av avund.

Avslutningen blir en enastående "There is a light that never goes out", komplett med euforiskt publikskrålande precis som det anstår världens i särklass bästa anthem. - Don't forget Oscar Wilde, Johnny Thunders and Nico, tackar Morrissey sina idoler innan han försvinner ut från scenen.

Men framför allt glömmer vi inte dig Morrissey.

TEXT: PIOTR MARCINIAK

Trallpunklistan

ALEX REGNÉR ÄR RIKTIGT NOSTALGISK OCH GRÄVER NER SIG I GAMMAL TRALLPUNK, HÄR ÄR LISTAN MED DET BÄSTA OCH DET VÄRSTA..

TEXT: ALEX REGNÉR

1. Dia Psalma - Hon får...

Var en ständig favorit under högstadietiden. Och jag förstår det än idag när jag tittar tillbaka och lyssnar nostalgiskt. Det är en jävligt bra låt. Fiolerna sitter där de ska och Ulke sjunger med en härlig inlevelse. Dessutom håller texten högre nivå än många andra av Dia Psalmas annars ganska gymnasiala texter. Trummorna dundrar på så basen ekar och barnkören i slutet av låten, som dock inte finns med på samlingsskivan "Sell Out", får tankarna att gå till Pink Floyds "Another Brick In The Wall part II" och det är ju aldrig fel. Barnkörer är helt klart underskattade! Fast om de hade dykt upp i var och varannan låt hade jag antagligen blivit vansinnig. Här passar det dock väldigt bra in när låten handlar om ett sexuellt övergrepp.

Jag hade kunnat fylla hela den här listan med Dia Psalma-låtar om jag bara hade gått efter favoritlåtarna bland trallpunkten, men jag har bestämt mig för att bara välja en låt av varje grupp. Det kommer inte fungera annars.

2. Charta 77 - Ensam kvar

*"Fascisterna marscherar igen
Gamla tider kan komma tillbaks min vän
Då dom svaga dom likvideras
Du måste öppna dina ögon och se – glöm aldrig vad som
hände i Tyskland -33"*

Det är hårda ord som skanderas till de smattrande trummorna i början på "Ensam Kvar". Charta 77 har gjort en hel del trams, kanske framförallt "Lilla björn och lilla tiger" men här visar de ordentligt var de står och att de har en politisk medvetenhet och den kvalitet som krävs för att skriva en bra politisk text. Låten är klart mindre trallpunkig än många av de låtar som de har gjort men det är klart och tydligt att det var det som behövdes för att få till den rätta känslan.

3. Big Fish - Nyårshambo

Det var svårt att välja EN låt av Big Fish men till slut fick jag nöja mig med den här. Det var trots allt den första låten som jag hörde med bandet, vilket slutade med att jag införskaffade alla deras skivor som faktiskt än idag innehåller sina små guldkorn. Eller vad sägs om låtar som "Den blinde rasisten", "Vandringssvisa i de krossade skallarnas tid", "Fröken Paranoia"

och "Vargavinter", för att bara dra till med några exempel. Big Fish är mycket mer folkmusik än flera andra svenska punkband och ibland känns det fel att kalla dem för punk. De använder sig flitigt av mungigor men även andra typiska instrument som nyckelharpa dyker upp nån gång. De spelar även på skrot och jag har hört talas om att de hade en container på scen som de bankade på under sina spelningar. Och visst är det roligt när band spelar på skrot och i Big Fishes fall så får man en ganska tung, medeltida känsla över det hela. "Nyårshambo" är som namnet förtäljer en hambo. Om nyåret för er som är lite extra tröga. Det gungar på gott och även gamlingarna hade nog kunnat uppskatta denna låten, om man bortser från metallslamret då.

4. Strebers - Betongbarn

Ingen trallpunklista är komplett om inte Strebers är med. Ni får ursäkta att både Strebers och Dia Psalma får synas på samma lista men det går inte att komma undan att dessa två band (som i princip är de samma) har gjort några av den svenska punkens allra bästa låtar. Strebers är mindre folkmusik än Dia Psalma på gott och ont. Jag föredrar faktiskt "Balladen om lilla Elsa" när den framförs av Dia Psalma med fioler och annat smått och gott mer än Strebers mer 'raka' version. Det är mer punk, mindre onödigt, men det har också sina nackdelar.

Jag hade ungefär 10 låtar av Strebers att välja mellan när det gällde den här platsen men "Betongbarn" är en personlig favorit så det fick efter några rikliga portioner om och men bli den på en ganska så stabil listplacering.

5. Harlequin - Jag ser ingen varg

Charmigt så det förslår med en härlig refräng. Hey-partiet mitt i låten är värd en eloge för att det egentligen inte alls passar in med övriga låten men ändå får en viktig plats i den när man väl hört hela låten. Harlequin drar gärna iväg lite åt folkmusikhållet men inte på samma vis med fioler och mungigor såsom exempelvis Dia Psalma och Big Fish. Refrängen i "Jag ser ingen varg" går nästan i baktakt vilket kanske är styrkan bakom låten.

6. Sten & Stalin - Kapitalets land

Underbart gruppnamn och en härlig titel på låten. Här har vi trallvänlig punk men av den en smula hårdare versionen. Till skillnad från många andra politiska punklåtar så klarar den här sig undan det patetiska och den rena skiten. Man undviker att ta till med annars typiska ord som knulla vilket för mig är väldigt positivt. Det är en helt klart okej text. Sten & Stalin är knappast några genier men visst är det ett härligt driv i "Kapitalets land". Riffet är jävligt skönt. Det vill jag få sagt.

7. Radioaktiva Räker - Döda mig inte så dödar jag inte dig

Det finns få punkband som är så tralliga som norrlänningarna (jag ursäktar att jag inte preciserar mig mer men jag kan inte bättre än så) i Radioaktiva Räker. Det här är trall in i den mildaste grad. Det är en rolig låt, helt okej musikaliskt sett och framförallt är det ju refrängen och titeln som är bra.

FOTO: WWW.ASTAKASK.COM

8. Cosa Nostra – Lika inför lagen

Cosa Nostra är helt klart trallvänliga och mycket bättre än många andra trallpunkare. De har goa melodier, bra riff och bra texter. Jag har hört det ryktas om att flera av medlemmarna i Cosa Nostra tidigare var med i Rolands Gosskör. Rolands Gosskör har jag inte mycket till övers för men om det nu är dessa som utgör grunden i Cosa Nostra så har de lämnat hårspray och åttiotalet bakom sig. De låter argare och texterna är fan så mycket bättre.

9. De Lyckliga Kompisarna - Ishockeyfrisyr

Ho-ho-ho-ho-ho-hockeyfrilla. Den måste ju vara med. DLK måste vara med. Det här var populärt och det får mig att må illa i efterhand. "Ishockeyfrisyr" var ganska rolig men när man ser på en skiva som exempelvis "Le" som en fotomodell finns det verkligen inte ett spår av något bra. Texterna som jag en gång i tiden tyckte var roliga och fyndiga var verkligen inte något utav det. "Ishockeyfrisyr" är den enda som man åtminstone kan skratta åt. Resten är helt enkelt för uselt.

10. Asta Kask - Lasse Lasse liten

Jag förstår det inte och skäms när jag erkänner det för mig själv. Jag tyckte om det här när jag var mindre. Det var förvisso när jag var tolv-tretton år men ändå. Det är så fantastiskt dåligt. Texten är usel, musiken är usel, sången är usel. Budskapet var kanske sådär. Jag är ändå tvungen att ha med den här förbannade låten för jag HAR ju tyckt om den. Det var längesen men ändå. Jag kunde valt "AB Böna & Be", "Psykopaten" eller "Psykiskt instabil" och jag vet inte varför jag inte gör det istället. Visst är även de låtarna riktigt usla men "Lasse Lasse liten" är skrämmande dålig. Ush. Har inte lyssnat på skivan sedan 1999 eller något i den stilen. Och då fick den mig att må dåligt. Tvi.

Några som inte får vara med...

Coca Carola

Jag har aldrig tyckt om Coca Carola. Inte ens "Paintball Boys". Jag tyckte heller aldrig om Rolands Gosskör även om jag ofrivilligt har "Sista Dansen" som de gav ut tillsammans med Asta Kask. Jag antar att det kan ha mycket med sångarens röst att göra. Han låter i mina öron som en söderkise (eller hur ni nu vill ha det) och låter alldeles för mycket Stockholm för att jag ska orka med det.

Köttgrottorna

Trots det lustiga namnet gjorde Köttgrottorna aldrig något särskilt bra. Det kan jag i och för sig inte påstå om många av banden på topplistan heller, men Köttgrottorna gjorde aldrig något intryck på mig. Då hörde jag dem ändå i en ålder då jag svalde det mesta som kallades punk. Köttgrottorna var aldrig punk för mig. De var gubbar som hade skoj ihop.

23 Till

Jag tyckte om dem men när jag upptäckte att det egentligen var NJA-gruppen som gjorde "Balladen om Olsson" för ett par år sedan så hade de ju inte några speciellt starka kort kvar. De hade mycket väl kunnat slå ut Asta Kask och DLK men 23 Till har inte ett lika stort nostalgiskt värde.

Rövsvett

Finns det något i hela universum som låter så här dåligt? Man har ju hört talas om usel poesi i "Liftarens Guide till Galaxen". Så usel att ändtarmen strypt de som läst upp dikterna för att rädda sitt eget skinn. Rent musikaliskt (och textmässigt) ligger Rövsvett på samma nivå. Rövsvett har måhända inget med trallpunk att göra. Jag behövde bara få ur mig detta. ■

10 bästa sver

CHEYENNE, HILLY, SEBBE OCH E
PLATTORNA NÅNSIN - BARA FÖR
PLÖTSLIGT FANNS 31 STYCKEN I

1.

Cheyenne:

Jakob Hellman – ...och stora havet. (1989)

Nöjesguidens läsare röstade för några år sedan fram den här plattan till den bästa svenska plattan någonsin och jag kan inte annat än hålla med. Jakob Hellman sätter ord på alla de där känslorna och funderingarna, mest om kärlek, som man har haft så många gånger, och varenda gång man lyssnar på plattan upptäcker man nåt nytt. Jag tycker faktiskt fortfarande att den växer, flera år efter att jag först hörde den. Jakob Hellmans sätt att sjunga är ovanligt och vackert – han låter lycklig, desperat, fundersam, allt på en gång. Det är precis vad som behövs för att man aldrig ska tröttna. På nyutgåvan (1998) finns dessutom den mest fantastiska versionen av "Fritiof och Carmencita" som jag någonsin har hört!

Hilly:

Jakob Hellman - ...och stora havet (1989)

Från Vuollerim i Norrbotten till svenska folkets hjärta. Detta åstadkom 24-årige Jakob Hellman med sin första och enda platta "...och stora havet". Skivomslaget, där Hellman poserar med en akustisk gitarr på höften, är en variant på Elvis Costellos debut "My aim is true". Mycket riktigt är Costello en stor inspirationskälla för denne charmige svenske popsmed. Båda har stor förmåga att skapa genial popmusik med vackra melodier och harmonier.

Texterna är finurliga betraktelser. Vad sägs om textrader som "Hon har ett sätt att säga 'mhmm' jag inte trodde fanns" och "Jag skulle gärna gå och hålla och ha sönder hennes hand", om den ouppnåeliga gudinna som besjungs i "Hon har ett sätt"?! Det är nog många svenska poppojkar som skulle önskat att de hade skrivit dessa rader.

Hellman har inspirerat många pop-pojkar att skriva lika bra på svenska. Ingen har dock lyckats lika bra.

Köp den ommastrade(!) plattan. Den innehåller givetvis hela originalplattan samt singel-b-sidor, Cornelis Vreeswijk-, och Evert Taube-tolkningar och låten "Tusen dagar härifrån" där Jakob gästar Perssons Pack. Han sjunger en vers som bara den är värd pengarna!

Sebbe:

Håkan Hellström - Känn ingen sorg för mig Göteborg (2000)

Den bästa svenska debuten någonsin. Lysande texter, poetiska och utlämnande men ändå på gatunivå. Lysande melodier, tio lysande låtar, tio låtar som kunde ha blivit singlar allihopa, tio klassiska låtar. En underbar skiva, nästintill perfekt.

Erik Åsberg:

Håkan Hellström - Känn ingen sorg för mig Göteborg (2000)

Ingen har hittills skrivit den stora generationsromanen för min generation (20 år) men jag vågar påstå att Håkans debut i många år framöver kommer ses som skivan som gav röst till en hel generation. Alla, från indiebanderna till kontorsrättorna, hoppade, dansade och grät till skivan som är soundtracket till min ungdom.

2.

Cheyenne:

Ebba Grön – We're only in it for the drugs (1979)

När den här plattan släpptes var den som en ny, fräsch och välbehövlig vind på den svenska musikscenen. På de två

nska skivorna

RIK ÅSBERG HAR GJORT VARSIN LISTA ÖVER DE 10 BÄSTA SVENSKA
ATT JUST DE PLATTORNA ÄR SÅ JÄVLA BRA. VI SLOG IHOP DEM, OCH
MED I STRIDEN...

efterkommande plattorna som Ebba Grön gjorde ("Kärlek & Uppror", "Ebba Grön") är musiken skickligare gjord, låtarna och texterna är mer genomtänkta och pojkspolingarna spelar sina instrument bättre. Det är ändå den här första plattan som är den bästa som Ebba någonsin släppte, eftersom den innehåller så mycket pur ilska och frustration. Det är äkta vara. Speciellt för en förortsunge som jag, som kommer från en förort nära Rågsved, är detta en platta som har revolutionerat mitt musiklyssnande och öppnat upp för all den suveräna svenska musik som skrevs efter proggens fall i slutet av 70-talet. Anmärkningsvärt är att texten till låten "Beväpna Er" inte ens fick publiceras i och med skivsläppet.

Hilly:

Ulf Lundell – Vargmåne (1975)

Lundell debuterade ganska sent. Året då plattan kom blev Lundell 26 år. Sen dess har det följt många, många plattor. På första plattan sjungs det bland annat om Stockholms city, om det gyllene året 67, om sniglar och krut, och om att älska natten lång, om den nergångna och övergivna flickan Bente och om Norrköping. Lundell vill verka erfaren, men det går jag inte på! Han är tämligen oskriven och det är långt kvar till att bli den ärrade och brände man som sprutar ut sig skivor och maratonkonserter år efter år. Plattan innehåller 9 rocklåtar med utmärkta melodier på svenska, varav en är en översättning av John Mayalls "Walking on sunset". Att Lundell är oskriven utgör en stor del av charmen med plattan. Frågan är om Lundell någonsin har varit bättre än här. En svensk debutklassiker.

Sebbe:

The Hellcopters - Supershitty to the Max (1996)

Hellcopters bästa platta, den skitiga produktionen, röjet, rocken, inte en enda dålig låt gör denna platta till en av de bättre rockdebuterna som någonsin gjorts.

Erik Åsberg:

Dan Berglund - En järnarbetares visor

Kanske den proggskiva med allra högst pretentioner någonsin. Dan Berglund kommer från medelklassbakgrund men jobbade under två år på metallverkstad. Efter denna tid skrev han "En järnarbetares visor" och han lyckas fanimej övertyga mig om att han har både ischias och styva leder. Arbetarklassromantik när det är som allra bäst.

3.

Cheyenne:

Garbochock – Ritual (1980)

Av någon oerhört konstig anledning känner de flesta inte till det här albumet. Helt oförståeligt, för det här är jävligt bra. Garbochock gjorde något alldeles eget i och med sin psykedeliskt punkiga rock med orgelsound. I häftet till nytgåvan av skivan (2001) beskriver Jan Gradvall Garbochock: "Bandet följde inte med punken, utan ekot från punken, och hamnade därmed långt in i framtiden. Så långt att ännu ingen har gjort dem sällskap." Stryks texter är några av de finaste vi har i det här landet, enligt mig. Genialiska. Hans texter om livet och kärleken och tomheten gör mig alldeles mållös. Jag älskar det!

Hilly:

Håkan Hellström - Känn ingen sorg för mig Göteborg (2000)

Precis som Hellman blev denne 26-åriga göteborgare

folkkär. Han spelade tidigare trummor i Honey is cool och trakterade basen i Broder Daniel. "Ta mig till kärlek, ta mig till dans, ge mig nåt som tar mig någonstans" sammanfattar ganska bra vad plattan handlar om. Vitalitet, rastlöshet, hunger, törst, vilja, desperation, att tiden går och man inte vet vad man ska göra med sitt liv. Allt detta samlat på tio låtar som sammantaget utgör ett av de bästa debutalbum som har gjorts av en svensk artist. Hellström kommer att dö eller i alla fall sakta tyna bort, om han inte får berätta och sjunga. Har någon svensk artist låtit lika desperat och angelägen som Hellström? Tveksamt.

Texterna är bland annat fragment från låtar av inspirationskällorna Springsteen och Morrissey m.fl. Vissa störde sig säkert på det, men vad gör det? Håkan gör texter till sina egna, insatta i hans liv och verklighet, dessutom är texterna på modersmålet, vilket gör att identifikationen blir ännu större.

Sebbe:

Kent - Kent (1995)

Kents absolut bästa platta. Vemodet och längtan är fullständig och de var på den tiden Kent var Kent, och med distade gitarrer och en naiv inställning att "nu fan ska vi visa dem" gör denna platta till en av de tre bästa debutplattorna i Sverige genom tiderna.

Erik Åsberg:

Soundtrack of our lives - Welcome to the infant freebase (1996)

Göteborgspopens stora giganter som svepte iväg mig som en stormvind. Att höra "Firmament Vacation" för första gången var en religiös upplevelse och Ebbot var min gud.

4.

Cheyenne:

Håkan Hellström – Känn ingen sorg för mig Göteborg (2000)

Det här är mitt soundtrack till Livet På Universitet. När jag hör många av låtarna på den här skivan associerar jag till olika händelser (trevliga) i mitt liv som har betytt mycket för mig, och då är det ju väldigt trevligt att man har så här bra låtar att minnas till! Att den här skivan blev enormt hypad i media ser jag som något negativt, jag tyckte faktiskt ett tag att skivan var jobbig att lyssna på och jag ville inte läsa om eller diskutera Håkan alls ett tag där...jag blev bara arg. Men jag ändrade mig och förstod –

melodierna och texterna på "Känn ingen sorg för mig Göteborg" sätter sig och Håkans ärlighet är så vacker och det här vinner verkligen i längden. På den här skivan finns det inga svaga eller mindre bra spår, alla låtar är helt enkelt bäst, på olika sätt.

Hilly:

John Holm – Sordin (1972)

John Holm var tidigare med i en grupp vid namn The Underground Failure. Johns debut innehåller vackert vemod. Att John plockade sina blommor ur en trasig poesi, som han sjunger på ett spår, är tydligt i musiken. Vackert och trasigt i hybrid. Det är så smärtsamt bra att det nästan gör ont. John är fullt jämförbar med sina utländska vemodskollegor Nick Drake och Tim Hardin. Med en säregen röst sjöng John sina tidlösa sånger med vackra, längtande och samhällskritiska texter. Dessvärre kan CD-utgåvan av albumet vara svår att få tag på. Den gavs ut på CD men drogs in, förmodligen för att skivbolaget skulle sälja mer av boxen "Främmande natt 1967-1997" där "Sordin" är med i sin helhet. John Holm fick Per Gessle att börja skriva låtar och texter på allvar. Genombrottet kom med platta nummer två; "Lagt kort ligger", men debuten är bäst. En tidlös klassiker.

Sebbe:

Kent - Isola (1997)

Kents näst bästa platta. Med låtar som "Elvis", "Om du var här" och "Saker man ser" är detta en underbar platta. Jocke Bergs texter får ut sin fulla rätt tillsammans med melodierna. En svinbra platta rakt igenom.

Erik Åsberg:

Jan Johansson - Jazz på svenska (1962)

Förtrollande vackert och smärtsamt sorgset. Trollkarlen lyckas på ett obeskrivligt skickligt sätt bevara en svensk kulturskatt samtidigt som han skapar modern jazz utan motstycke i världen.

5.

Cheyenne:

KSMB – Rika barn leka bäst (1981)

Vad som gör det här albumet så bra är enligt mig det enkla i musiken. Några få ackord, enkla melodislingor och en uttrycksfull och tydlig sång, mer behövs inte. Här finns flera klassiker som verkligen är dynamiska i all sin

enkelhet: "Sex Noll Två", "Blått & Guld", "Polsk Zchlager" – låtar som jag skulle kunna ge hur mycket som helst för att ha fått höra och se live nån gång runt 1981, jag kan bara tänka mig vilket ös det var i konsertlokalerna (fritidsgårdarna) då! KSMB är ett underskattat band som skildrade ungdomslivet och samhället: miljonprogrammet, segregationen, fängelsevården – men även de trevliga tingen i det vardagliga livet. Det här är den bästa plattan KSMB gjorde – sex av nio låtar på plattan hamnade sedan på samlingen "Sardjentpepper"(!).

Hilly:

Pugh Rogefeldt – Ja, dä ä dä! (1969)

"Ja, dä ä dä!" från 1969 är den första rockplattan med texter på svenska. På omslaget står Pugh i kanten av vatten, halvt skymd av trädgrenar. Han bär ljusa byxor, rosa t-shirt och har en gitarr lutande framför sig och ser SÅ rätt ut!

På inspelningarna av denna banbrytande platta spelade Janne Karlsson (från instrumentalduo Hansson och Karlsson, sedermera folkkär under smeknamnet "Loffe" för sina roliga figurer i svenska komedifilmer) trummor och Georg "Jojje" Wadenius (från Made in Sweden) bas.

Hur låter plattan då? Det svänger rejält, det är pop, det är psykedeliskt och flummigt. Det är mycket bra! "Fåren i kålen, sillen i dill, tisdå på torsda, freda på jul, Yeah I'm gonna give you love, love, love" sjunger Pugh på låten "Love love love". Lekfulla texter!

Alla ni som gillar Dungens psykedeliska låtar; köp denna platta. Detta är det svenska moderskeppet!

Sebbe:

Broder Daniel - Forever (1998)

Härliga gitarrslingor och Henrik Berggrens speciella röst, blandat med de enkla melodierna och de enkla texterna. Tio svarta pojkkrumslåtar om olycklig kärlek och så vidare.

Erik Åsberg:

Bob Hund - Bob Hund (1993)

En av de mest känslframkallande skivor jag hört. "Rundgång, gräslök, fågelsång" kan rycka upp mig från vilken depression som helst. "Den ensamme sjömannens födelsedag" skall spelas på min begravning. En i sanning komplett skiva utan ett svagt spår.

6.

Cheyenne:

Ulf Lundell – Törst (1976)

En gång i tiden var Ulf Lundell en schysst kille som skrev fina låtar som berörde många olika ämnen. Det var innan han blev gubbe och växte in i en könsroll och dessutom förstärkte könsrollerna med sina texter om klänningskvinnor och manliga behov. Den här skivan kom 1976 och här är det stor variation mellan låtarna, inspirationen har här kommit från många olika håll och Lundell testade mycket nytt. Här finns ännu inte några spår till vad som senare skulle bli svettig, bredbent arenarock. På plattan finns låtar som "Törst" (om det ytliga Stockholmslivet: "*På Riche och Grand sitter vackra människodjur, synkroniserande sina ur*"), "USA" (en jättebra låt om allt det nya och stora i landet i väst), "Och går en stund på jorden" (en fin visa om livets vara i litet och stort). Man förvånar sig verkligen över hur herr Lundell sedan kunde bli så förutsägbar. Han hade ju så mycket att säga och den här plattan gjorde han verkligen bra.

Hilly:

Kent – Verkligen (1996)

"Verkligen" är andra plattan från denna kvartett Eskilstunasöner. Jocke Berg hanterar det svenska språket på ett tilltalande sätt. Texterna är poetiska och vackra, de tål att läsas, om och om igen. Jocke Berg sätter ord på mångas frustration med raderna "*Allt jag ville säga glömde jag ikväll, allt jag ville vara behöll jag alltid för mig själv...*" Varför ska det vara så svårt med kärlek och känslor?!

Musiken är gitarrdominerad, hungrig och rastlös pop/rock. Kents första hit blev singeln "*Kräm (så nära får ingen gå)*" som föregick detta album.

Den nu välkända Kent-loggan såg dagens ljus först på denna platta. De singlar som följde albumet hade flera b-sidor som inte var med på fullängdaren, och vilka b-sidor sen! Vilka andra svenska band skämmer bort sina fans med b-sidor som i vissa fall kunde vara a-sidor? Inte många... Sammantaget gör detta Kent till ett band att älska!

Sebbe:

Kent - Hagnesta Hill (1999)

En riktigt bra platta, håller dock inte hela vägen för att placera sig som topp fem, men ändå en av de bättre plattor som gjorts i Sverige. Denna platta visar Kents stora starkhet när det gäller melodier, och Jocke Bergs storhet som låtskrivare där han bevisar att hans lägstanivå är

otroligt hög.

Erik Åsberg:

The Latin Kings - Välkommen till förorten (1994)
Till skillnad från Dan Berglund hade Dogge, Chepe och Salla tillbringat mer än två år i miljön de skildrade. Men lika aggressivt attackerar de hela medelklassverige och sätter Botkyrka på kartan. En karta jag inte ens visste fanns. Och jag trodde på vartenda ord och det var bara ÄKTA!

7.

Cheyenne:

Imperiet – Blå Himlen Blues (1987)

De flesta anser att "Synd" är Imperiets bästa platta. Jag väljer istället "Blå Himlen Blues", helt enkelt för att låtarna på den plattan är bättre och så tycker jag dessutom att låtarna på "Synd" är lite ojämna (med många guldkorn förstås). "Blå Himlen Blues" låter 80-tal så det stundtals skriker om det: trummorna, syntarna – ojoj! Håkan Persson har sagt att Imperiet var ett offer för sin tids ljudfilosofi, det kan jag lugnt hålla med om. I början tyckte jag inte så mycket om den här plattan just på grund av 80-talssoundet, men nu tycker jag istället att det är det som är pricken över i:t här. 80-talet gör den här plattan till en speciell platta. Om t.ex. "Tonårsjesus" inte hade låtit som den gör, tror jag inte att jag hade gillat den låten lika skarpt idag. Det finns bara en låt på plattan som jag inte gillar så mycket - "Holländskt Porslin". Den är lite konstig och tråkig, men en suverän version av Mikael Wiehes "Fred" väger upp den lilla skavanken mer än väl. Detta bör spelas på mycket hög volym!

Hilly:

Eldkvarn - Limbo (1999)

De pålitliga kungarna från Broadway spelade 1999 in plattan "Limbo" på MNW och fick ett välförtjänt uppsving efter några dalande år på EMI. Detta trots att de sista plattorna innan skivbolagsbytet är bra album. Peter LeMarc har producerat och ljudbilden är starkt influerad av Dylans klassiska nittiotalsplatta "Time out of mind". På omslaget syns Plura och det är han som ensam har gjort alla låtar utom singeln "Samma sort" där LeMarc är medförfattare. Pluras lillebror Carla, som brukar ha minst någon låt med på Eldkvarn-plattorna, har ingen låt med. Däremot har han en låt på den utmärkta och kompletterande ep:n "Limbo +", innehållande 4 låtar som inte hamnade på fullängdaren.

Låtarna är lugna, mestadels bittra moderna blueslåtar av en ärrad och desillusionerad medelålders man. Hemstaden Norrköping med dess minnen besjungs återigen under drygt 10 minuter (!) på eposet "27". Denna helgjutna platta slutar positivt med orden "*Man kan bara förlora och hålla huvudet högt*".

Sebbe:

Jacob Hellman - ...och stora havet (1989)

En klassisk skiva, en av de bästa debutplattor som gjorts i Sverige. Underbara melodier med helt enastående och lysande texter. Ett måste.

Erik Åsberg:

Christian Kjellvander - Songs from a two room chapel (2002)

Den absolut nyaste skivan på listan men ändå så självklar. Att Christian skulle vara med kändes helt givet men det kunde ha blivit i både Loosegoats eller Songs of Soils form. Dock känner jag att han tagit ett extra steg med den här skivan och vemodet blir helt enkelt översvallande. En skiva jag kommer gråta till och njuta av i många år framöver.

8.

Cheyenne:

Nationalteatern – Barn av vår tid (1978)

Av Nationalteaterns stora produktion är det låtar som "Barn av vår tid" och "Kolla kolla" som har gått rätt in i mitt hjärta. De låtarna har så starka texter och görs på ett ärligt och öppet sätt av Nationalteatern. Texterna och musiken tillsammans gör den här plattan extraordinär, faktiskt! För mig är Nationalteatern ett band som i stort skiljer sig från de andra proggbanden (som ofta var mesigt inspirerade av folkmusik och sjöng med trötta dialekter) tack vare deras tuffa attityd, riktiga svenska rockmusik med samhällskritik, ilska och realism. En version av Bob Dylans "Tomorrow is a Long Time" finns också på skivan, supervackert framförd av Totta Näslund.

Hilly:

Ebba Grön – We're only in it for the drugs (1979)

Den svenska punkens flaggskepp låter unga, hungriga, vitala, energiska och frustrerade på en platta som brinner så mycket att det är ett under att skivan inte får brännmärken. Trötta på ledan i Stockholmsförorten Rågsved längtade de efter något bättre. De kanaliserade alla dessa känslor i 12 låtar om söndagar, värnplikten, Sverige, att sno från de rika m.m. Konsten att kunna få ner alla dessa känslor i musiken och förmedla detta till lyssnarna behärskade de till fulländning redan på debuten. För det är vi mycket tacksamma. Det är bra melodier till ett enkelt och passande komp. Enda smolket i bägaren är låten "We're only in it for the drugs no. 2". Det låter som ett taskigt prog-gjam, men det gör inte så mycket. Även solen har som bekant sina fläckar.

Att sångaren Joakim Thåström efter Ebbas splittring 1983 gick vidare till andra band och senare som soloartist, vet de flesta. Frågan är om inte Ebba är det bästa han har varit med i. Hursomhelst är "We're only..." en av Sveriges bästa debutplattor alla kategorier.

Sebbe:

Backyard Babies - Total 13 (1998)

En svinbra platta med inte en enda dålig låt, hårda melodiosa melodier med stundtals riktigt skarpa texter. Texterna är skälet till att inte skivan placeras sig högre för även om de är stundtals lysande så vacklar de en hel del.

Erik Åsberg:

Kent - Isola (1997)

Att Kent skall vara med på den här listan känns ganska självklart. Kan verka förutsägbart men faktum kvarstår att

”Isola” är en helt fantastisk skiva som representerar allt som är bra med Kent. De har kommit över den värsta pubertalvågen men ännu inte hunnit bli gamla. Texter att dö för, melodier att älska. En toppnotering!

9.

Cheyenne:

Gyllene Tider – Gyllene Tider (1980)

Mitt musikintresse startade 1988 när min pappa köpte Roxettes ”Look Sharp!” till mig. Med tiden tröttnade jag (förstås) och insåg bättre – Roxette var ju faktiskt ingenting i jämförelse med Gyllene Tider! Den här plattan är rätt så enkel egentligen, här finns inget tungsinne, inga värst djupa texter – mycket är bara tralala här. Men ibland ger såna enkla låtar mig lika mycket i behållning som tyngre alster. Man blir väldigt glad av en platta som den här, man blir nästan kär, vem vill inte det? Gyllene Tider, med Per Gessle i spetsen, hade riktigt schyssta inspirationskällor och slet verkligen för att lyckas med sin musik. Att läsa Roxette – ”the Book” (som även är en Gyllene Tider-biografi) är ett utmärkt sätt att fördjupa sig i livet i en svensk småstad (Halmstad aka ”Sveriges Liverpool”) på 60- och 70-talet. När man förstår hur de kämpade älskar man Gyllene Tider ännu mer.

Hilly:

Gyllene Tider – Gyllene tider (1980)

Halmstads pärlor blandar texter fulla av humor, nonsens, allvar och en liten dos smärta till blänkande popmusik med utsökta melodier på sitt debutalbum. Texterna skrevs av Per Gessle. Musiken skrevs av Gessle tillsammans med gitarristen Mats ”M.P.” Persson (senare pruducent till ett annat svenskt hungrigt band; Broder Daniel). Gessle och hans mannar visar att de har koll på Kinks, Costello m.fl. Det är lekande lätt. Det är charmigt och oemotståndligt som pop ska vara. Tungsinne och navelskådande grubbleri gör sig inget besvär! Det är fest med bra musik och livet är toppen!

Bandet fick stora framgångar med många sålda plattor och välbesökta spelningar. De blev 80-talets största svenska popband. Sommaren –96 samlade de styrkan igen, efter att bandet legat på is under många år, och åkte ut på en framgångsrik Sverigeturné. Gessle fortsatte efter Gyllene Tider att erövra världen med ganska tråkiga Roxette. Plattan gavs år 2000 ut i en remastrad version med en bonusplatta; bandets första EP. Den är inget vidare, men det är ändå intressant att höra hur de lät då.

Sebbe:

Sahara Hotnights - Jennie Bomb (2001)

Bevisar att tjejer kan rocka. Härlig melodiös punkrock i snabbt tempo. En av 2001 års bästa skivor.

Erik Åsberg:

Weeping Willows - Broken promise land (1997)

Skivan som lärde mig och andra svenska män att gråta. Tidlöst vackert och hjärtskärande tragiskt. Klart starkast av deras tre skivor och det vill i min bok säga otroligt mycket.

10.

Cheyenne:

Magnus Carlson – Allt är bara du, du, du (2001)

Mitt sista val kan verka lite konstigt. De flesta gillar den här plattan, dock inte så mycket att den skulle platsa på den här listan. Men för mig passar den utmärkt här! Magnus Carlson sjunger om ensamhet och kärlekstörst med finesse och känsla – när han gör det blir det aldrig patetiskt, vilket det ofta tenderar att bli när annat folk försöker sig på sådana texter. Jag älskar de fina melodierna som ekar skönt av The Smiths, The Clash och Babylon Blues (som Magnus själv sa). Diverse gästspel (Håkan Hellström, Thåström, Mick Jones från The Clash) förgyller skivan ytterligare. Det sista spåret, ”Vacker värld”, är skrivet tillsammans med Mick Jones. Det är en riktigt glad sång som visar att det alltid finns hopp och glädje, hur jävligt det än är just nu. En perfekt avslutning.

Hilly:

Sophie Zelmani – Sophie Zelmani (1995)

Sophie Zelmani är på bilderna i bookleten en söt tjej med flätor och kjol, förutom på en bild där hon ser tuff och självsäker ut, lutandes mot en raggarbil. Lite salt i allt det söta.

Musiken är något mitt emellan det söta och det salta. Det är lugna, akustiska gitarrdominerande låtar med folk-touch. Sophies varma, vackra röst, placerad långt fram i ljudbilden, värmer. Tänk om hon kunde vara hos mig och sjunga sina sånger, sjunga dem till mig... Lars Halapi (tidigare medlem i Bo Kaspers Orkester) har producerat med varsam hand. Han spelar också akustisk gitarr mycket vackert. Det låter avancerat, dock låter han aldrig duktigheten på sitt instrument gå för långt. Det blir aldrig för mycket gitarrspelade utan han är alltid lyhörd för musiken och melodierna. Den perfekta plattan till mysiga innekvällar när hösten gör sig påmind och vinden viner utanför fönstren.

Sebbe:

Ebba Grön 1978-1982 (1987)

En av de bästa punkbanden, när punken var stor i Sverige var de bäst. Deras bästa låtar på en och samma skiva, oslagbar när det gäller svensk punk. Thåström är kung.

Erik Åsberg:

Broder Daniel - Forever (1998)

Det absolut bästa Sveriges främsta popplantskola gjort. Tonårsångest som funkar i alla åldrar. Den perfekta beskrivningen av, och soundtracket till, att växa upp.

FOTNOT:

Kriterierna för hur de enskilda listorna skulle göras var inte så noga fastställda, därför skiljer sig t.ex. tolkningen och betydelsen av ”bästa svenska skivor”. Var det svenskspråkiga skivor det handlade om, skulle de vara gjorda i Sverige, eller bara signerade svenska artister? Skulle vidare samlingssskivor få vara med, etc? Ja, det är det fortfarande ingen som vet...

FOTO: PÅR BÄCKSTRAND / PRESSBILD

the ark.

DET HÄR ÄR EN INTERVJU MED THE ARK; OM HEMSTADSPROFETER, MUSIKALER OCH STRAIGHT OUTTA ROTTNE.

TEXT: MOS OCH SARA CARLSSON

Nyss hemkomna från Tysklandsturnén är The Arks medlemmar både entusiastiska och upplivade, dock en aning slitna och bakfulla efter gårdagens konsert med efterföljande kalas. Eftersom Jepson fortfarande inte går att nå och uppenbarligen spenderat natten på bortaplan och Ola drabbats av en elak halsinfektion, är det bara tre femtedelar av bandet som sluter upp till vår pratstund. Samtalet kommer föga förvånande att behandla bandets musik, deras färgstarka och kontroversiella framtoning, men även mer djuplodande

ämnen såsom 11:e september, den rådande heteronormativiteten i samhället och svensk trångsynthet.

Vår intervju inleds något kaotiskt med att bandet tvingas avbryta och springa iväg för att i regi av TV4 spela in en reklamjingle inför stundande Faddergala, där bandet också ska uppträda. Efter en välbehövlig brunch slår vi oss ned och Martin Axén, bandets gitarrist, börjar genast tala om föregående kvälls [läs: 4:e december] kårspelning på Högskolan i Gävle:

- För mig var spelningen febrig, bokstavligt talat. Jag var sjuk igår. Den var också en smula förvirrande. Ibland hinner man inte soundchecka innan en spelning, men igår hann vi inte ens se lokalen innan vi gick upp på scenen.

När vi undrar över hur bandet rent generellt lägger upp sina spelningar, vaknar den halvsovande trumslagaren Sylvester Schlegel till bakom sin kaffekopp:

- Ingen spelning är den andra lik. Vi har inget färdigskrivet mellansnack och inte ens musiken låter likadant. Ramarna är

desamma, men inom dem har vi stor frihet att improvisera. Detta gör att vi ibland blir ofokuserade och pratar alldeles för mycket mellan låtarna, men hellre det än att låta Calle Norén specialskriva något fyndigt åt oss.

Hur har turnén hittills sett ut? Har det funnits något riktigt magiskt ögonblick?

Sylvester lyser upp och berättar med ett stort leende att The Arks spelning i Stockholm på Cirkus varit något av det extraordinära:

- För mig var spelningen på Cirkus grym! Det var helt klart lipvarning, speciellt under sista låten "Calleth You, Cometh I", då vi hade confettiregn och allt. Det var väldigt maxat. Jag var nära att börja gråta och blev så illa tvungen att tänka på Kalle Anka, tegelstenar och fotboll för att behärska mig.

Martin tillägger att bandets konserter i Helsingfors, Oslo och Köpenhamn varit både utsålda och otippade kanonspelningar.

Hur känns det då att spela i Växjö? Är det möjligt att bli profet i sin egen hemstad?

Sylvester: Vi är väldigt uppskattade i Växjö och våra konserter är alltid slutsålda, men samtidigt blir det lätt lite hybrid i staden då The Ark ska blandas in. Då jäklar ska det slås på stora trumman och man ska hyra Trelleborgshallen, där det går in tusentals människor. Det tappar liksom proportion.

Sylvester tar en slurk kaffe och försätter:

- Jag menar, de ska ju starta rockgymnasium i Växjö nu, inspirerat av The Ark. Som att "I Växjö vet man hur man skapar en framgångsrik karriär". Det var TROTS folk i Växjö som vi lyckades så bra, inte TACK VARE. Dessutom var det inte förrän vi lämnade Växjö som det började hända saker på riktigt.

Växjö har under många år haft ett rikt musikliv, trots detta är det nästan enbart The Ark som nämns i samband med staden. Vad anser ni om detta?

Martin: På 90-talet fanns det oerhört många bra band från Växjö, men det hände ju liksom aldrig någonting [med dem]. Sedan började det gå bra för oss och vi har aldrig skämts för vårt ursprung, vi är snarare stolta över det. Nu är det väldigt roligt att det går så bra för andra band från samma "gäng" som oss. Det känns som en härlig upprättelse för alla som kämpat på med sina band, eftersom musik från Växjö sällan nådde utanför kommungränsen tidigare.

Att Växjö utnämndes till "Popstad 2003" är ett tecken på att det numera är lättare för band i småstäder att uppmärksammas. Eller?

Basisten Lars "Leari" Ljungberg får ordet:

- Egentligen var det jättebra i Växjö. Det kom nästan aldrig några stora band dit på den tiden [under början av 90-talet], varför det var lätt för de lokala banden att bli stora och få igenkännande i staden. Alla alternativa ungdomar avgudade dem.

Eftersom samtliga medlemmar ser rejält trötta ut, undrar vi varför de går med på att göra så många intervjuer som de trots allt gör.

Ser ni detta som rudimentära promotionstunder eller

som ett viktigt redskap i ledet att föra ut ert budskap?

Leari: Det är klart att det är promotion. Men samtidigt är vi ett band som har idéer om hur man skulle kunna göra livet mer njutbart och roligare. Vi vill inte pracka på folk våra värderingar, utan det är mer en fråga om "Tycker ni det här låter intressant så kan vi ta en diskussion", typ. Intervjun är ett sätt att förtydliga sig.

Sylvester: Ja, det kan vara bra i den meningen att man får chans att komplettera det man inte får sagt genom musiken och texterna.

Martin: Eller förklara något som missuppfattats av allmänheten.

Är ni alltid ärliga, eller förekommer det att ni kryper runt sanningen i intervjuer?

Sylvester: Ja, ibland. Om man tycker att intervjun är töntig. Jag tror att vi ljuger oftare för utländska journalister, mest för att göra saker roligare.

Leari: Man ljuger i Sverige också. Ibland är det inte bra att säga allting. Man får tänka på att det man säger kan påverka ett 13-årigt fans syn på saker.

Förutom att ställa upp på intervjuer, ingår också musikvideoinspelningar i The Arks hektiska schema. Har bandet någonting att säga till om själva? Finns det utrymme för medlemmarna att uttrycka sig konstnärligt? Eller är musikvideon endast ett nödvändigt ont?

På denna punkt är Sylvester, Leari och Martin rörande eniga. Att göra en video kan enligt dem vara både enormt roligt och otroligt tråkigt, beroende på hur pass kontrollerad produktionen är.

Leari: Det finns så ofantligt mycket regler kring producerandet av musikvideor. Man är så styrd av MTV och Z-TV-idealen. De måste för övrigt kolla igenom materialet innan videon får grönt ljus. Man får inte göra det man egentligen skulle vilja göra. Fick jag bestämma skulle vi bara springa runt lite varstans med en egen kamera.

Martin: Vår bästa video är "Calleth You, Cometh I". Där struntade vi i alla konventioner och gjorde allt på vårt eget vis.

Det visuella och teatrala är uppenbarligen viktigt för The Ark. Hur lyckas de egentligen med konsten att vara spektakulära och underhållande, samtidigt som de har som ambition att nå ut med ett viktigt budskap till sin publik?

Leari: Man kan sätta likhetstecken mellan att vara glad, bära färgstarka kläder och tala om något man tror på. Jag tycker att det är ett ännu starkare sätt att föra ut ett budskap. Hellre det än att stå på scenen, stirra på sina skor och mata på med information. Då blir det hela rätt ointressant efter ett tag.

Bandets senaste album "In Lust We Trust" är uppbyggt, till stora delar, i musikalform.

Hur fungerar detta rent praktiskt?

Sylvester: Att få till ett musikalliknande, tematiskt album var ambitionen. Det är lite dramaturgiskt. Vi har placerat låtarna så att de skulle kunna ingå i en musikal med en liten paus i mitten, ett interlude – ungefär som om man hade möjlighet att byta scendekor. Det finns ingen musikal, men

det skulle kunna genomföras. För mig är sådana skivor, med en musikalliknande story, de allra bästa. David Bowies "Ziggy Stardust" och The Beatles "Sgt Pepper" är några exempel.

Redan med sin första singel "Let Your Body Decide" ifrågasatte The Ark det faktum att det i samhället anses vara normalt att vara heterosexuell och att allt annat endast representerar avvikelser. Vi frågar dem om de anser att Sverige är ett trångsynt land. Martin anser att Sverige, i jämförelse med Tyskland, där bandet nyligen spenderat ett par dagar, är ett relativt öppet land. Rent musikaliskt har Sverige också kommit betydligt längre i utvecklingen:

- Här har vi band som skriver sina egna texter på topplistorna. Situationen i Tyskland är bedrövlig, riktiga skitband på listorna.

Leari: Men tyskarna säger säkert samma sak om oss, "Sverige har så sjuka band". I Tyskland gillar de sin hiphopmetall!

Martin: Hur var det? Nickelback och Lenny Kravitz har legat på topplistan i 65 veckor.

Detta blir för mycket för Leari. Han dunkar huvudet i bordet och upprepar halvt bedrövat, halvt skämtsamt "Nickelback" samtidigt som han gör en rad fula grimaser. Sylvester griper in:

- Jag tycker att Sverige är jävligt bra när det kommer till debatt också. Diskussion och debatt uppmuntras. Man kan snacka om nästan allt i Sverige, till och med i TV. Folk, på ganska hög nivå, vågar ifrågasätta.

Martin: Man blir tagen på allvar när man kommer med kontroversiella åsikter.

Sylvester: Även om Sverige är ett tolerant land så finns det ju skitmycket trångsynthet ändå. Klimatet är helt enkelt inte tillräckligt tolerant för att man ska lägga ner kampen.

Martin: Det finns en anledning till att våra låtar behandlar de ämnen de gör. Det beror på att det fortfarande finns människor som är trångsynta och inte kan acceptera olikheter och avvikelser i samhället.

Martin erkänner att bandet stött på förhållandevis få problem trots att de faktiskt har varit ordentligt provocerande. Leari nickar instämmande, men påpekar att det i fördomsfrihetens Sverige fortfarande inträffar att folk muttrar något i stil med "Stick hem!" när han går förbi, och syftar på sitt etniska ursprung.

Med låten "Tired of Being an Object" retade the Ark dock gallfeber på många feminister i landet genom att ifrågasätta om man verkligen kan sätta likhetstecken mellan att vara sedd som ett sexobjekt och att vara förtryckt. Detta bidrog till något av den allvarligaste kritik bandet någonsin fått. Enligt dem själva var den oförtjänt och det hela rörde sig om en rejäl misstolkning.

Leari: Det är klart att vi retas med den låten. Det är en riktig 'skvallerbyttabingbång-låt' som är menad att väcka debatt och diskussion. Tyvärr fick vi jättemycket skit för den låten, något som jag personligen blev ledsen över. Egentligen kan man förstå att de [de kvinnor som reagerade på texten] blev upprörda. Vi i bandet är ju på något sätt ändå feminister. Men det finns ju problem på alla områden som behöver behandlas...

- Äh, vad fan! Leari viftar uppgivet med armarna och lämnar Martin att reda ut begreppen.

Martin: Vi är definitivt feminister, men vad vi vill säga är

att det är allas rätt att få känna sig sexiga. Som det är i dagens samhälle så är det bara en liten grupp som har rätt att få vara sexiga. Man får vara ett sexobjekt om man har det rätta bystmåttet och ser ut på ett speciellt sätt. Om man är mellan 15-35 så är man ung nog att vara sexig, därefter är man för gammal.

Leari: Vi hade aldrig haft med den låten på skivan om vi inte hade kontrat med "Beauty is The Beast". På det sättet har vi skapat en nödvändig balans.

Sylvester: Jag tror att man glömmer bort att det finns människor som är exhibitionistiskt lagda och inte har något emot att bli sedda som objekt. De måste också ha rätt att uttrycka sig på det sätt de vill.

Leari: Självklart är det roligt att sätta igång en sådan här tabubelagd debatt!

Annan kritik mot bandet har handlat om att de blivit för stora. Att de spelar, och spelas, för mycket och för ofta på fel ställen och på fel kanaler. En recensent på Linköpings Citytidning sågade The Ark ganska grundligt just på grund utav detta. Att bli ansedda som kommersiella, är det då något som bekymrar Växjökillarna?

Sylvester: Vi har aldrig sett något problem eller konflikt i det där. Vi har så många relevanta saker att säga att vi vill att så många som möjligt ska kunna ta del av dem. Om detta är att tänka kommersiellt, så är vi ett kommersiellt band. Vi får mycket kritik för att vi spelas mycket på Radio NRJ och andra liknande kanaler, men om det är några som verkligen behöver ta del av vad vi har att säga, så är det Radio NRJ-publiken. Det är de [lyssnarna] som verkligen skulle behöva ifrågasätta samhällets ideal och regler. Jag menar, rock-, – och – indiepubliken, credpubliken, de vet om allt det där. Det är klart att man måste få vara annorlunda, det är ingenting konstigt med att vara till exempel homosexuell. Det finns dock många "svennar" ute i landet som fortfarande tycker att sådana saker är konstiga att snacka om.

Leari: Indiepubliken som kommer och säger att vi är för stora, de är ju mest trångsynta av allihop! Även om man i och för sig varit likadan själv...

Martin: "The Most Radical Thing To Do" är en låt som handlar om just detta. Inom indievärlden finns det minst lika

FOTO: PÅR BÄCKSTRAND / PRESSBILD

många normer och regler, vett och etikett, för hur man ska bete sig för att vara radikal och häftig. Det kommer inte från hjärtat längre, man förväntas att vara på det sättet.

"Tell Me This Night is Over" skrevs strax innan terroristattackerna den 11:e september 2001. Hur påverkades The Arks medlemmar personligen av denna katastrof? Och vad är det egentliga budskapet i låten?

Leari: "Tell Me This Night is Over" blev klar i samband med terroristattacken och är påverkad av en världssituation som är väldigt komplex och deprimerande.

Martin: Jag, personligen, är ganska trött på att det blev en sådan stor grej [11:e september]. Jag menar, det är fruktansvärt det som hände i USA, men å andra sidan händer det ju jättehemska saker runtom i världen som inte alls får det utrymme i media. Jag kan bli spjefärdig av den bilden av USA som räddar världen, när USA självt varit ansvarigt för minst lika vidriga saker som effektivt tystats ned.

Sylvester: Ja, och sedan ska Bruce Springsteen stå och lipa på scenen i minst två år.

Martin: Om det händer något liknande i Asien blir det bara en liten notis i DN.

Leari: Se bara på halva Afrika som är i katastrof, varför

kan inte mer pengar läggas på informationssystemet?

Sylvester: Kan inte Bruce åka ner till Afrika och lipa istället?

Leari: Det är mer väsentligt än att två djävla torn har ramlat ned. Nej, förlåt - jag bara skojar!

Skrattsalvorna dånar och vi beslutar oss för att gå vidare till nästa ämne innan det blir alltför trivial och flamsig stämning...

"In Lust We Trust" sägs vara både mörkare och allvarligare än debutalbumet. Hur kommer det sig?

Leari: Den här plattan är lite mer personlig. Ola har framförallt skrivit mer personliga låtar denna gång. Den är också mörkare, eftersom vi vill dra åt den riktningen.

Sylvester: Vi ville tränga djupare in i vad som är The Ark. Debutalbumet "We Are The Ark" hade mer av en "Hej, här kommer vi!"-karaktär. Dess syfte var att göra sig hörd, att märkas och synas. Vi tog till allehanda spralliga medel för att synas och höras. Något vi lyckades väldigt bra med, tycker jag.

Martin: Man blir inmålad i ett hörn. Vi ska alltid vara de glada och käcka pojkarna, men vi är ju inte bara det. Tanken var att de båda skivorna skulle komplettera varandra. Jag tycker att de tillsammans förklarar just vad The Ark handlar om.

Vad är då The Ark för er?

Leari: The Ark har blivit ens liv, åtminstone de tio senaste åren. Man har glömt bort att man är en egen individ, något man får försöka leta sig tillbaka till. Ibland kan det vara svårt att slappna av när man är ute på ställen. Jag menar, folk ser mig som Leari i The Ark. Det kan vara svårt att släppa det och känna att "jag är jag" - ibland är jag ju faktiskt inte med i The Ark!

Martin: The Ark har blivit något mycket större. Det är många människor som dedikerat sina liv åt oss.

Sylvester: Det är oerhört många människor inblandade i det här, som följer minsta händelse och känner att det är viktigt för dem.

Martin: Vi får många brev från fans som skriver att livet inte var så kul "men sedan kom ju ni..."

"- ... och då blev det ännu värre"! skämtar Sylvester.

Martin: Nej, men de här människorna ser en helt ny mening med livet och tackar oss för att vi finns. Man märker att The Ark är en viktig del i deras liv. Det är också detta med den symboliska Arken. Det är ju inte bara vi som ska få plats där, utan många andra också.

Hur kommer det sig att Ola skriver alla texter?

Sylvester: Ola har oftast en färdig idé som han presenterar

för oss. En skiss på ett helt koncept, textmässigt, musikaliskt – allt! Sedan behöver han vår hjälp för att skissen ska bli verklighet.

Martin: Vår musik bygger mycket på att det är Olas texter och melodier, det har blivit ett signum för The Ark. Det händer emellertid väldigt mycket med hans idéer innan de är helt färdiga. Vi lägger oss i hela tiden, och det låter han oss göra. Jag menar, Ola är ingen trummis direkt, han kan ju inte veta om det ska låta bom eller pang!

Är det sant som ryktet säger att The Ark var nära att splittras precis innan framgången gjorde sig gällande?

Leari: Det var inte så allvarligt. Men vi varken talade med varandra eller repade under en kortare tid. När jag startade bandet Stereo Explosion med Martin och Jepson kom jag i kontakt med Dennis, vår nuvarande turnéledare. Han hade kontakt med Tambourine studios och banden där, till exempel The Cardigans och Eggstone. De fick nys om The Ark och på den vägen är det...

Det verkar ju gå som smort för er i Tyskland, Frankrike och Holland. Har ni några planer på att lanseras i USA eller England – med tanke på det Sverigevänliga musikklimatet där just nu?

Sylvester: Om vi ska lanseras i USA så måste det göras på rätt nivå. Vi är inte bandet som gör 60 spelningar på en månad

som exempelvis Sahara Hotnights. Det funkar inte med Olas sångstil, sedan är vi inte den typen av band heller. "In Lust We Trust" ska dock släppas i Europa i vår.

Innan turnéledaren Dennis knackar på dörren och förkunnar att bandet måste skynda vidare till nästa intervju, hinner Sylvester, Leari och Martin berätta att de tycker att det finns en god marknad för svenska band just nu. Silverbullit, Melody Club [som Sylvester för övrigt tidigare varit medlem i], The Mo och The Sounds tillhör några av favoriterna. De tycker också mycket om att lyssna på amerikansk musik, exempelvis The Electric Prunes och Bruce Springsteen, innan han började lipa... Bowie och The Beatles är några uppenbara brittiska inspirationskällor för bandet.

När intervjuerna är avklarade blir det middag och kanske lite vila, om Växjös okonventionella gaykoner har tur, eller rättare sagt, lust. Faktum kvarstår och alla hojtar vi unisont: "Vart f-n är Jepson?"

Men kanske är det så det går till idag, a day in the life. Rockstjärnor med pretentioner och trångsynta megapolsvennar jublar i kör. De kom i alla fall. Utan vita sparkdräkter, men med nya äss i rockärmen.

Straight outta Rottne, with love.

Akta er, musikpuritaner! ■

Därför hatar jag Audioslave

Mitt absoluta favoritband någonsin är utan tvekan Rage Against the Machine. Jag vet inte vad eller hur jag varit idag om det inte hade varit för att jag en gång hemma hos en kompis i 5:an (antagligen sommaren -95) hade fått höra ett band med bandets debutskiva på. Det var slumpen som fick mig att snubbla in på RATM. Min kompis som då var stenhård skejtare hade hittat ett band som någon häftig äldre kille hade glömt borta vid rampen. Vi satte med spänning in kasettbandet i stereon för att höra vad det var. Det hela drogs igång med "Bombtrack". Tidigare hade jag mest lyssnat på lite lättåtkomlig reggae, rock n' roll och i viss mån även blues. Under den tiden gick jag igenom ett helvete i skolan som skulle hålla sig kvar ett bra tag och Rage Against the Machines musik gav uttryck för den ilska som jag hade inom mig och som jag aldrig riktigt kunde få utlopp för. Även om min ilska på den tiden inte var särskilt mycket riktad mot samhället hade RATM precis det jag behövde. Det var kanske inte särskilt ofta som jag kände igen mig i texterna, men här och var dök det ändå upp rader som jag mer än gärna skanderade och "Settle for nothing" blev mitt ursinnes bästa vän.

Musiken var tung, melodisk och svängig och jag har aldrig, varken då eller nu, stött på någon sångare som låtit så förbannat arg som Zack de la Rocha. Det spelar ingen roll hur mycket Max Cavaleras eller Tom Araya vrålar ur sig, för de kommer aldrig i närheten av Zack ändå. Och maken till svidande samhällskritik har jag aldrig hört maken till. Zack de la Rocha är ett med musiken och han är de texter han rappar/sjunger/skriker på ett sätt som jag anser att

bara några få kommer i närheten av.

Jag tycker om Soundgarden. Jag tycker förvisso knappast om allt vilket jag nog nästan kan säga att jag gör när det gäller Rage Against the Machine. Superunknown har en mängd riktigt bra låtar och "Fell on black days" ligger säkert bland mina absoluta favoritlåtar. Soundgarden gör väldigt bra musik men jag kan inte komma undan det faktum att Chris Cornell har en speciell röst. Vissa verkar hata den och andra anser ju att han har världens bästa rockröst. Personligen tillhör jag den skara som helt enkelt inte bryr sig särskilt mycket. I vissa låtar hatar jag hans röst och i andra blir den helt underbar. Det är väl främst i låtar som "The day I tried to live" som jag inte längre klarar av honom. När han når upp till de högre tonerna blir det så nasalt att det känns som en borr i ryggmärgen. Han klarar ju bra av att sjunga i snabbare låtar som "Kickstand" och "Ty Cobb", som jag tycker riktigt bra om, och stundtals var Soundgardens musik ganska hård och främst på de äldre skivorna och det klarar han också bra av vilket ju borde tyda på att han skulle kunna klara av att sjunga ackompanjerad av RATM-killarna galant.

När jag fick reda på att Zack de la Rocha skulle hoppa av Rage Against the Machine blev jag såklart oerhört ledsen. Inga mer skivor från dem, tänkte jag, men det kändes ändå som ett ganska värdigt avslut. "The Battle of Los Angeles" hade ju inte precis varit en höjdare och kanske skulle de bara fastna i gamla mönster om de fortsatte. Bortsett från AC/DC har väl få band lyckats bra med byte av en karismatisk sångare?

TEXT: ALEX REGNÉR

Sverige, Sverige älskade vän...

“VISST ÄR DET MYSIGARE NÄR ELEVERNA LÄR SIG ATT ANVÄNDA SÅNA FINA ORD SOM ARMBANDSUR, TIDSFÖRDRIV OCH IMPONERA...”

TEXT: RENT NONSENS

Det var en tid då den enda musiken i mitt liv var finsk schlager. Jag hatade det och trodde att all musik var likadan. Jag fattade inte hur människor kunde intressera sig för musik. Men en dag fick jag tag i en E-type-skiva. Efter ett par genomlyssningar började jag tycka att det var hur kul som helst. Kanske inte världens finaste början – jag är inte stolt över den – men början var det ändå. Jag minns inte exakt vad som hände sen. Jag vet bara att jag satt ett år med Lars Lilliestams “Svensk Rock” (den enda boken jag kunde hitta) i famnen och bläddrade jätteivrigt i ordbok. Efter att ha läst boken några gånger blev jag övertygad om att bob hund var nånting för mig. Jag hade också börjat lyssna lite på Radio Extrem och när Ebba Gröns “Staten&Kapitalet” hamnade i min c-kassett, fanns det ingen återvändo.

Det här var min ursäkt. Det känns i någon mån riskabelt att skriva om svensk musik till svenskarna, när man själv är finsk. Men vad jag vet, är alla intresserade av att läsa eller höra nånting om sig själva. Egentligen var det meningen att skriva nånting om det, hur vi finner ser på svensk musik, men ganska snart insåg jag att vi inte har nån aning om det. Ber du en finne att nämna några svenska band eller artister får du Abba, Roxette och Tomas Ledin som svar (det är sant, jag testade!). Några visa kanske känner igen Max Martins namn och vet att det är svenskarna som har skrivit låtarna till BSB och liknande band som förstör vår vardag. Hittar du en upplyst musikalysnare, nämner han kanske The Soundtrack Of Our Lives. Kanske. Men vi har ingen aning om vem Thåström är, och när musiktidningar skall skriva en recension av nånting han har gjort, får vi läsa en Ismo Alanko-historik i stället. Så ingen får heller veta vem Thåström är. Men alla har sina egna hjältar, så kanske gör det inget. Jag får lite tröst när jag tänker att Ismo Alanko väl inte är så populär bland svenskarna.

Utbudet är också ganska dåligt. Vi har ju en svenskspråkig radiokanal, Radio Extrem, som jag redan nämnde, men... Jag slutade att lyssna på den för ett drygt år sedan. Jag blev

trött på ful finlandssvenska och så tog också alla bra radioprogram, som hade nånting med svensk musik att göra, slut (det vill säga “Livet är en fest”, som sändes också här och “Svenka Krusbär”, där det spelades konstig svensk musik). Det är även omöjligt att hitta svenska musiktidningar, och jag var till och med tvungen att köpa alla mina Imperiet-skivor i Jönköping (okej, Greatest Hits hittade jag här).

Jag blev faktiskt lite chockad när jag märkte att alla skivbutiker där hade alla deras skivor, och då hade jag ändå sökt genom hela Helsingfors utan resultat. Så jag köpte alla på en gång.

Visst finns det också svensk musik som är populär här. Nämligen Kent (vilken överraskning!). Men det beror troligen på att vi inte ser de som svenskar. Tre femtedelar av dem är ju finska! Vi är stolta över våra pojkar, och förlåter Jocke Berg för att han sjunger på svenska. Vi blir lyckliga när vi ser Sami Sirviö på TV och hör honom tala finska. Det kändes så varmt i hjärtat när han i någon intervju sa: “Mutta minähän olen suomalainen”(=Men jag är ju finsk). Oj vad nöjda vi blev! När vi recenserar Kents skivor kommer vi ihåg att tala om det finska vemodet och melankolin. Såna musik är just för oss. Och svensklärarna gråter av lycka. Nu blir lata ungar intresserade av svenska språket och slutar att tjata om tvångssvenskan, för de vill veta vad Jocke sjunger om. För tjugo år sedan var det Ebba Grön som uppmuntrade barn att lära sig svenska. Men jag tror att lärarna är lättade nu. Visst är det mysigare när eleverna lär sig att använda såna fina ord som armbandsur, tidsfördriv, imponera, belöna och intryck i stället för kuk, jävel, fan och snut eller kärring. Ja, vi verkligen älskar Kent. Och Abba förstås - men det gör ju alla andra också.

Om jag var svensk skulle jag antagligen strunta i svensk musik. Men nu har jag skänkt min själ till det och fått mycket. Ja, jag är faktist nöjd när människor tittar i min skivhylla, inte känner igen ett enda namn, tittar på varandra och säger: “svenskt”. Och den mesta svenska jag kan har jag lärt mig genom att lyssna på svenskspråkig musik eller genom att läsa om det. Så skyll inte på min svensklärare om ni inte fattade ett ord! ■

ILLUSTRATION: MARY JANE PARKER

Jim Steinman

DET HÄR ÄR HISTORIEN OM MANNEN
SOM GÖR CORTNEY LOVE BESATT.
HISTORIEN OM ETT BORTGLÖMT GENI.
TEXT: DON ACTIVE

Nämn namnet Jim Steinman och den genomsnittlige, musikintresserade, radiolyssnande, normala människan ser nog ut som ett frågetecken, medan den mer insatte förmodligen vet att Jim Steinman var mannen bakom Meat Loaf. Men där tar oftast kunskapen slut om mannen som blivit beskriven som både fadern av powerballaden och "The Richard Wagner of Rock 'n Roll". Förhoppningsvis kommer ni att vara lite mer upplysta och lika fascinerade som jag av människan och myten Jim Steinman efter att ha läst klart de kommande sidorna.

Jim Steinman visste redan tidigt i unga år vad som skulle göra honom berömd och ta honom till toppen, det extrema. "*Många människor har svårt för det extrema*" berättar Jim i flera intervjuer. "*Jag börjar vid det extrema och fortsätter därifrån.*"

Jim föddes i början av 50-talet, han växte upp i en ganska välbärgad familj och bodde i en exklusiv förort till New York. Han gick i fina skolor utan att ta det på större allvar, det var faktiskt mycket nära att han inte kom in på college. Enligt honom själv så var det en mycket lång och vacker lögn som gjorde att han till slut blev intagen på Amherst College, redan här arbetade alltså fantasin för honom. Hans studievänor förbättrades inte och för att överhuvudtaget ta en examen så skrev han manus, musik, text, regisserade och agerade i en spektakulär rockmusikal som gick under namnet "The Dream Engine". Föreställningen drog fulla hus och blev ett hett samtalsämne, så hett att en av 60-, och 70-talets stora Broadwayproducenter Joseph Papp beslöt sig för att se spektaklet. Han blev så imponerad av Jim, som utförde stora delar av sin roll naken, att han under en paus gick backstage och köpte rättigheterna till "The Dream Engine" rakt upp och ner. Nu var det dags för Jim Steinman att sluta skolan och ta

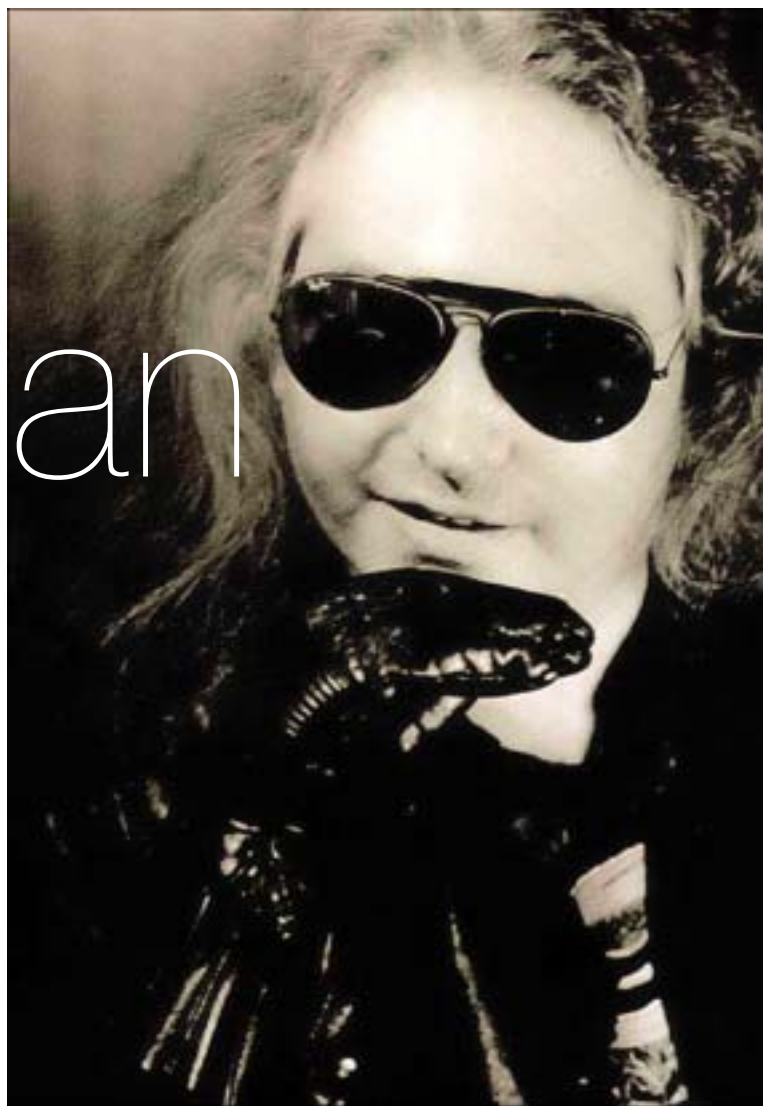

FOTO: WWW.JIMSTEINMAN.COM

steget in i den grymma verkligheten, året var 1971.

Joseph Papp hade planer på att sätta upp "The Dream Engine" off-Broadway och låta Jim ha fria händer. Hans planer blev dock förhindrade av tjänstemän från New York som inte kunde tillåta att något så oanständigt, våldsamt och sexuellt vågat skulle spelas på en offentlig teater ägd av staden. Något nedstämd fortsatte dock Jim att jobba åt Joseph Papp och var involverad i flera musikaler under de kommande åren. Han var dock inte riktigt nöjd med att inte få gå hela vägen med sina något extrema och udda idéer.

Nu är vi framme vid året 1974 och den händelse som Spin Magazine rankar som rockhistoriens sjunde viktigaste händelse, mötet mellan Jim Steinman och en man vid namnet Marvin Lee Aday. Senare mycket mer känd som Meat Loaf. De träffades under en audition till en Joseph Papp-musikal, "More Than You Deserve". Jim som haft planer på att byta inriktning från musikaler till enbart musik blev helt tagen på sängen när han första gången såg Meat Loaf. Vid ett senare tillfälle beskrev han det hela så här: "*In kom ett stort gotiskt odjur!*" Jim visste att han hade funnit vad han sökte. "*Han hade den röst och det utseende som jag sökte. Han blev min röst.*"

Det kan tyckas ganska märkligt att Jim vid detta tillfälle inte valde att satsa på en solokarriär, något han senare valde att göra. Men till historien hör att han inte kunde ta en ton

på flera år pga att han under en vild barrunda tidigare samma år hamnade i bråk med ett gäng överförfriskade bikers. Det hela slutade med att en 150-kiloskvinna gav honom ett knytnävsslag rakt över näsan, vilket resulterade i en svår fraktur på näsbenet med följd att han inte kunde sjunga ordentligt.

Meat och Jim beslutade sig för att slå sig samman. Nu kommer vi till det som är Jim Steinmans stora styrka, hans texter. När de hade beslutat sig för att försöka göra en platta tillsammans krävde Jim att de skulle göra det på hans sätt, något som Meat Loaf turligt nog inte hade något emot. *"Allt jag gör genereras från samma sak, jag berättar historier"* berättar Jim. *"Människor älskar att lyssna till historier. Stora episka berättelser med mycket inlevelse."* Att han sedan blandar flera olika musikstilar och låter sina barn, så kallar han faktiskt sina låtar, vandra iväg långt över den, för den tiden, något magiska 5-minutersgränsen gör att han skapade något som musikvärlden aldrig sett tidigare. Han har vid ett tillfälle sagt sig vara okapabel att göra 2-minuters rockabillylåtar utan direkt handling, men säger sig samtidigt vara fascinerad över dem som kan.

"Bat Out Of Hell" släpptes 1977 och är än idag en av världens mest sålda skivor. En modern klassiker som borde ingå i var mans musiksamling.

Men vägen till skivkontrakt var allt annat än rak. När de hade ett material som de tyckte dög använde Jim de kontakter han skapat från sin tid hos Joseph Papp för att få någon att lyssna. Det blev inte lättare av att de inte hade gjort någon demo, Jim var nämligen övertygad om att deras musik inte kom till sin rätta på ett kasst demoband. Så de två åkte runt till vartenda skivbolag i nordöstra USA och spelade sin musik. *"Jag spelade tills mina fingrar blödde och Meat sjöng så att svetten stänkte på väggarna. Men ingen förstod vad vi gjorde."* förklarar Jim som fortsätter *"Vi fick nobben hos 18 bolag och 10-12 producenter. Vi blev tillsagda att vi var för musikaliska för rock och för rockiga för musikaliker."* Men till slut lyckades de övertala en man på Epic Records att de var värda ett skivkontrakt. Resten är historia..

De två turnerade världen runt med sin musik och det var succé i alla världens hörn. Någon succé var det dock inte när de satte sig ner för att spela in en uppföljare. Jim hade redan ett 20-tal låtar klara, men Meat Loafs röst var totalt förstörd. Det lät helt enkelt inte som Jim ville, tre år av konstant turnerande med alla dess påfrestningar hade satt sina spår. Men skivbolaget tryckte ihärdigt på för att få en uppföljare till "Bat Out Of Hell" klar så fort som möjligt, men Jim stretade emot och vägrade låta några av sina barn bli misshandlade av Meat Loafs omänskliga röst, som han kallade det.

Allt detta gjorde att Jim beslutade sig för att bryta sig loss från Meat Loaf och det enda rätta var att spela in de nya låtarna själv, nu när hans näsa var hel och ren igen. 1981 släpptes då Jim Steinmans hittills enda soloalbum "Bad For Good", enligt mig ett mästerverk och flera klasser bättre än "Bat Out Of Hell". Låtmaterialet är mycket bredare och mer vågat, ett exempel är att en mycket självdestruktiv studioarbetare försökte begå självmord vid mixningen av låten "Left In The Dark" efter att ha hört texten för första gången.

Visst, Jim har inte Meat Loafs stora omfång i rösten, men till den här skivan fungerar det utmärkt. Jag vågar dock inte tänka på hur stor den hade kunnat blivit om inte Meats röst skurit sig och han fått spela in och släppt den under sitt namn. Nu uteblev dock framgångarna trots riktigt bra recensioner och Jim började fundera om han tappat den där magiska känslan och att det extrema inte längre gick hem.

Under åren blev Jim känd som lite av en ensamvarg som kunde vara mycket varm och trevlig när det behövdes, men som sedan kunde dra sig tillbaka flera månader i sträck. Faktum är att han både saknar körkort och inte äger en telefon, det där sista har jag dock lite svårt att tro. Han har aldrig varit gift och har inga barn. Något som bidrog till att han började kalla sina låtar för sina barn. Han är lika överbeskyddande mot dem som andra är mot sina små barn. Vid ett tillfälle gick det så långt att han stämde Meat Loaf och hans dåvarande skivkontrakt för att de ville spela in "It's All Coming Back To Me Now" bara för att han tyckte att den låten gör sig bäst av en kvinnlig sångerska. Helt otroligt så vann han den tvisten.

De närmaste åren efter misslyckandet med "Bad For Good" ägnar sig Jim mest åt att agera producent och låtskrivare till en rad kända artister. Barry Manilow ("Read 'em and Weep"), Air Supply ("Making Love Out Of Nothing At All"), Sisters Of Mercy ("Floodland"). En musiktidning skrev att Jim Steinman till och med får Sisters Of Mercy att låta som världens bästa band. Hans två mest lyckade samarbeten kom med Barbara Streisand och Bonnie Tyler. Jim lånade ut "Left In The Dark" till Barbara som gjorde en lite lugnare version som blev mycket populär och faktiskt var den första musikvideo som fru Streisand spelade in. Samarbetet med Bonnie Tyler var dock det som rönt mest framgång i musikvärlden. "Total Eclipse Of The Heart", "Holding Out For A Hero", "Faster Than The Speed Of Light" och "Making Love Out Of Nothing At All" blev alla monsterhits och gjorde Bonnie Tyler till en av 80-talets största kvinnliga sångerskor.

Jim arbetade också under en tid tillsammans med Def Leppard. Han var tilltänkt att producera uppföljaren till "Hysteria". Men officiellt fick han sparken innan inspelningarna började. I en tidningsintervju berättar han: *"Det var som att arbeta med nollor, jag började förstå att Def Leppard var som ett tomt paket i en vackert inslagen ask. Sista droppen var när Joe Elliott kom tillbaka en kväll efter att ha sett en film. Han var sprudlande glad och sade att det var ett mästerverk, jag frågade vilken film han sett. Polissockan 3 svarade han."* Jim blev inte direkt besviken när han blev fråntagen uppdraget att arbeta med ett sådant ljushuvud.

Under sommaren -87 tog Meat Loaf ett steg närmare en återförening. Hans karriär hade gått pikrakt ner sedan de två gick skilda vägar, Jim hade då och då lånat ut låtar till Meat Loafs plattor, men nu stod han utan skivkontrakt och sökte upp sin gamle kollega för att få lite råd. De hade aldrig varit ovänner men heller aldrig riktiga vänner, berättade Jim som fortsätter: *"Jag satte mig vid pianot och sade åt honom att sjunga hela "Bat Out Of Hell". Han missade inte en ton, det kändes som det var igår vi spelade in skivan."* Rösten och magin var tillbaka, men det kom att dröja innan en uppföljare spelades in. Meat Loaf saknade skivkontrakt och Jim var mitt inne i sitt nästa projekt kallat Pandoras Box. Bäst

beskrivet som en slags kvinnlig variant av Meat Loaf, fast inte bara en utan fyra stycken, på samma gång.

Elaine Caswell, Gina Taylor, Ellen Foley och Deliria Wild var namnen på de fyra kvinnliga sångerskorna som utgjorde Pandoras Box. Jim och dessa fyra bosatte sig i London under ett år för att spela in skivan "Original Sin". Det hela drog ut på tiden och Jim blev aldrig riktigt nöjd med resultatet, så när skivbolaget till slut vägrade att skjuta till med mer pengar tog han helt sonika pengar ur egen ficka för att slutföra inspelningarna. Slutresultatet blev strålande, återigen blev det bra recensioner i engelsk musikpress, men köparna visade inget intresse och skivan släpptes inte ens i USA. Men detta är en platta ni inte får missa, inte lika helgjuten som "Bad For Good" men en mycket bra skiva, med imponerande Steinmanproduktioner och flertalet numera klassiska låtar.

Så var det då dags, plattan som kom att väcka mitt musikintresse på riktigt. Bat Out Of Hell II: "Back Into Hell". Jag är 12 år och Jim Steinman och Meat Loaf är bättre än någonsin. Eftersom Jim är övertygad om att hans tidigare låtar håller klassen så skriver han bara en handfull nya låtar och återanvänder klassiker som "Rock And Roll Dreams Come Through" (från "Bad For Good"), "It Just Won't Quit" (Pandoras Box), "Good Girls Go To Heaven" (Pandoras Box) och "Lost Boys And Golden Girls" ("Bad For Good"). Denna gång blir alla enorma succéer och plattan säljer i enorma upplagor och en ny generation får ta del av Jim Steinmans storhet som låtskrivare och producent. Denna gång får han med sitt namn på omslaget till skivan, något som han såg som sitt enda misslyckande med första "Bat Out Of Hell"-skivan. Har ni av någon anledning missat någon av dessa två Meat Loaf & Jim Steinman-mästerverk så måste jag ge er underkänt i musikkännedom, då detta är två viktiga tegelstenar i rockmusikens enorma slott. Ett måste i varje skivsamling värd namnet skivsamling. Jag skulle kunna skriva sida efter sida om varje låt men jag överlåter det till er. Lyssna, njut och lär.

Historien upprepar sig dock, för precis som efter ettan så går Meat och Jim skilda vägar efter "Bat Out Of Hell II". Limpan får dock lite hjälp av Steinman på sin nästkommande skiva "Welcome To The Neighbourhood", där han lånar ut låtarna "Original Sin" och "Left In The Dark". Faktiskt två av de bästa inspelade Steinman-låtarna någonsin. Men med endast två Steinman-låtar och utan mästaren vid mixerbordet blir det bara en bra skiva, inget mästerverk.

Trots alla stora framgångar med både Meat Loaf och Bonnie Tyler så återgår Jim till den scen där allt en gång började. Musikalscenen. Han inleder ett samarbete med kanske den störste av dem alla, Andrew Lloyd Webber. "*Han hade alltid varit avundsjuk på mina topplistehits medan jag alltid varit avundsjuk på hans 800 miljoner dollar*" berättade Jim för en tidning i början av 90-talet. Jim hade varit sugen på att arbeta med Lloyd Webber allt sedan han tvingades att tacka nej till jobbet som producent för "Phantom of The Opera" i mitten av 80-talet. Något han tvingades att göra då han var skyldig CBS Records att spela in en Bonnie Tyler-skiva. Nu resulterade samarbetet i musikalen "Whistle Down The Wind", till vilken

Jim skrev texten.

Nu är vi framme någonstans vid 1995, ungefär samtidigt som jag fyllde moped och nu börjar historien Jim Steinman ta en för mig något bisarr vändning. Han börjar att skriva och producera åt pojkbandet Boyzone, och inte nog med det, året därpå får han sin största enskilda hitlåt någonsin. Sjungen av ingen mindre än Céline Dion! Ofattbart, men det bevisar ju att alla kan lyckas med material skrivet och producerat av Jim Steinman. Låten var förövrigt "It's All Coming Back To Me Now". Han fortsätter på inslagen väg och tillsammans med Andrew Lloyd Webber skriver och producerar han "No Matter What" åt Boyzone. Ganska brett register under sin karriär alltså, allt från Meat Loaf, Sisters Of Mercy och Boyzone

FOTO: WWW.JIMSTEINMAN.COM

till Barry Manilow, Céline Dion och Bonnie Tyler. Imponerar på mig, även om inte alla är mina favoritartister.

Den kanske största bedriften, eller hedersuppdraget kanske jag skall kalla det, under hela karriären måste vara att Jim Steinman blev handplockad för att skriva texten till öppningslåten för vinter-OS i Nagano 1998. Respekt.

Som lite extra kultfakta kring Jim Steinman kan nämnas att Cortney Love i en intervju i tidningen Q erkände sin besatthet till Jim: "*Jim Steinman är gud. Han är bättre än Wagner, han är Einstein.*" Men den kanske största hemligheten av dem alla är att det faktiskt finns en svensk version av hans bästa låt "Left In The Dark": "Lämnad I Mörkret", insjungen av Cecilia Wennersten. En ganska hyfsad version trots hennes klena röst, det känns ändå som jackpot att ha

en Steinman-låt på svenska. Så söker du ordentligt i ett fildelningsprogram nära dig så kanske även du kan hitta detta klassiska stycke.

De senaste åren har det varit ganska tyst runt Jim, han har arbetat med ett antal mindre musikaler runt om i Europa. Mest uppmärksamhet har han fått för "Dance Of The Vampires" som sedan premiären hösten -97 har sålt fulla hus i Wien och Stuttgart. En engelsk variant sätts just nu upp i New York.

Nästa projekt som Jim är inblandad i verkar mycket intressant. Han skriver just nu text och musik till musikalen "Batman", som enligt rykten skall regisseras av Tim Burton, mannen som gjorde den första filmen om Batman. Det är ett storbudgetprojekt som för första gången skall ta Warner Bros till musikalindustrin. Skall bli mycket intressant att följa händelseförloppet på detta. Men fram till dess kan vi bara njuta av vad Jim Steinman redan gett oss. Underbar musik med texter som ingen annan någonsin varit i närheten av att komponera. Ett geni.

Vem vet, historien kanske upprepar sig; och vi får om något år lyssna till "Bat Out Of Hell III". Ingen vore gladare än jag.

Som en avslutning vill jag tipsa om hur den ultimata Jim Steinman-blandskivan skulle se ut om jag fick välja. Så har du aldrig upplevt magin runt Jim så ta nu chansen och fixa ett exemplar. Du som redan är frälst, bara att skruva upp volymen och fly in i en underbar värld signerad Jim Steinman. ■

Den ultimata Jim Steinman-blandskivan:

Original Sin – Pandoras Box (6.46)

It Just Won't Quit – Meat Loaf (7.19)

Faster Than The Speed Of Light – Bonnie Tyler (4.42)

Lost Boys And Golden Girls – Jim Steinman (4.36)

Rock And Roll Dreams Come Through – Meat Loaf (5.41)

It's All Coming Back To Me Now – Pandoras Box (6.34)

Making Love Out Of Nothing At All – Bonnie Tyler (4.11)

Love Death And An American Guitar – Jim Steinman (2.38)

Everything Louder Than Everything Else – Meat Loaf (7.58)

Surf's Up – Jim Steinman (5.25)

Left In The Dark – Meat Loaf (7.12)

Bonus: Lämnad I Mörkret – Cecilia Wennersten (6.48)

R. Kelly-ballader

När Robert Kelly inte trotsar generationsklyftan eller skapar den svarta musikens motsvarighet till Andrew Blake-porr, så gör han svulstiga ballader. I egenskap av att vara en blodig jävel, så har jag sammanställt en liten lista över de allra bästa balladerna. Men det finns naturligtvis vissa förhållningsregler, vilka vi behöver för att inte hänfälla till anarki och upplopp.

1. En R.Kelly-ballad kräver en kör. Kören skall vara så stor och svulstig som möjligt. Barnköer är ett plus.
2. En R.Kelly-ballad kännetecknas av ett litet tjut, "woh!". Utan tjutet är det inte en R. Kelly-ballad.
3. En R.Kelly-ballad får inte vara en duett.
4. En R-Kelly-ballad får inte handla om vare sig pengar eller sex. Religiösa förtecken är däremot ett plus.

Med dessa enkla tumregler i bakhuvudet kan vi gå vidare mot själva nedräkningen av R.Kellys bästa R.Kelly-ballader.

5. Gotham City (R)

Detta är ett väldigt bra typexempel på en bra R.Kelly-ballad. Du har barnkören, du har "woh!" och du har ett svulstigt arrangemang. Det är en jättebra låt verkligen, men den handlar om något så osannolikt som en påhittad stad i en serietidning. Därav den låga placeringen.

4. I Wish (TP2.com)

Den här var nästan på väg att hamna utanför listan eftersom det är en ghettoballad, och det är egentligen en helt annan genre. Men den uppfyller i alla fall barnkörkvoten och den har religiösa förtecken. Remixen av låten är däremot bättre som låt betraktad, men innehåller alldeles för många "nigga" för att platsa på något så rent

och oskyldigt som en R.Kelly-balladlista.

3. I Believe I Can Fly (R)

Okej, jag är ganska okonsekvent. En låt till en film om tecknade figurer som spelar basket i rymden med Michael Jordan är faktiskt mer osannolikt än en låt om Läderlappens hemstad. Men nu hänfaller jag till anarki för detta är jättefint. Gigantiskt plus för temat "om du tror på dig själv så klarar du vad som helst".

2. If I Could Turn Back The Hands Of Time (R)

Den här låten är fantastisk. R.Kelly, en kör, olycklig kärlek och STRÅKAR!!! Det finns bara en sak som kan slå den här balladbomben, nämligen...

1. The Storm Is Over Now (TP2.com)

Detta är den ultimata R.Kelly-balladen. Han står på en klippa och sjunger om Gud, och från ingenstans kommer en gigantisk gospelkör och kallar ner änglarna från himlen. Det är så bombastiskt och svulstigt att det nästan inte är sant. Fullkomligt makalös.

Utslagna:

Sadie (12 Play) - Det här är egentligen R.Kellys finaste låt, men texter om döda mammor platsar tyvärr inte.

You're My Angel (R) - Duetter är inte accepterade har jag ju sagt, hur bra de än är.

World's Greatest (Chocolate Factory) - Även fast den uppfyller alla kriterier så känns det ändå lite väl förutsägbart, till och med för R.Kelly.

TEXT: MAXIM LINDQVIST

Space Age Baby Jane

SPACE AGE BABY JANE'S FÖRGRUNDS-
FIGUR ANDERS LJUNG DISKUTERAR
MUSIK, 80-TAL OCH VARFÖR DET INTE
FINNS NÅGRA INDIEKIDS ELLER
HIPHOPARE RUNT MEDELHAVET.

TEXT: PIOTR MARCINIAK

Författaren Per Hagman gav för två år sedan ut ett litterärt soundtrack till den androgyna, kajalmålade, glitterglansiga pojkflickans eller flickpojken's sena neonromantiska nätter i storstadskuliss. "Skugglegender" heter boken. "The electric love parade" heter skivan som tonsätter boken. Space Age Baby Jane heter bandet. Och Anders Ljung heter bandets enda medlem och tillika sångare, låtskrivare och textförfattare. "The electric love parade" släpptes den 28:e augusti förra året och är Space Age Baby Jane's andra album. Det första med den snarlika titeln "The electric light parade" kom 1998 och presenterade glam-, och boogierockbandet Space Age Baby Jane för Sverige. När bandet nu återvänder har boogierock-bottnen rensats och alla ursprungliga bandmedlemmar utom Anders Ljung försvunnit. Det som har tillkommit är en helt ny musik och Space Age Baby Jane årgång 2002 är ett smått discoanstruktet synthpopband med rötter i 80-talet och Pet Shop Boys och Depeche Mode. Men framför allt är det slutet på undran om hur Per Hagman hade låtit om han hade haft rockstjärnedrömmar. Eller vad Anders Ljung skrivit om han hade haft författarambitioner.

Vad är historien bakom Space Age Baby Jane och var kommer namnet ifrån?

- Det är en rätt så brokig historia som bottnar rätt mycket i mitt eget liv. Namnet uppstod för 11-12 år sen. Jag spelade i en massa band och ville ha något eget där man kunde få utlopp för sina egna låtar och kanske sjunga själv. Jag ville göra ett projekt där det var mycket visuellt, kanske något åt musikal/teaterhållet men det blev aldrig så, jag fick inte tag i nåt folk. Så jag satte ihop ett vanligt band istället. En trio med en basist och en trummis och kallade det för Space Age Baby Jane.

Betraktar du "Electric love parade" som en debut (eftersom bandsättningen och musiken nu är totalt annorlunda)?

- Nej absolut inte. "Electric light parade" var debuten. Grejen

med den var att den skrev jag när jag var 17 och gav ut den när jag var 27. Det var en skiva som var tvungen att ges ut. Är man en rock 'n roll-snubbe så måste man göra en rock 'n roll-platta som debutplatta, det bara är så. Efter den och fram till den här har jag också gjort några skivor som inte getts ut men som ändå är skivor i min bok. Så det här är ju kanske fjärde plattan.

Var det så att du inte kunde känna dig som en riktig artist förrän du hade fått något material utgivet?

- Nej. Jag har känt mig som artist sen jag var sju bast tror jag. Det har jag gjort.

Recensera din egen platta.

- Jag skulle såklart ge den rätt bra betyg. Den tilltalar ju mig i och med att den är så jävla personlig, men det är så svårt att säga. Jag tror att jag skulle vara rätt så förtjust i låtarna. Jag skulle absolut låta den gå både på förfest och efterfest och i duschen. Jag tror den skulle gå rätt varm hemma. Nu har den ju inte gått så mycket eftersom jag har jobbat väldigt mycket med den under lång tid, då blir man rätt mätt på den.

FOTO: SANDRA OLSSON / PRESSBILD

Började du arbeta på den nya skivan direkt efter att den första släpptes?

- Man kan säga det men "Light Parade" var ett bokslut. Mitt rock 'n roll-bokslut. Vi gav ut den och så spelade vi och sen sa jag: "Nu skiter vi i det här. Jag tar ett sabbatsår och gör lite andra grejer." Och efter ett år då skulle jag börja igen men det hade jag ingen lust med så jag tog ett år till. Sen började jag, jag skrev i alla fall lite låtar. Ibland halkar jag över till olika musikstilar som jag bara måste göra. Jag gjorde en bluesplatta som jag aldrig någonsin fick ge ut, tack och lov. Men de senaste två och ett halvt åren har jag jobbat med den här. Hela tiden har jag försökt hitta en samarbetspartner som kunde hjälpa mig med framför allt synthen.

I pressen heter det att nya skivan har ett 80-talssound. Håller du med?

- Jag tycker inte det. Jag har flörtat lite grand med det men jag tycker ändå inte det. I och för sig

tycker jag att de här banden, Pet Shop Boys och Roxy Music, är rätt så modern musik.

Men själva soundet är väl lite retro?

- Kanske för den ovane lyssnaren. Vi började på plattan -99 och det fick absolut inte låta 90-tal någonstans på den. Det var vi väldigt överens om. Så om vi hamnade på 80 eller 2002 vet jag inte.

Så man kan säga att du sökte dig bakåt i tiden. Var det en slags nostalgisk bejakelse eller var det ett estetiskt ställningstagande?

- Nja, jag vet inte. Det har ju blivit lite på tapeten nu med den här musiken. Jag gillar inte det något vidare för jag vill ju inte hamna i något fack som en sorts ny Gary Numan. Sen är det ju så att för folk som är 30-någoting låter det 80-tal men för de som inte fyllt 20 kanske det låter jättefräscht. Eller som farsans gamla plattor, vad vet jag. Det är så otroligt personligt vad man upplever när man lyssnar på musik. Om det låter gammalt eller nytt är kanske inte det viktigaste. Det viktiga är väl om det slår an någoting i bröstet på en. Så är det med musik för mig i alla fall. Det spelar ingen roll om den är 50 år gammal eller om den kom för en vecka sen, bara den har något som biter sig fast. Det är det viktiga. Och det är också det viktigaste att pränta ner på en skiva. Det är jävligt lätt att riffa och det är jävligt lätt att göra musik som matematik, men det är jävligt svårt att få någon sorts själ i det. Det är något man har eller så har man det inte. Det är bara att hoppas att man har det.

Jag tycker att jag kan höra gamla powerrockballader av Scorpions och Europe eka i botten av en del låtar, främst i "Barcelona". Är det en inspirationskälla?

- Jag ville göra en evergreen. Jag gillar Roxy Music väldigt mycket och ville göra någon sorts "Avalon" eller "I'm a slave to love". Och svenskjävel som man är så kan man ju aldrig vara cool. Man kan aldrig hålla sig till någoting. Det ska liksom vara refrängjäväl från helvete. Det blir ju alltid så. Jag är väldigt nöjd med den dock. [Paus] Men man blir aldrig den här coola groove-snubben eftersom man alltid ska gömma sig bakom en massa melodier. Annars blir det liksom ingen bra låt. Men det där ska jag försöka växa ifrån någon gång.

Är du kosmopolit eller väldigt berest? Dina texter tar upp Milano, New York, Paris, Berlin, Moskva och Barcelona.

- Det där beror på att när jag varit utomlands så kommer de bästa låtarna. Barcelona skrevs ju direkt efter att jag hade varit där. Det gäller låtarna på förra skivan också, så fort jag har varit någonstans så... I mitt fall så måste jag ha något att skriva om. Ofta är det atmosfären på en annan plats och miljöombyte som kan få mig att haspla ur mig bra låtar. Det har nog mycket med det att göra. Att knyta an till där man har varit. Jag har väl inget emot att man skriver låtar om att man varit på konsum och handlat tidningen eller mjölk men man kanske ska höja blicken lite högre än så.

- Om förra skivan var väldigt mycket London och New York så är väl den här skivan mycket mer Medelhav. USA och England och de där har ingen chans mot medelhavsländerna vad det gäller livsstil. Det är väl bara musik de är sämre på men det får vi ge dem.

“Lik förbannat måste man kanske sjunga i rätt tonläge och sådär..”

- [Paus] Åker man ner dit ser man ju aldrig en Britney Spears-plansch utan musiken är hela tiden i luften, inhemsk folkmusik och några dåliga Bryan Adams-kopior och så men folk där har det lite mera i blodet. Artister och genrer är de inte så intresserade av. Det finns inte så mycket indiekids eller gothkids och inte så många punkare och hiphopare heller utan alla går runt i linne och tunna byxor och dricker vin och äter delikatesser. Det glada livet.

Hade du hellre bott där?

- Ja, jag ska faktiskt flytta dit. Nästa höst blir det. Till Barcelona eller någonstans.

Ska du fortsätta din musikkariär från Barcelona då?

- Självklart. Och hoppas på att den ska blomma också.

Kommer din musikkariär att vara inriktad på Sverige även om du bor i Barcelona?

- Jag tror att siktet med den här skivan är att satsa på hela Europa. Jag har väl förhoppningar på Sony som har signat mig. De är ju ett bolag som jobbar med hela världen som marknad. Jag hoppas de lyckas med det. Det skulle ju vara rätt så skönt att bo där nere. Man kan ju åka hem till Sverige över sommaren liksom.

Jag förstår sällan varför vissa artister väljer att inkludera texter i häftet och andra inte. Hur tänkte du när du valde att inte skriva ut dem?

- Jag kan tycka att det är toppen att läsa en text men ofta blir jag besviken för jag hör andra grejer och andra sammanhang. När jag lyssnar på en text blir den mer personlig för mig för jag tolkar den på det sätt som jag vill att den ska tolkas.

Vad är det för mening med att ha text om den ändå ska tolkas fritt?

- Man vill ju ändå ha sång, det vill man ha.

Tematiskt och estetiskt känns din skiva som en bok av Per Hagman fast i musikformat. Är det en rättvis beskrivning?

- Ja det tycker jag. Ja sa till Per Hagman för typ 3 år sen...

Är ni polare?

- Vi har väl blivit det. Jag träffade honom för 3 år sen och då sa jag att "jag håller på att göra ett soundtrack till din bok" ["Skugglegender", Albert Bonniers Förlag]. Jag läste Per Hagman och gillade honom. Han är också en kille som hänger rätt mycket ute så vi brukar träffa varandra både här och där. Det är inte så många artister som jag personifierar mig med men jag kan gärna göra det med Per Hagman. Jag känner ett oerhört släktskap med honom.

Brinner du lika starkt för alla dina låtar eller är du mer nöjd med och stolt över vissa?

- Jag tycker alla låtar på skivan har sin mening och plats. Jag har kanske favoriter men det beror mer på grejer som att jag skrev den på 5 minuter. Då slår man sig på bröstet för att den bara tog 5 minuter. Annars favoriserar jag nog inte tror jag.

Som konstnär, vad förlitar du dig mest på för att din musik ska bli bra? Inspiration, impulser och ingivelser eller din musikaliska hantverksförmåga?

- Min musikaliska hantverksförmåga är helt kass alltså. Jag vill inte bli bättre på musik, jag vill inte bli mer musikalisk. Absolut inte. Jag vill att det ska hållas på den här taffliga nivån för att när musik blir som matematik så tappar man det själsliga. Jag hade fan inte lyft en gitarr på flera år när jag skulle spela in den här skivan, det kändes jävligt bra. Det blir mer en förlängning av en själv då. Det konstnärliga ligger absolut mer i att inte vara musiker på nåt jävla vis. Lik förbannat måste man kanske sjunga i rätt tonläge och sådär men det går ju att göra omtagningar tack och lov.

Vad är du mest nervös över nu. Är det försäljnings-siffrorna eller är det recensionerna?

- Äh, folk får tycka vad dom vill tror jag. Jag kan ruttna om någon skriver fel grejer liksom, att det är dålig journalistik där man refererar till fel grejer och där man inte lyssnat riktigt, då kan man ruttna. Men om en bra journalist ger en sågning så tar jag det. Och jag är inte nervös för försäljningssiffror heller. Skivan var klar i maj, sen maj har jag mest gått och väntat över sommaren, haft semester, så jag är inte speciellt nervös, jag hoppas liksom på att man ska kunna vara med om så mycket på den här resan så att man ska kunna få inspiration att skriva en skiva till.

Vet du om att du är väldigt lik Brian Molko i Placebo?

- Då får jag väl vara det då. Jag vet vilka dom är och så, det är så jävla mycket heavy-metal. Det är sånt jävla bröl liksom, det tycker jag är synd, för dom verkar ha någonting, ett uttryck.

I en gammal intervju från -98 så tillfrågades du om dina mål. Ditt svar var att du pendlade mellan att vara mållös och att du ville bli Michael Jackson. Hur stämmer det överens med dina mål idag?

- [Skratt] Det stämmer väl bra. Men det är inte så kul att vara Michael Jackson idag, nääää, det var en dålig jämförelse. Men det hade väl mer med det fysiska att göra, att man vill vara 50 bast och fortfarande se animerad ut än att man vill vara han personligen. Det verkar inte vara en sympatisk typ direkt, eller han verkar inte vara sympatisk i sig själv i alla fall. Och karln kan inte sjunga längre, han bara bräker ju, det låter för jävligt nu förtiden, han sjunger inte längre, han bara skäller som en hund liksom. Men mållös är jag inte.

I samma intervju sa du att musiken inte är "allt" för dig och att du tycker synd om människor som bara har musik i sitt liv. Stämmer det än idag?

- Det stämmer men nu kan man ju vända på det och säga att det finns mycket annat än musik men samtidigt kan ju allting vara musik. För mig har det blivit så att allt det andra har inspirerat mig att göra musik. Då blir ju allting musik. Det har tagit sin tid men jag tycker att det har satt sig mer nu. Jag har bättre svar nu än jag hade då. ■

MARATONSOUL

OM SOULEN OCH DE JÄTTELÅNGA LÅTARNA, OM SINGLARNASOM BLEV
UTDRAGNA FAST DET INTE VAR TÄNKT FRÅN BÖRJAN. LAMONT DOZIER
BJUDER PÅ DRY MARTINI TILL FÖRRÄTT.

TEXT: LAMONT DOZIER

Om jag bjuder hem dig på middag någon gång kanske The Temptations "Zoom" hörs i bakgrunden när du kliver in genom dörren. Förmodligen blir det varsin Dry Martini som förrätt.

du undrar: tar den här låten aldrig slut?

Då har The Temptations hunnit knappt halvvägs, de sjunger ju också att de är på väg till månen.

*"The Crime Rate Is Getting Higher
The Taxes Are Getting Higher
The People Are Getting Higher
Higher Than Ever Before
We're On Our Way To The Moon"*

Det har ju som bekant sedan länge utgått ett påbud från De Som Vet Bättre att begreppet soulmusik är synonymt med singelskiva. Vi snackar Otis, Aretha, Supremes, Wilson Pickett, Marvin, Al Green, låtar som ofta har övergått från att vara ristade i vinyl och lyssningsbara till att bli som huggna i stentavlor. Att då hävda att Soul också kan vara något annat känns som att försöka övertyga en gammal matematiklärare att Han Har Fel.

Man kan ju försöka.

Sant är som kanske bekant att skivbolagen Motown och Stax under sextioalet hade fantastiska framgångar med just soul i hitsingelformat.

En av hjärnorna som har sett till att namnet Motown skimrar lite speciellt tillhör Norman Whitfield. Han rekryterades till bolaget i början av sextioalet – knappt tjugo fyllda – för att förstärka en laguppställning som bland annat innehöll den magiska combon Holland-Dozier-Holland. Det var meningen att han "bara" skulle skriva låtar, men det visade sig att han också var en exceptionell arrangör och

Du kanske undrar vad det är som spelas, det låter gammalt men lite konstigt, det kanske rentav är nytt? Jag återgår till att slamra i köket, det blir förstås ett tafatt försök till soulfood; grillade revbensspjäll, coleslaw, bönor och så en sådan där liten bit sockerkaka till. Det tar sin lilla tid. När det blir dags att sätta sig till bords och jag korkar upp en flaska vin kanske

producent. En allroundspelare. Bossen Berry Gordy fick också klart för sig att han fått en kreativ partner och någon han skulle tvingas gräla med.

Whitfield brukar beskrivas som en sökare, han kunde testa en låt i olika versioner och stilar och dessutom med olika artister. Han lär ha spelat in "I Heard It Through The

Grapevine" i en första version med Marvin Gaye, men att Gordy då ville ha en långsam ballad istället för Marvins räkning. Whitfield insisterade på låten, förmodligen med det redan då gamla argumentet att "en bra låt är en bra låt", och han testade då Gladys Knight & The Pips, som blev först på plan på listorna med sin inspelning. Men det var Gayes version – den släpptes senare – som blev klassikern, och som förmodligen är Motowns största framgång när vi skriver 2003 i almanackorna. Sannolikt ett resultat av Whitfields tjt.

Ganska snart övertog han – tillsammans med Frank Wilson – producentpappans roll vad beträffar The Temptations från Smokey Robinson, mannen som hade levererat dängor som "My Girl" och "Get Ready". Men Norman hade ett finger, eller snarare öra, i luften.

I takt med tiden – protester mot Vietnamkriget, rasupplopp, drogproblem, feministiskt uppvaknande, WhatHaveYou – så förändrades hans sätt att tänka musik, vilket avspeglades inte minst i texterna. Han var med och skrev protestlåten "War" till Edwin Starr, hans största hit. Vidare "Ball Of Confusion", om ett förvirrat samhälle, och "Cloud Nine" – om drogmissbruk – till The Temptations.

Det är musik som var samtida. Whitfield ville ta Temptations vidare in i sjuttioalet, "triviala" treminuterslåtar kändes inte längre särskilt relevanta, en attityd som tidigt hade orsakat splittringar och avhopp från gruppen. Kanske ville han ha musik som var framtida.

"How can you spend another dollar on the space race / with families at home starving at your face / where is your heart – America?"

Även om listplaceringar var lika viktiga då som nu tar soulen vid den här perioden steget över till att bli albummusik. Marvin Gaye, Stevie Wonder, Sly & The Family Stone och Curtis Mayfield släpper i början av sjuttioalet storverk.

"Papa Was A Rolling Stone", som kom 1972 är ett bra exempel på en Whitfieldkomposition. Låten om skitstöveln till farsa som aldrig var hemma, som slösade bort alla hushållspengar och bara lämnade efter sig skulder när han dog är egentligen mest ett envist groove och inte en traditionell låt med byggstenarna vers, refräng, brygga.

Idag hamnar Eminems synpunkter på sin mamma högst upp på listorna, men då var det ovanligt att familjeproblem kunde sälja. Ännu en singelhit? Javisst.

Men det märks redan i det korta formatet att avsikten är att låten skall vara lång. Jättelång. Det är speciellt för Whitfield. "Papa Was A Rolling Stone" klockar på albumet in på 11.45.

Det är relativt vanligt att soulalbum under sjuttioalets första hälft innehåller singelhiten i en extra lång version – vilket i och för sig kan vara trevligt –men det är tydligt att det är utdragna versioner, att det inte var tänkt så från början. På ett litet knippe album i början av sjuttioalet hörs Whitfields säregna blandning av psykedelia, Gospel, minimalism och texter som idag skulle ha fått George W. Bush att på studs skicka samtliga inblandade till Guantanamo basen.

Ungefär som nutida kokor bygger han sina låtar på höjden och varvar ingredienser; först grunden i form av en enkel

basgång som inte ändras – den är fundamentet. Lägg därtill congas och slagverk, och ibland trummaskin av samma typ som Sly & The Family Stone (som Whitfield beundrade) använde vid samma tid. Wah-wahgitarrer, dova pukor. Vad gäller sångpålägg kunde han experimentera med att sila röster genom olika effektfiler. Naturligtvis stråkar av Godzillaformat. Och så texterna ovanpå det. Då har man en maratonmacka. Lyssna på till exempel "Masterpiece" (13:49) från albumet med samma namn, eller förut nämnda "Zoom" (13:45) från "1990". Det är modernistiskt, där finns ingen klar form att hålla sig till, men ändå inbillar man sig att det är någon gammal negro spiritual som ligger till grund.

Norman Whitfield hade prövat receptet för hypnotisk soul tidigare, när han satte ihop gruppen The Undisputed Truth, förmodligen som en sorts laboratorium för sina idéer. De hade fått en hit med "Smiling Faces Sometimes" och det var faktiskt de som först spelade in "Papa Was A Rolling Stone".

På deras andra – och bästa – skiva är det som allra tydligast. "Face To Face With The Truth" öppnar med "You Make Your Own Heaven And Hell Right Here On Earth", det råder ingen tvekan om vem som producerat. På baksidan av konvolutet skriver Whitfield "I see a perfect cross between Sly and the 5th Dimension; need I say more". De gör Marvin Gayes "What's Going On", med snudd på halverat tempo och tydligare gospelton. Den går i mål på 9.21. Det starkaste spåret i mitt tycke är "Ungena Za Ulimwengu (Unite The World) Friendship Train". Trots att låten bara är 8.50 lång verkar monotonin effektivt. Titeln andas gudstjänst, vi sitter alla på samma tåg och det startade någonstans i Afrika vare sig vi vill eller inte.

Det sålde inte särskilt bra. Motown hamnade i utförsbacke. Nå, är det särskilt angeläget, säger det någonting om mig och mitt liv?

Dagens musik vore otänkbar utan sjuttioalssoulen, den har ju samplats sönder och samman i småbitar – i hiphop, triphop, r'n'b, alla möjliga subgenrer av modern klubbmusik – dansmusik som inte går att dansa till, om man så vill. Till att börja med kanske för att man ville sno de bästa beatsen och göra snygga loopar, Whitfield är en bra källa att ösa ur, men det är ingen slump att stråkkarrangemang gjorde sitt återtag i musiken i början av nittioalet – knyckta fioler eller ej. Stråkar hade ju så länge varit ett absolut tabu, liksom udda instrumentval som harpa eller xylofon.

En av de mest samplade är Isaac Hayes.

Säger man "Maratonsoul" torde många spontant brista ut i ett "Isaac Hayes!", han är ju något av en professor Balthazar vad gäller uppfinningen. Isaac Hayes inbillade åtminstone mig ett tag att man skall ha tre saker med sig om man skall ligga med en kvinna; 1) En kaftan. 2) Ett par solglasögon. 3) En symfoniorkester.

Hayes har en bakgrund som liknar Norman Whitfields, tillsammans med David Porter skrev han som rekryt på Stax en räkna hits åt Sam & Dave och Carla Thomas med flera. Har ni hört "Soul Man" eller "Hold On, I'm Coming"? Trodde väl det.

Det är på sitt andra album, "Hot Buttered Soul", som Isaac Hayes presenterar sin agenda; skivan innehåller bara fyra spår. Till skillnad från Norman Whitfield är han begränsad i sina ämnesval, vi snackar sex, relationer, sex, kärlek och sex.

Säger man »Maratonsoul« torde många spontant brista ut i ett »Isaac Hayes!«, han är ju något av en professor Balthazar vad gäller uppfinningen.

Nämnde jag sex?

Men han gör det konsekvent, det är sängkammaren som religion och Isaac är Moses. Låtarna kan utan vidare ta upp en hel sida som "By The Time I Get To Phoenix" (18.40) från "Hot Buttered Soul" eller "Do Your Thing" (19.38) från soundtracket till "Shaft". Han missionerar via Bacharach – och så sent som 1995 med Stings "Fragile". På papper ser det fullständigt omöjligt ut, snacka om kraschlandning. Men det lyfter så självklart. På senare tid har man kunnat höra Hayes bära upp Alicia Keys med "Rock Wit U".

I Sverige visste ingen vem Isaac Hayes var i början på sjuttioalet, vi brydde oss inte överhuvudtaget om svart musik, den fanns inte, vi var fullt upptagna med vår egen musikärelse. Men när Donna Summer 1975 landade sin genombrottskiva undgick det inte någon. "Love To Love You Baby" (16.48). Klart influerad av Isaacs produktioner, men det låter som hon har en fot i Detroit och en fot i München och mikrofonen mellan benen. Tarvligt? Det tyckte samtiden också, spekulativ dynga var ett vanligt omdöme. Multipla orgasmer i sju minuter, det var det porrigaste sedan Serge Gainsbourg eller Joe Dassin.

Två år senare brakade helvetet – eller himlen om man så vill – lös. Discon slog igenom. Hitsingeln fick en renässans, men inte bara det, tolvtumssinglarna blev allt vanligare. Därmed också specialversioner att latta med för en ny

yrkeskår: Discjockeyn. Det började anges BPM och låtar lanserades i knaslånga versioner, det underlättade när man skulle mixa en låt in i en annan utan att tappa takten eller konceptena.

Chics första hit – "Dance, dance, dance (Yowsah, yowsah, yowsah)" är på albumet 8.30. McFadden & Whiteheads "Ain't No Stoppin' Us Now" lär finnas i en tolvminutersversion och Donna Summers fortfarande hypermoderna "I Feel Love" i en minst lika lång. Norman Whitfield trivdes utmärkt med sina dåvarande skyddslingar Rose Royce.

Därmed hamnar man rätt in i vår tid – för många av spåren från den tiden låter ju fortfarande rasande bra och samsas ju så fint med House och annan nyproducerad dansmusik som går att dansa till. Houselåtar, om något, brukar ju också ofta pågå i evigheter.

Idag skulle man återigen kunna påstå att Soul är singelmusik om man tittar på listorna. Jag vet inte hur många gånger jag har läst liknelsen "Vår tids Supremes" som ett sorts mantra under de senaste åren. Som om den som kläcker ur sig sådana fraser hoppas kunna säga om tjugo år; "vad var det jag sa?". Men det finns så många egensinniga knäppskallar därute som säkert sitter just nu och gör konstig, nyskapande, fantastisk soulmusik. Och som kommer att bevisa att De Som Vet Bättre har fel. ■

Maratonskivor

Isaac Hayes:
"Hot Buttered Soul"
Enterprise 1969,
Stax 1978

The Temptations:
"Masterpiece"
Motown 1973

The Undisputed truth:
"Face to Face with the truth"
Motown 1972

Donna Summer:
"Love to love you baby"
Casablanca 1975

THROW AWAY
DO NOT EAT

